

Vol. I

Book No—5

28th March, 1988

Monday

(8 Chaitra 1910 S. E.)

The Andhra Pradesh Legislative Assembly Debates OFFICIAL REPORT

CONTENTS

	Pages
I. సభా కార్యక్రమము	 501
1. ప్రశ్నలు - వాగ్రూప సమాధానములు	 501
2. స్వల్ప వ్యవధి ప్రశ్నలు - వాగ్రూప సమాధానములు	 517
3. సభా సమక్షమందుంచబడిన పత్రములు	 538
4. 1987-88 సం॥ నకు వ్యయమునకు అనుబంధ అంచనాల సమర్పణ (సమర్పించబడినది)	 539
5. ప్రభుత్వ బిల్లు 1988, ఆంధ్రప్రదేశ్ పట్టణ ప్రాంతాల (అభివృద్ధి) (సవరణ) బిల్లు. (ప్రవేశపెట్టబడినది)	 539
6. 1988-89 సంవత్సరమునకు బడ్జెటు (టేబుల్ అన్ ఎకౌంట్) పై చర్చ (కొనసాగినది)	 580
7. సభా కార్యక్రమము	 585
8. 1988-89 సంవత్సరమునకు బడ్జెటు (టేబుల్ అన్ ఎకౌంట్) పై చర్చ (కొనసాగినది)	 588
9. ప్రకటన సర్వశ్రీ పి. జనార్దనరెడ్డి, ఆర్. దామోదరరెడ్డి అయ్య కొబ్బడి బెయిలుపై విడుదల అయిన విషయము.	 600

అంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ

ప్రధానాధికారులు

సభాపతి	: శ్రీ జి. నారాయణరావు
ఉప సభాపతి	: శ్రీ ఎ. వి. సూర్యనారాయణరాజు
అధ్యక్షుల పేర్ల వట్టిక	: శ్రీ ఎం. రాజయ్య శ్రీ పి. చంద్రశేఖర్ శ్రీమతి ఎ. భానుమతి శ్రీమతి వై. సీతాదేవి శ్రీ ఆజ్ఞీరా గోవింద నాయక్ శ్రీ మహమ్మద్ జావి
కార్యదర్శి	: శ్రీ ఇ. సదాశివరెడ్డి
సంయుక్త కార్యదర్శులు	: శ్రీ ఎ. వి. జి. కృష్ణమూర్తి శ్రీ సి. వెంకటేశన్
ఉప కార్యదర్శులు	: శ్రీ పి. సత్యనారాయణశాస్త్రి శ్రీ పి. వి. కె. ఎన్. ఎన్. వి. రాఘవశర్మ శ్రీ కె. ఆర్. గోపాల్
సహాయ కార్యదర్శులు	: శ్రీ టి. మురళీధరరావు శ్రీ వి. వి. భాస్కరరావు శ్రీ ఎస్. సూర్యనారాయణమూర్తి శ్రీ బి. కె. రామారావు శ్రీమతి ఎన్. జి. సుమిత్రాబాయి శ్రీ ఎ. హాశ్వరశాస్త్రి శ్రీ ఎ. వద్దనాభన్ శ్రీ జి. సూర్యనారాయణరెడ్డి శ్రీమతి ఎం. వి. ఎస్. జయలక్ష్మి
చీఫ్ రిపోర్టర్	: శ్రీ ఎం. హెచ్. కేశవరావు

6.	సభా సమక్షమునందు పెట్టిన పత్రములు		284
7.	ప్రభుత్వ బిల్లులు		287
1.	1986, ఆంధ్రప్రదేశ్ వ్యవసాయ ఉత్పత్తులు మరియు పశుగణము మార్కెట్టింగ్, సవరణ బిల్లు ప్రవేశపెట్టబడెను.		287
2.	1988, ఆంధ్రప్రదేశ్ స్థానిక ప్రాంతములోనికి వరుకుల ప్రవేశపు పన్ను, సవరణ బిల్లు (ప్రవేశపెట్టబడెను.)		287
3.	1987, ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర చీఫ్ జేత పని వారల సహకార సంఘము లిమిటెడ్ కొన్ని సహకార సంఘముల విలీనము, సవరణ బిల్లు (ఉపసంహరించబడినది.)		288
8.	సభాకార్యక్రమము		288
9.	గవర్నరు ప్రసంగమునకు ధన్యవాదములు తెలుపు ప్రతిపాదనపై చర్చ		291
10.	1988-89 సంవత్సరమునకు బడ్జెటు సమర్పణ (ఓట్ ఆన్ ఆకౌంటు)		299

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ చర్చలు

అధికార నివేదిక

(పదవ సమావేశము ఐదవ దినము)

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ

సోమవారం 28, మార్చి, 1988.

(సభ ఉదయం 8-30 గంటలకు సమావేశమైనది)

(సభాపతి అధ్యక్ష స్థానంలో వున్నారు)

సభా కార్యక్రమము

—o—

SRI K. BAPI RAJU : (Kaikalur)*:- Mr. Speaker, Sir, there is no quorum.

SRI CH. VIDYASAGARA RAO :- (Metpally) As there is no quorum, let the House be adjourned for half an hour.

MR. SPEAKER :- For want of quorum, I am adjourning the House for half an hour.

(The House, then adjourned at 8-31 a. m. to meet again at 9-00 a. m.)

శాసనసభ తిరిగి ఉదయం 9-00 గంటలకు సమావేశమైనది. (సభాపతి అధ్యక్ష స్థానంలో వున్నారు.)

ప్రశ్నలు :- వాగ్గూపు సమాధానములు

కలిదిండి ప్రాథమిక బహుశార్ద సహకార సంఘం అధ్యక్షునిచే క్రిమినంహారకాల విక్రయం.

41-

* 8558- సర్వశ్రీ పి. వెంకటపతి (నత్తెనపల్లి), పి. రామయ్య (నిడుమోలు) బి. వెంకటేశ్వరరావు (మదిర) ఎన్. రాఘవరెడ్డి (నకెకల్)- సహకారశాఖ మంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా :

(అ) కృష్ణాజిల్లా, కలిదిండి మండలంలోని, కలిదిండి ప్రాథమిక బహుశార్ద సహకార సంఘపు మాజీ అధ్యక్షుడిని, ఉపాధ్యక్షుడిని, చేతన కార్యదర్శిని, 1987 లో కాలపరిమితి మీరిన క్రిమి నంహారకాలను తాడేపల్లిగూడెంకు చెందిన కొందరు దురాజు దారులకు విక్రయిస్తూ నేరం చేస్తుండగా పట్టుకున్న విషయం వాస్తవమేనా :

(ఆ) విచారణ సందర్భంగా చేతన కార్యదర్శి అధ్యక్షుడిని, ఉపాధ్యక్షుడిని యింకీస్తూ నేరాన్ని ఒప్పుకొన్న విషయం కూడా వాస్తవమేనా :

(ఇ) అయినట్లయితే, దానికి బాధ్యులైన వ్యక్తులపై తీసుకున్న చర్య ఏమిటి :

సహకార శాఖ మంత్రి (శ్రీ యన్. యశిరాజారావు)

(అ) లేదండీ.

(ఆ) లేదండీ.

(ఇ) ఈ ప్రశ్నకు తావులేదు.

అధ్యక్ష, ఈ సందర్భంలో ఒక విషయం మనవి చేస్తాను. పెక్కికల్ గా ఈ ప్రశ్నకు, నేను చెప్పటాని సమాధానానికి ఏమీ సంబంధంలేదు. జరిగింది ఏమిటంటే, అక్కడ కొన్ని మందులను అమ్మడంలో కొంత దుర్వినియోగం జరిగినట్లు దుజువు అయింది. అందుకు సంబంధించిన వివరాలు నావద్ద వున్నాయి. తమరు అనుమతిస్తే తెలియజేస్తాను.

(శ్రీ పి. వెంకటపతి :— అధ్యక్ష, మంత్రిగారు 'మీరు అనుమతిస్తే చెబుతాను' అనేదానికంటే ప్రశ్న సారాంశం వారికి, నాకూ అర్థం అయింది కనుక వివరాలను సభ ముందు వుంచితే బాగుంటుంది. దొంగతనం, తప్పుడుపనులు జరిగాయి.

అధ్యక్ష, 28—3—1987 నాడు కలిదిండి మండలానికి చెందిన తెలుగు యువక (కృష్ణాజిల్లా) కు చెందిన సిహెచ్. కాళహస్తి జి. సత్యనారాయణ, సిహెచ్. మురళీ కృష్ణ తదితరులు అప్లికేషన్ యివ్వడం జరిగింది. తాడేపల్లి గూడెనికి చెందిన కొందరు వ్యాపారులు ఎక్స్ పైరీ అయిన పెరుగు మందులను అమ్ముతున్నట్లుగా అప్లికేషన్ ఇచ్చారు. దానిపైన 4—10—1987 న ఎంక్వయిరీ చేయడం జరిగింది. 28—10—87 నాడు ఎంక్వయిరీ కమిషన్ చేయడం జరిగింది. అచ్చితుగా శి నెలలకు ఎంక్వయిరీ అఫీసర్ రిపోర్టు ఇవ్వడం జరిగింది.

దాని ఆధారంగా అక్కడ వున్నటువంటి శ్రీ కృష్ణమూర్తి, ఎక్స్ ప్రెసిడెంట్, పి. వి. గంగాధరరావు, ఎక్స్ పెక్టబిల్, శ్రీ వెంకటేశ్వరరావు, సెక్రటరీ, శ్రీ సిహెచ్. అదినారాయణ సేన్స్ మెన్. వీరు నలుగురిపైన బాధ్యతను కట్టడం జరిగింది. అన్నిటికంటే ముఖ్యంగా 1983—84, 1984—85 అమ్మకాలు వ్యాయంగానే వున్నాయి. 1985—86, 1986—87 కు సంబంధించి అమ్మకం రూ. 25 ల విలువచేసే మందును ఎక్స్ పైరీ డేడ్ అయిపోయిన తరువాత అమ్మినట్లుగా చదు యిచ్చిన స్టేట్ మెంట్ ప్రకారం వెల్లడి అవుతోంది. దానిపైన సర్వార్థ చ్యుతం జరిగింది. వారి మీద యాక్ట్ తీసుకోవడం జరుగుతున్నది.

శ్రీ పి. వెంకటపతి :- అధ్యక్ష, ఈ ప్రశ్నను తమరు పరిశీలించినట్లు అతే, మంత్రిగారు చెప్పిన దాన్నిబట్టి ఈ ప్రశ్నకు 'లేదండీ' అన్న సమాధానం కరెక్టు రాదండీ అని తమ ద్వారా మనవి చేస్తున్నాను. 'లేదండీ' అన్నపాటి ఎట్లా ఉత్పన్నం అవుతుంది?

శ్రీ యన్. యతిరాజారావు :- అధ్యక్ష, ప్రశ్నను చదువుతాను.

“కృష్ణాజిల్లా కలిదిండి మండలం, కలిదిండి లోని ప్రాథమిక బహుళార్థ, సహకార సంఘానికి చెందిన మాజీ అధ్యక్షుడు, ఉపాధ్యక్షుడు, పేతన కార్యదర్శి 1987 లో తాదేసల్లిగూడెంలోని కొంతమంది దుకాణదారులకు కాలం చెల్లిన క్రిమినోమోరక మందులను అమ్ముతుండగా పట్టువడిన మాట నిజమేనా?” అన్న ప్రశ్నకు ‘లేదండీ’ అని సమాధానం చెప్పాను. అప్లికేషన్ వచ్చాక ఎంక్వయరీ చేయగా తేలిందేకాని రెండో హ్యాండ్ డెడ్ గా వారు పట్టుపడలేదు. అందువల్ల వారలా ఆనడం సరికాదు. నేను ముందుగానే తమకు మనవిచేశాను. డిక్లీకల్ గా లేకపోయినా నేను సమాధానం చెబుతున్నాను. ‘విచారణ సందర్భంగా అధ్యక్షునికి, ఉపాధ్యక్షునికి సంబంధం వున్నట్లు పేర్కొంటూ పేతన కార్యదర్శి నేనాన్ని అంగీకరించిన మాట నిజమేనా’ అన్న ప్రశ్నకు సమాధానంగా, ఎంక్వయరీలో ఆ విధంగా అంగీకరించకపోవడంవల్ల ‘లేదు’ అని చెప్పాను. ఆయన సాక్ష్యం చెప్పలేదు. పిటిషన్ యిచ్చినవారు మాత్రమే సాక్ష్యం చెప్పారు. పేతన కార్యదర్శి అంగీకరించలేదు.

శ్రీ పి. వెంకటపతి :- అధ్యక్ష, దొంగతనం జరిగిన విషయం ఒప్పుకున్నారా. దాని గురించి మంత్రిగారు ఏమి చర్య తీసుకున్నాడు ?

శ్రీ యన్. యతిరాజారావు :- అధ్యక్ష, చర్య తీసుకోవడం జరిగింది. రూ. 16 పేలు, రూ. 7 పేలు మొత్తం రూ. 23 పేలు, అందులో మాకు డెఫినిట్ ట్యాక్స్ తేలింది. రూ. 16,000 డేట్ ఎక్స్ పైరీ అయిన మందులను అమ్మడంవల్ల తగ్గిందని మా దృష్టికి వచ్చాక ఇందుకు సంబంధించి ముగ్గురిపైన చర్య తీసుకోవడం జరిగింది. వారికి చర్య తీసుకునేముందు అవకాశం యివ్వవలసి వుంటుంది. అందువల్ల కొంత అవకాశం యిచ్చాము.

శ్రీ కె. బాపిరాజు :— అధ్యక్ష, కలిదిండి నా నియోజకవర్గంలో వుంది. శ్రీ వెంకటపతిగారు ఎంతో శ్రద్ధతో మారుమూల జరిగిన తప్పును పట్టుకున్నారు. వారు నాకు కూడా సలహా ఇచ్చివుంటే న్యాయం చేసేవాడిని, వారు మాకుకూడా చెప్పివుంటే బాగుండేదని తమద్వారా మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ దీల పరిశ్రమల సంస్థ

42—

9054 — శ్రీ కె. నాగేశ్వరరావు (కొత్తగూడెం) :— ఆంతరంగిక శాఖ మంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా :

(అ) శ్రీ దీల పరిశ్రమల సంస్థను నెలకొల్పడానికి ప్రభుత్వం యోచిస్తున్న విషయం వాస్తవమేనా;

(ఆ) అయినట్లుయితే, అందుకు సంబంధించిన వివరాలెవ్వి; అది ఎప్పటికీ కార్యరూపం దాల్చే అవకాశం వుంది ?

హోం శాఖ మంత్రి (డా॥ కె. శివప్రసాదరావు) :-

(అ) అవునండి.

(ఆ) ప్రస్తుతం వున్న జైల్లు కేవలం నిర్బంధ గృహాలుగానో, అందులో వున్న శ్రీ దీలకు నామమాత్రపు శిక్షణ ఇచ్చే కేంద్రాలుగానో మాత్రమే వుంటున్నాయి అందువల్ల శ్రీ దీల సోమరితనానికి అలవాటుపడడం, దురాలోచనలు చేయడానికి అవకాశం కలిగించడం అవుతున్నది. దాని స్థానంలోవున్న పరిశ్రమలకు అదనంగా మరి కొన్ని పరిశ్రమలు పెడితే పత్తి ఒక్కరికి అందులో శిక్షణాపరంగా అవకాశం కల్పించడానికి అవకాశం వుంటుంది. ఉన్న పరిశ్రమలను పెంచి, అటు శ్రీ దీలకు, ఇటు జైల్లకు ఆర్థిక స్థిరత్వం కలిగించడానికి 'జైలు పరిశ్రమల సంస్థ' ను ఏర్పాటు చేయాలనే వుద్దేశం వుంది.

శ్రీ కె. నాగేశ్వరరావు :— అధ్యక్ష, మొట్టమొదటి ప్రశ్నకు సమాధానంగా ప్రతిపాదన పరిశీలనలో వుందని మంత్రిగారు చెప్పారు. దాని వివరాలు ఏమిటి; ఎప్పుడు కార్యరూపం ధరిస్తుందన్న దానికి సమాధానం చెప్పలేదు. ఇటువంటి సంస్థ భారతదేశంలో మరే రాష్ట్రంలో అయినా వుందా? మన రాష్ట్రంలోనే మొట్టమొదటిసారి పెడుతున్నారా? ఈ శిక్షణ ఎటువంటిది? మెరిట్ పొంది మంచి పనివర్తనవున్న శ్రీ దీలకు శిక్ష తగ్గించే ప్రతిపాదన ప్రభుత్వం దగ్గర వుందా?

డా॥ కె. శివప్రసాదరావు :— అధ్యక్ష, ఇలాంటి సంస్థ భారతదేశంలో మరెక్కడా లేదు. మన రాష్ట్రంలో స్థాపించాలని మొదటిసారిగా అలోచన చేస్తున్నాము.

ఇందులో శిక్షణ పొంది ఉత్తమ ప్రమాణాలను నెలకొల్పిన వారికి షూ కాలాన్ని తగ్గించే ఆలోచనకూడా చేస్తున్నాము.

శ్రీ పి. రామచంద్రారెడ్డి (నంగారెడ్డి): — అధ్యక్ష, 1979 లో తెలంగాణాలోని పరంగల్, చంచల్ గూడా జైళ్ళలోని రైట్ ఇండస్ట్రిలద్వారా బ్లాంకెట, రైబ్బన్ మొదలైనవి తయారయ్యేవి. తరువాత డబ్బు తక్కువ వుండటా ప్రొడ్యూస్ తగ్గించు కుంటూపోయారు. 1979 లో స్మార్ట్ స్కేల్ ఇండస్ట్రిస్, జైళ్ళ డిపార్టుమెంట్ కలిపి ఒక స్క్రీమ్ తయారుచేశాయి. పెట్టుబడిని ఎడ్జస్టుచేసే విషయంలో తేదాలు వచ్చి ఆ స్క్రీమ్ ను అమ్మేశారు. రెండువైపులవారికి నష్టమెప్పి ఆ స్క్రీమ్ ను యింట్లమెంట్ చేస్తే బాగుంటుంది. 1974 లో రెండు డిపార్టుమెంట్స్ కలిపి తయారుచేసిన ప్రాజెక్టు రిఫోర్మును ఆచరణలోపెట్టే ప్రయత్నం చేస్తారా ?

డా॥ కె. శివప్రసాదరావు: — అధ్యక్ష, గౌరవసభ్యులు చెప్పిన మాట వాస్తవం. 1970-74 ప్రాంతంలో వున్న పరిశ్రమల విషయంలో ప్రజన్ యండస్ట్రిస్ వింగ్ అనే రూపంలో కొన్ని పరిశ్రమలను గుర్తించి అమలుచేయడం జరిగింది. అందులో వుండే పరికరాలు, తయారయిన వస్తువులు పాత పద్ధతిలో వుండడంవల్ల, మార్కెటింగ్ సదుపాయాలు తక్కువగా వుండడంవల్ల, తగినంత లాభం పొందలేకపోతున్నాము. అందు వల్ల ప్రజన్ యండస్ట్రిస్ కార్పొరేషన్ అనేది ఏర్పాటుచేస్తే క్రొత్త పరికరాలు తెప్పించడం, సాంకేతిక విజ్ఞులను ఏర్పాటు చేయడం, తగిన శిక్షణ ఇవ్వడం మొదలగు పద్ధతులద్వారా మంచి మేలురకం వస్తువులను తయారుచేస్తే, జైళ్ళకు, ఖైదీలూ యిద్దరికీ కూడా ఉపయోగపడే విధానం గురించి ఆలోచిస్తున్నాము. రేపే, దీనికి సంబంధించి ఒక సమావేశం కూడా ఏర్పాటు చేయబోతున్నాము.

శ్రీ పి. జనార్థనరెడ్డి (భైరతాబాద్): — అధ్యక్ష, ఖైదీల కొరకు ఎటువంటి పరిశ్రమలను పెట్టబోతున్నారు ? ప్రస్తుతం పరిశ్రమలలో పనిచేస్తున్న కైదీలకు జీతాలను ఏవిధంగా యిస్తున్నారు ? ప్రభుత్వంవారు ఫిక్స్ చేసిన మినిమం పేజెస్ జీవో ప్రకారం యిస్తున్నారా ? లేదా ? తెలియజేయవలసిందిగా మంత్రిగారిని తమద్వారా కోరుతున్నాను.

డా॥ కె. శివప్రసాదరావు: — గతములో దానిలో పనిచేపేటటువంటి వారికి, టెక్నికల్ స్టాఫ్ అయితే రు. 2,00 నాన్ టెక్నికల్ అయితే రు. 1,00 ఇచ్చే విధానం ఉండేది. దానిని పెంచి టెక్నికల్ స్టాఫ్ కి రు. 3,00 నాన్-టెక్నికల్ స్టాఫ్ కి రు. 2,00 ఇస్తున్నాము. అదే విధంగా రెగ్యులర్ లేబర్ అట్ట పీరికి అమలు జరిపాలంటే వారి మీద ఖర్చు పెడుతున్నది ఎంతో ఉంది. అందుచేత లేబర్ అట్ట దీనికి వర్తించదని మనవి చేస్తున్నాము. ప్రస్తుతం అమలులో ఉన్న ఇండస్ట్రిస్ గురించి తెలియజేస్తాను. ప్రిన్సింగ్, డయింగ్ ఆఫ్ యార్వ, పీవింగ్, కార్ పెంటరీ, బ్లాక్ స్మిత్ క్లీనింగ్, ఫినియల్

9-10
A. M.

మేను ఫాక్చరింగ్ ఇవన్నీ ఆమలులో ఉన్న పరిశ్రమ విధానాలు, ఇదే విధంగా రాబోయే విధానముగా ఎన్నో పరిశ్రమలను, దీనిలో కాపీజ్ ఇండస్ట్రీస్, స్కాల్ స్కేల్ ఇండస్ట్రీస్, అగో బేవెడ్ ఇండస్ట్రీస్ వ్యవేశ పెట్టాలనే ఆలోచన ప్రభుత్వానికి ఉంది.

శ్రీ పి. జనార్దనరెడ్డి :- ఈ చట్టం వారికి వర్తించదా ?

డా॥ కె. శివప్రసాదరావు :- ప్రస్తుతం ఉన్న విధానము ప్రకారం వర్తించదు.

రాష్ట్రంలోని అలవాటుపడిన నేరస్థులు

48—

*8922-వర్షశ్రీ సిహెచ్. రాజేశ్వరరావు (సిరిసిల్లా), డి. చినమల్లయ్య (ఇందుర్తి) పి. విఠల్ రెడ్డి (నర్సాపూర్), జి. యాదగిరిరెడ్డి (రామన్నాపేట), కె. వి. నారాయణ రావు (సిరిపూర్) అంతరంగిక శాఖ మంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా ?

(అ) 30-1-1987 నాటికి రాష్ట్రంలో ఎందరు అలవాటుపడిన నేరస్థులు ఉన్నారు ?

(ఆ) అంతకు ముందు సంవత్సరంతో పోల్చితే వారి సంఖ్య పెరిగిందా. తగ్గిందా ?

శ్రీ డా॥ కె. శివప్రసాదరావు :-

(అ) రాష్ట్రంలో అలవాటుపడిన నేరస్థులు 30—1—1987 నాటికి మొత్తం 198 మంది ఉన్నారు.

(ఆ) అంతకుమునుపు సంవత్సరముతో పోల్చి చూస్తే వీరిసంఖ్య తొమ్మిది తక్కువగా ఉంది. అంతకు మునుపు 207 మంది ఉన్నారని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ డి. చినమల్లయ్య :- అలవాటుపడిన నేరస్థుల సంఖ్య రోజురోజుకీ పెరుగుతోందని సమాచారం చెప్పారు. అలవాటుపడిన నేరస్థులు పెరగకుండా వారిని వివారించడానికి మన ప్రభుత్వం మానసిక ఆర్థిక, నైతిక పరిస్థితికి సంబంధించినటువంటి శిక్షణా తరగతులు పెట్టడానికి ఏమైనా ఆలోచిస్తోందా ? ఆ విషయములో ఏమైనా కృషి చేస్తోందా ?

డా॥ కె. శివప్రసాదరావు :- గౌరవనీయులు చెప్పినట్లుగా ఈ అలవాటుపడిన నేరస్థులు పెరగడం లేదని మీ ద్వారా మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ డి. చినమల్లయ్య :- ఇప్పుడు 8 మంది ఫెరిగారు. గతం కంటే పెరిగి రుతు చెప్పారు.

డా॥ కె. శివప్రసాదరావు :- తగ్గారని చెప్పాను.

శ్రీ సి.హెచ్. వింజ్ రెడ్డి :- ఈ అలవాటుపడిన నేరస్తులను తగ్గించేందుకు వారికి పునర్నిర్మాణ కార్యక్రమాలు చేపట్టేటందుకు, వారి నిరీక్ష్యుగ సమన్వయం పరిష్కారం చేసేటందుకు ప్రభుత్వం ఏమైనా చర్యలు తీసుకుంటున్నదా? ఈ సేర్పూలకు పునర్నిర్మాణ కార్యక్రమాలు పెట్టేటందుకు రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఏమైనా చర్యలు తీసుకుంటున్నదా?

డా॥ కె. శివప్రసాదరావు :- ఈ అలవాటుపడిన నేరస్తులకు సెటిలర్స్ గా వారికి కాలనీలు ఏర్పాటు చేయడం జరిగిందని మీకు తెలుసు. స్టూపర్లు, సిద్ధాంతం, సీతానగరం, బిట్రిగుంట ఇలాంటి కాలనీలలో పునరావాసం కల్పించడం జరిగింది. తరువాత వారు నేరాలకు పాల్పడకుండా ఎప్పటికప్పుడు చెక్ చేయడం జరుగుతోంది. ప్రభుత్వం వివిధ శాఖలద్వారా వారికి కావలసిన రిహాబిలిటేషన్ కార్యక్రమాలను చేపట్టడం జరుగుతోందని తమ ద్వారా మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎస్. విజయరామరాజు (నాగూరు) .— అలవాటుపడిన నేరస్తుల సంఖ్య తగ్గిందని మంత్రిగారు యిప్పుడు తెలియచ్చారు, చాలా సంతోషం. అసలు పోలీసులే పీరిని నేరాలు చేయమని ఎంకరేజ్ చేస్తున్నారు. అందువల్ల నేరస్తుల సంఖ్య తగ్గిందనుకుంటాను. పోలీసులను మార్చడానికి, వారు నేరస్తులను ఎంకరేజ్ చేయకుండా చూడవలసిన అవసరం వుంది. చాలామంది నేరస్తులు రాజకీయాలలో ప్రవేశిస్తున్నారు. అందుకని కూడా నేరస్తుల సంఖ్య తగ్గుతోందని తెలుస్తోంది. దానిలో వారు తెలుగుదేశం పార్టీలో చేరారు.

(ఇంటర్వ్యూ)

డా॥ కె. శివప్రసాదరావు :- గౌరవ సభ్యులు చెప్పినట్లుగా పోలీసులే అలవాటుపడిన నేరస్తులను నేరాలు చేసేదానికి ఉత్సాహపరుస్తున్నారు అనో, ప్రోవోక్ చేస్తున్నారు అనో ఆసేటటువంటి మాట వాస్తవం కాదు. అదీకాకుండా శాంతిభద్రతలు కాపాడేటటువంటి పోలీసులమీద అభిమానాలు వేయడం సహజం కాదని నేను భావిస్తున్నాను.

శ్రీ సి. హెచ్. విద్యాసాగరరావు :- రాజకీయాలలో రిహాబిలిటేడ్ చేస్తున్నారని వారు అన్నారు. దానికి జవాబు చెప్పలేదు.

శ్రీ సి. హెచ్. రాజేశ్వరరావు :- అలవాటుపడిన నేరస్తుల యొక్క విర్వచనం ఎప్పుడు చేయబడింది? ఏమిటి ఆ విర్వచనం? ఆర్థిక నేరస్తులు కూడా. ఈ ఖాతాక్రిందికి, ఈ జాబితా క్రిందికి వస్తారా?

డా॥ కె. శివప్రసాదరావు :— ఆర్థిక నేరాలకు పాల్పడేవారిని హాబిట్యుయల్ అఫెండర్స్ అని అంటాము. 18 సంవత్సరాలు దాటిన తరువాత 5 సంవత్సరాలలో కనీసం 3 సార్లు నేరాలుచేసి శిక్ష విధింపబడిన వ్యక్తులను ఎస్. పి. రికమెండ్ చేసినట్లయితే కలెక్టర్ నిర్ధారిస్తారు. వారిని మాత్రమే హాబిట్యుయల్ అఫెండర్స్ అంటాము. ఇది 85 ప్రాంతములో అట్లు వచ్చిందని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎన్. ఇంద్రసేనారెడ్డి (మలకపేట) :— ప్రశ్న జాగ్రత్తగా చూసినట్లయితే ఈ రాష్ట్రములో 198 మంది వుంటే ఈ సంవత్సరం తొమ్మిది తగ్గిందన్నారు. ఈ అలవాటుపడిన నేరస్తులు అంటే కాన్స్టేబుల్ గా బొగ్గు మాత్రమే దొంగతనం చేసేటటువంటివారు కొంతమంది, కేవలం పిక్ పాకెట్ చేసేవారు కొంతమంది, కేవలం 3 త్రితో తెదిరించి దోచుకొనేవారు కొంతమంది - వీరందరు ఈ కేటగిరీలో వున్నారని చెప్పుతున్నారా? కాబట్టి, రెగ్యులర్ గా ఒక పర్సన్ లిస్టులో చేసేటటువంటివారు ఎంతమంది, వారు పెరిగారా, తగ్గారా? అది ఈ ప్రశ్నలో అడిగింది. మీరు మాత్రం ఆ రకంగా కాకుండా తెక్నికల్ గా 18 సంవత్సరాలు దాటినతరువాత మూడుసార్లు కంటి న్యూవ్ గా నేరాలు చేసినటువంటి వారి విషయం చెబుతున్నారు. 18 సంవత్సరాల లోపు వున్నటువంటివారు మర్డర్స్ చేసినవారు, దోచుకున్నవారు ఈరకంగా చాలామంది వున్నారు. వారి విషయములో ప్రభుత్వం ఏరకమైన ఆలోచన చేస్తున్నది?

డా॥ కె. శివప్రసాదరావు :— గౌరవసభ్యులు చెప్పినట్లుగా 18 సంవత్సరాల లోపు వున్నటువంటివారిని ఐడెంటిఫైచేసి బోస్టర్ స్కూల్స్, స్ట్రెయ్డ్ స్కూల్స్ కి పంపించడం జరుగుతోంది. 18 సంవత్సరాలు దాటినవారు నేరాలకు పాల్పడితే, అది బొగ్గు దొంగతనం, పిక్ పాకెట్, కత్తితో తెదిరించినవారు 5 సంవత్సరాలలో మూడు సార్లు శిక్ష విధింపబడినవారిని హాబిట్యుయల్ అఫెండర్స్ గా పరిగణించడం జరుగుతోంది. మూడుసార్లు కాన్స్టేబుల్ గా చేయనవసరంలేదు.

శ్రీ ఎన్. ఇంద్రసేనారెడ్డి :— కంప్యూటరైజ్డ్ లిస్టు మీదగ్గర వుందా? హాబిట్యుయల్ అఫెండర్స్ బొగ్గు దొంగతనం చేసేవారు బస్సు దోపిడి చేయడం వుందా? ఇది తెలుసుకోడానికి మీదగ్గర సిస్టమ్ ఏమైనా వుందా? అటువంటివాడిని ఐడెంటిఫైచేసి పట్టుకోడానికి మీదగ్గర ఏమైనా సిస్టం వుందా? లేనిచో దానిగురించి ఏమి ఆలోచన చేస్తున్నారు?

డా॥ శ్రీ కె. శివప్రసాదరావు :— మూడుసార్లు, అది మర్డర్ కానివ్వండి దొంగతనం కానివ్వండి, దారి దోపిడి కానివ్వండి, శిక్ష విధింపబడినవారిని హాబిట్యుయల్ అఫెండర్స్ గా పరిగణించడం జరుగుతోందని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎన్. ఇంద్రసేనారెడ్డి :— గోదావరిఖని బొగ్గు దొంగలు వేరే, యిక్కడ సికింద్రాబాదు రైల్వేస్టేషన్ లో బొగ్గు దొంగలు వేరే, హైదరాబాదు సిటీలో చిట్ ఫండ్ పెట్టే దొంగలు వేరే వున్నారు. వీరందరు ఒక పీఠ్యంలో వుండి అబ్జమేటిక్ గా ఇంకో

ఫీల్డ్ కి పోతూవుంటారు. మీరందరి విషయములో కాంప్రహెన్సివ్ ఆర్చనచేసి ఎక్కడ ఏ దొంగతనం చేసినా పట్టుకొనేదానికి మీదగ్గర ఏమైనా సిస్టమ్ వుందా? పట్టుకొనే లిస్టు మీదగ్గర వుందా? లేకపోతే దాని గురించి ఏమైనా ఆలోచిస్తున్నారా?

డా॥ కె. శివప్రసాదరావు : పోలీసు యంత్రాంగం రాష్ట్రం మొత్తంగా ఉన్నది. అక్కడ బొగ్గు గనుల్లో దొంగతనం చేసినవారు ఉంటే వారికి శిక్ష విధించబడడం, ఇంకొకచోట ఉన్నవి. వీటిని సమన్వయం చేసుకోవడం జరుగుతుంది. దీనికి సంబంధించి లిస్టు ఉంది. దానిలో మూడు సార్లు శిక్ష విధించబడిన వారిని హేబిట్యుయల్ అపెండర్స్ గా పరిగణించడం జరుగుతుంది.

శ్రీ ఎన్. ఇంద్రసేనారెడ్డి :- కాంప్రహెన్సివ్ సెల్ ఏదయినా ఉందా? అది చెప్పమనండి.

డా॥ కె. శివప్రసాదరావు :- పౌరస్థ్యకంగా ఏమీ లేదు.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి :- వేగన్ బ్రేకర్స్ కాని లేకపోతే దారి దోపిడీ చేసే వారు, డెకాయ్ట్స్ ఇలా అలవాటుపడిన వారు ఉన్నారు. మహారాష్ట్రలో ఒకసారి నేరం చేసిన వారికి తక్కువ శిక్ష, రెండవ సారి చేస్తే కొంచెము ఎక్కువ శిక్ష, మూడవ సారి చేస్తే ఇంకా ఎక్కువ శిక్ష విధిస్తారు. ఈ వద్దతి ఏవయితే ఉందో మనకుకూడా అట్లాంటి పద్ధతిని ప్రవేశ పెడతారా?

అలవాటు పడిన దొంగలను అరికట్టడానికి శిక్ష విధానంలో కొంత మార్పు తెస్తే జాగుంటుంది. రాష్ట్రం నుంచి బయటకు వంపే పద్ధతి మహారాష్ట్రలో ఉన్నట్లుంది. దానిని కూడా పరిశీలించి, అట్లా చట్టం తెస్తారా?

9-20

A. M.

డా॥ కె. శివప్రసాదరావు : నేరస్థులను పట్టుకొన్న తరువాత, రికార్డు తయారు చేసి, కోర్టుకి పంపేటప్పుడు పాత రికార్డును చూడడం జరుగుతుంది. కోర్టు వారి ఆధారంగా శిక్ష వేస్తుంది.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి :- చట్టంలో మార్పు తెస్తారా?

డా॥ కె. శివప్రసాదరావు :- అటువంటిది లేదు.

రాష్ట్రంలో కేంద్రీయ పాఠశాలల ప్రాంతీయ కార్యాలయం

44—

8515 - సర్వశ్రీ టి. భద్రయ్య (పాలకొండ) ఎం. వి. కృష్ణారావు (ఇచ్ఛాపురం) ఎస్. పి. రావు (నరసన్నపేట) :— విద్యాశాఖ మంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా :

(అ) కేంద్రీయ పాఠశాలల ప్రాంతీయ కార్యాలయం ఒరిస్సా రాష్ట్రంలోని భువనేశ్వర్ లోవున్న విషయం వాస్తవమేనా ;

(అ) మన రాష్ట్రంలో చూడాలంటే కేంద్రాన్నోక దానిని నెలకొల్పవలసిందిగా భారత ప్రభుత్వాన్ని కోరితానా? ప్రతిపాదన ఉన్నదా?

విద్యా శాఖ మంత్రి శ్రీ పి. ఇంద్రారెడ్డి :-

(అ) అవునుండీ. ఒరిస్సా రాష్ట్రంలోని భువనేశ్వర్ లో కేంద్రీయ పాఠశాలల ప్రాంతీయ కార్యాలయం ఒకటి ఉంది. మన రాష్ట్రంలోని మూడు జిల్లాలు అంటే విజయనగరం, విశాఖపట్నం, శ్రీకాకుళం జిల్లాలు కూడా ఈ ప్రాంతీయ కార్యాలయం పరిధి క్రింద ఉన్నాయి.

(ఆ) లేదండీ. ఒరిస్సాలో మాదిరిగానే సికిందరాబాదులో కూడా 'కేంద్రీయ విద్యాలయ సంఘటన్' కు చెందిన మరో ప్రాంతీయ కార్యాలయం ఉంది. మన రాష్ట్రంలోని విజయనగరం, విశాఖపట్నం, శ్రీకాకుళం చిత్తూరు జిల్లాలు మినహా మిగతా అన్ని జిల్లాలు ఈ ప్రాంతీయ కార్యాలయం పరిధిలో ఉన్నాయి. అంతేకాకుండా కర్నాటక రాష్ట్రంలోని బెల్గాం, దావణ్డ, హుబ్లీ, జిల్లాలు మినహా ఇతర జిల్లాలు మన రాష్ట్రంలోని ప్రాంతీయ కార్యాలయం పరిధిలో ఉన్నాయి.

కాగా చిత్తూరు జిల్లా తమిళనాడు ప్రాంతీయ కార్యాలయం పరిధిలో ఉంటుంది.

పైన పేర్కొన్న పరిస్థితి దృష్ట్యా, మన రాష్ట్రంలో కేంద్రీయ పాఠశాలల ప్రాంతీయ కార్యాలయాన్ని నెలకొల్పవలసిందిగా కేంద్ర ప్రభుత్వాన్ని కోరవలసిన అవసరం లేదు.

శ్రీ టి. భద్రయ్య :- అధ్యక్ష, శ్రీకాకుళం విజయనగరం, విశాఖపట్నం జిల్లాలలో కలిపి రెండు సెంటర్ స్కూల్స్ విశాఖపట్నంలో ఉన్నాయి. అక్కడ కేంద్రప్రభుత్వ కార్యాలయాలు చాలా ఎక్కువగా ఉన్నందున, విశాఖపట్నంలో రెండు స్కూల్స్ ని ప్రవేశపెట్టే ప్రతిపాదన ఉందా? మూడు జిల్లాలకు సంబంధించి విశాఖ పట్నంలో రీజినల్ ఆఫీసు పెట్టే ప్రతిపాదన ఉందా?

శ్రీ పి. ఇంద్రారెడ్డి :- ఇది పూర్తిగా రాష్ట్ర ప్రభుత్వ సంబంధ వ్యవహారం కాదు. జాతీయ స్థాయిలోగల డిపెన్సీ, పోస్టల్ సర్వీసులలోగల పుర్యోగస్థల పిల్లల కోసం పెట్టబడేవి కనుక డిపెన్సీ కాలనీస్ ఏర్పాటు చేయబడింది. అవసరమయితే కేంద్రప్రభుత్వాన్ని సంప్రదించి, అదనంగా సెంటర్ స్కూల్స్ పెట్టే విషయంలో వుత్తరం వాయిదం జరుగుతుంది.

గిరిజన సహకార సంస్థలో నిధుల దురుపయోగం

45—

* 8083 - పరస్మి శ్రీ వి శ్రీరాములు (పరస్మిపేట), ఎన్. ఇంద్రాసేనారెడ్డి, బి. బాల్ రెడ్డి (కారవాన్) ఏ. నరేంద్ర (హిమాయత్ నగర్) వి. జయపాల్ (పర్నూల్) గిరిజన సంక్షేమ శాఖమంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా :

(అ) 1982. ఆడిట్ వివేదిక ప్రకారం దిరువయ్యగమైన రూ. 65 లక్షలలో 18 లక్షలు మాత్రమే వసూలై నట్లు గిరిజన సహకార సంస్థ అధ్యక్షుడు శ్రీ ఎల్. నర్సింగ్ నాయక్ వెల్లడించారా,

(ఆ) రూ. 60 లక్షల విలువైన చింతపండును గిరాకి లేక గోదాములలో నిల్వ చేసినట్లు, దాని మూల్యార్హి నష్టంగా తిర్చి వ్రాసుకొనవలసి వుండునని చూచా ఆయన ప్రకటించారా :

(ఇ) అయినట్లుంటే, జి. సి. సి పరిపాలనను పటిష్టమెరుపుటానికి ప్రభుత్వానికి ఏవైనా ప్రతిపాదనలున్నాయా ?

గిరిజన సంక్షేమ శాఖ మంత్రి (శ్రీ జి. రామారావు) :-

(అ) 1982 ఆడిట్ రిపోర్టు ప్రకారం, గిరిజన సహకార సంస్థ పారంభం అయినప్పటి నుండి, అనగా 1980 నుండి రూ. 83.72 లక్షల మొత్తం దుర్వినియోగమయింది సంస్థ కృషి ఫలితంగా ఇంతవరకు రూ. 15.29 లక్షల మొత్తం వసూలు అయింది.

(ఆ) సంస్థ యొక్క పూర్వ అధ్యక్షులు దీనిని విడిచిపెట్టారు. హైదరాబాదు నుండి వెలువడే ఈనాడు దినపత్రికలో తే 11-8-87 దీనిని ప్రచురించారు. వాస్తవంగా, రూ. 28.57 లక్షలు విలువచేసే చింతపండు 87, జులై మాసంతానికి విలువ ఉంది. రూ. 45,800/- విలువగల చింతపండు మిగిలే మిగిలిన విలువ అంతా అమ్మివేయటం జరిగింది.

(ఇ) దుర్వినియోగమైనవని ఆరోపించబడిన మొత్తాలను వసూలు చేయడానికి గిరిజన సహకార సంస్థ తీవ్ర చర్యలు తీసుకుంటున్నది.

శ్రీ సి. శ్రీరాములు :- అధ్యక్ష దుర్వినియోగం జరిగిన విషయం వార్తలం అని మంత్రిగారు అంగీకరించారు. 1980 నుంచి 1982 వరకు 22 సంవత్సరాల కాలంలో రూ. 83 లక్షల, 72 పేలు దుర్వినియోగం అయితే రూ. 15 లక్షలు మాత్రమే వసూలు అయిందని అన్నారు ఈ దుర్వినియోగానికి కారకులై అధికారులెవరు ? వారి పేర్లు వున్నాయా ? వాటిపై ఏ చర్యలు తీసుకున్నారు ? బాధ్యులెవరినైనా సస్పెండ్ చేశారా ? మిగతా మొత్తమయిన రూ. 45 లక్షలు 1982 నుంచి ఇప్పటి వరకూ వసూలు చేయక పోవడానికి కారణమేమిటి ?

శ్రీ జి. రామారావు :- 1982 నుంచి ఇంకా కొంత మొత్తం వసూలయింది. కొందరు అధికారులపై తగు చర్య తీసుకొంటున్నాము. సహకార చట్టరీత్యా చర్యలు తీసుకుంటున్నాము.

శ్రీ వి. శ్రీరాములు : ఇప్పటికీ 6 సంవత్సరాలయింది ఇంకా ఎప్పుడు తీసుకుంటారు? రు. 45 లక్షలంటే చిన్నమొత్తం కాదు.

శ్రీ జి. రామారావు :- అధికారుల పేర్లు మా వద్ద ప్రస్తుతానికి లేవు. వారిపైన కఠిన చర్యలు తీసుకుంటాము, సంబంధిత అధికారులు కొందరి మీద కేసుపైలు చేశాము. కోర్టులలో కేసులున్నాయి.

శ్రీ వి. శ్రీరాములు - ముఖ్యమంత్రిగారు సమాధానం చెబితే బాగుంటుంది.

శ్రీ ఎన్. ఇంద్రసేనారెడ్డి - ఆ అధికారులు కొందరికి 82 లో ప్రమోషన్ ఇచ్చిన సంగతి వాస్తవమా? అప్పటినుంచి ఇప్పటి వరకు తీవ్రమైన చర్యలు తీసుకుంటాము అని చెప్పారు అంటే ప్రమోషన్ ఇచ్చి ఇంకా హైద్రాబద్ చేయడమా? ఇంకా పేరే వనులు చేశారా? అధికారులెవరు? ఏ చర్య తీసుకున్నారు? ఇంతవరకు ట్రాన్స్ ఫర్ కానీ, పనిష్మెంటు లేదా ఇంక్విమెంట్ కిట్ చేయడం పంటిపేవో చేయకుండా ఉన్నందుకు కారణమేమిటి?

శ్రీ జి. రామారావు : అటువంటి అధికారులకి ప్రమోషన్స్ ఏమీ ఇవ్వలేదు. పోతే వారి మీద కేసులు పెట్టి, రు. 7.79 లక్షలు ఇంకా వసూలు చేయడమైనది. కావాలంటే ఆ అధికారుల లిస్టు సభలో పెడతాను.

శ్రీ వి. శ్రీరాములు : హవుస్ కమిటీ వేయండి.

శ్రీ ఎ. నరేంద్ర : 1980 వ సంవత్సరం నుంచి ఈ వ్యవహారం వుంది. గత ప్రభుత్వ రోజులలోనే జరిగిన కుంభకోణం ఇది. కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వంలో అప్పుడు రాజకీయంగా ఉండేవారికి బాధ్యత వుందా? ఆ కారకులెవరో ఈ ప్రభుత్వానికి తెలుసా? ఎంక్వయిరీ చేశారా? చేస్తే రాజకీయంగా యెవరెవరు ఇన్వోల్వ్ అయినారు?

శ్రీ జి. రామారావు :- రాజకీయంగా ఎవరు ఇన్వోల్వ్ అయినా వారి మీద తగు చర్యలు తీసుకుంటామని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎ. నరేంద్ర :- ఎంక్వయిరీ చేశారా? యెవరనేది తేలిందా? కమిటీ వేస్తారా?

శ్రీ జి. రామారావు :- హవుస్ కమిటీ అవసరం లేదు. తప్పకుండా చర్యలు తీసుకుంటాము. కోర్టులలో కేసులు కొన్ని వున్నాయి.

శ్రీ ఎ. నరేంద్ర :- గత ప్రభుత్వంలో కొంత మంది నాయకులు బాధ్యులని.

ముఖ్యమంత్రి (శ్రీ ఎన్.టి. రామారావు):- దుర్వినియోగం జరిగినది వాస్తవం కొంతమంది అధికారులను కూడా సస్పెండ్ చేయడమైనది. కనుక పూర్తిగా యిది పరిశీలనలో వుందని చర్య తీసుకుంటున్నారని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ పి. జనార్ధనరెడ్డి : యెవరిని సస్పెండ్ చేశారు?

(ఇంటర్వ్యూ)

మిస్టర్ స్పీకర్ : (మంత్రిగారితో) నేరస్తుల లిస్టు సభలో పెట్టండి వివరాలు యివ్వండి. ఏ స్టేజీలో ఉందో చెప్పండి. ప్యాసిఫిక్ నోర్త్ యేస్టేట్స్ ఇన్ఫర్మేషన్ మొత్తం చివరాలు సభలో ఉంచండి.

శ్రీ జి. రామారావు :- తప్పకుండా చెబాను.

మిస్టర్ స్పీకర్ :- ప్రశ్న నెం. 16 (7966) వాయిదా చేయడమైనది.

విద్యుదుత్పాదనకు గ్యాస్ టర్బయిన్లు

47-

*8870- శ్రీ బషీరుద్దీన్ బాబుఖాన్ (బోధన్) :- విద్యుచ్ఛక్తి శాఖ మంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా :

(అ) విద్యుదుత్పాదనకై రాష్ట్రంలో అభ్యుదయమ్యే గ్యాసును ఉపయోగించి గ్యాస్ టర్బయిన్ ప్లాంట్లను నెలకొల్పడానికి ప్రభుత్వం కేంద్ర అనుమతిని అభ్యర్థించిందా ; అయినట్లైతే, దాని వివరాలెవ్వి :

(ఆ) ఈ పథకాన్ని ఎప్పుడు అమలులోపెట్టే అవకాశం ఉంది. దాని వ్యయమెంత ?

విద్యుచ్ఛక్తి శాఖ మంత్రి (శ్రీ యన్. రాజరెడ్డి) :-

(అ) అవునండీ. మొత్తం 99 మెగావాట్ల సామర్థ్యం గల కంట్రైబ్యూటర్ గ్యాస్ టర్బైన్ పవర్ ప్లాంట్లను స్థాపించాలని ఈ పథకం ఉద్దేశమైంది. దీనిలో ఒక్కొక్కటి 33 మెగావాట్ల సామర్థ్యం గల రెండు గ్యాస్ టర్బైన్ యూనిట్లు, 33 మెగావాట్ల సామర్థ్యం గల ఒక స్టీమ్ టర్బైన్ వుంటాయి.

(ఆ) నిర్మాణం పనిని 1988-89 ప్రారంభంలో చేపట్టి, 1989-90 లో పూర్తి చేయాలని ప్రతిపాదించడమైనది. దీని అంచనా వ్యయం రూ. 94.25 కోట్లు.

SRI BASHEERUDDIN BABUKHAN : Has the Government provided any funds for this project in the current year ? How much is proposed to be provided in the next financial year ? Has the Government placed orders for the turbines that are to be installed, as it is said, in the next year, if so, with whom ?

శ్రీ యన్. రాజరెడ్డి :- అప్పజ్జే, 1988-89 సంవత్సరానికిగాను రూ. 10 కోట్లు యాన్యువల్ ప్లాన్ లో కేటాయించడం జరిగింది. గ్యాస్ టర్బైన్ యూనిట్ విషయంలో యు. కె. ప్రభుత్వం నుండి మంజూరు చేసుకోవాలనే ప్రతిపాదన వుంది.

కైకలూరుపద్ద మత్స్య పరిశోధనా విభాగం

48—

*8128 - శ్రీమతి ఎర్నేని సీతాదేవి (ముదినేపల్లి). శ్రీ ఎ. రాంనారాయణరెడ్డి (రాపూర్) :— పశుసంవర్ధక మత్స్య పరిశ్రమ శాఖ మంత్రి దయచే ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదారా :

(అ) కృష్ణా జిల్లాలో కైకలూరు పద్దగానీ, మండపల్లి పద్దగానీ మత్స్య పరిశ్రమ పరిశోధనా విభాగాన్ని నెలకొల్పటానికి ఏదైనా ప్రతిపాదన వున్నదా :

(ఆ) వ్యవసాయ విశ్వ విద్యాలయం ముందుకు రానందున ఈ ప్రతిపాదనను నాగార్జున విశ్వ విద్యాలయానికి అప్పగించిన విషయం వాస్తవమేనా ;

(ఇ) క్రమబద్ధమైన దానితోపాటు పంచార పరిశోధనా కేంద్రాన్ని ప్రారంభించడానికి ఏదైనా ప్రతిపాదన వున్నదా :

(ఈ) చేపల పెంపకాన్ని ప్రోత్సహించడానికి తీసుకున్న చర్యలెవ్వి ?

పశుసంవర్ధన, మత్స్యశాఖ మంత్రి (శ్రీ ఆర్. సత్యనారాయణ) :—

(అ) లేదండీ.

(ఆ) లేదండీ.

(ఇ) లేదండీ.

(ఈ) 7 వ ప్రజాశాసనసభా సర్వేక్షణలో 400 మిలియనుల చేపపిల్లలను ఉత్పత్తి చేయాలనే లక్ష్యాన్ని సాధించేందుకు, ప్రభుత్వం యిప్పటికీ రెండు జాతీయ చేపపిల్లల క్షేత్రాల నిర్మాణాన్ని చేపట్టింది. అవి విజాపూరు జిల్లా పోచంపాడు పద్ద, నెల్లూరు జిల్లా, సోమశిల పద్ద పూర్తికావస్తున్నాయి. కరీంనగరు జిల్లా, కేవలపల్లెం పద్ద మరోక భారీ చేపపిల్లల క్షేత్ర నిర్మాణాన్ని కూడా చేపట్టడం జరిగింది.

శ్రీమతి వై. సీతాదేవి :— అధ్యక్షా వీరి సమాధానం సంతృప్తికరంగా లేదు. ముఖ్యంగా కైకలూరు, భీమవరం, వెస్ట్ గోదావరి బార్దర్స్ లో విపరీతంగా చేపల పెంపకం జరుగుతున్నది. మోబైల్ రీపెర్స్ యూనిట్ ను పెడతామని గతంలో చెప్పడం, బిడ్డెట్ లో ఎలోకేట్ చేయడం కూడా జరిగినందున 'ఫైదు' అనే ప్రశ్నకు తానే లేదు. అప్పుటికయితే మోబైల్ రీపెర్స్ యూనిట్ పెడతారా ? లేదా ? టీవీ ప్రొడక్షన్ వకు ఎంత టీమాండ్ వుంది ? టీమాండ్ ను ఎంతవరకు ఫుల్ ఫిల్ చేస్తున్నారు, ప్రభుత్వ పరంగా ? భీమవరం, కైకలూరు మొదలగు ప్రాంతాలన్నింటికీ కలిపి క్రొత్తగా చేపపిల్లల పెంపక కేంద్రాలను స్థాపించే ప్రతిపాదన ఏదయినా వుందా ?

శ్రీ ఆర్. సత్యనారాయణ :— అధ్యక్షా, చేపపిల్లల పెంపకం గురించి, కేవల పిల్లల వ్యాధుల వివరణ గురించి రూ. 1 కి లక్షల వ్యయంతో రెండు పథకాలను

తయారు చేయడం జరిగింది. అందుకుగాను యిప్పటికే రూ. 8 లక్షల 20 పలు ఖర్చు చేయడం జరిగింది చేపపిల్లల పెంపూర్తి అభివృద్ధి చేయడంకోసం 4 నేషనల్ స్కీమ్స్ను అమలు పుచడంకోసం ప్రపోజల్స్ను పంపించడం జరిగింది.

శ్రీ కె. నాపరాజు :— అధ్యక్ష, మంత్రిగారి సమాధానం నాకు సరిగా వినిపించ లేదు. మోటైల్ యూనిట్, రీసెర్చ్ సెంటర్స్ విషయంలో 'లేదు' అని సమాధానం చెప్పారు. రీసెర్చ్ సెంటర్స్ను ఆర్.ఆర్.ఎస్. వో.ఎస్. చేశారు. యూనివర్సిటీ వైస్ చాన్సలర్ రామకృష్ణారావుగారు ఎడ్యుకేషన్ ఆధ్వర్యంలో కూడా ప్రారంభోత్సవానికి రావడం జరిగింది. మోటైల్ యూనిట్ విషయంలో ఎన్యూరెస్సు యివ్వడం జరిగింది.

(జ వా బు లే దు)

భారత ప్రభుత్వం వద్ద ఆవరిష్కృతంగా వున్న ఏ. పి. ఐ. డి. సి., ఏ. పి. ఇ. డి. సి.

ప్రాజెక్టులు

49—

*8956 - శ్రీమతి వరద సరోజ (చెక్కిలి), శ్రీమతి రజనావళి (విశాఖ పట్నం-2) :— ముఖ్యమంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా :

(అ) ఆంధ్రప్రదేశ్ పారిశ్రామికాభివృద్ధి సంస్థ (ఏ. పి. ఐ. డి. సి), ఆంధ్ర ప్రదేశ్ ఎలక్ట్రానిక్ అభివృద్ధి సంస్థ (ఏ. పి. ఇ. డి. సి) లకు సంబంధించిన నాలుగు పెద్ద ప్రాజెక్టులు భారత ప్రభుత్వం వద్ద ఆవరిష్కృతంగా వున్న విషయం నా ప్రవేశం;

(ఆ) అనుబంధితే, అందుకు సంబంధించిన వివరాలెవ్వి ?

అటవీశాఖామంత్రి (శ్రీ జి. ముద్దుకృష్ణమాయుడు. —

(అ) మరియు (ఆ)

ఆంధ్రప్రదేశ్ పారిశ్రామికాభివృద్ధి సంస్థకు సంబంధించిన నాలుగు ప్రాజెక్టులు, ఆంధ్రప్రదేశ్ ఎలక్ట్రానిక్ అభివృద్ధి సంస్థకు సంబంధించిన రెండు ప్రాజెక్టులు కేంద్ర ప్రభుత్వంవద్ద హెండింగులో వున్నాయి. వివరాలు ఇలా వున్నాయి.

(1) ఆంధ్రప్రదేశ్ పారిశ్రామికాభివృద్ధి సంస్థకు సంబంధించిన ప్రాజెక్టులు

(1) రినియర్ ఆర్.కై.ఎల్. బెంజీన్

(2) కాస్టిక్ సోడా

(3) ఫోజోయామ్

(4) నాప్త క్రాకర్

(ii) ఆంధ్రప్రదేశ్ ఎలక్ట్రానిక్స్ అభివృద్ధి సంస్థకు సంబంధించిన ప్రాజెక్టులు

(1) కలర్ టి. వి. పిక్చర్ ట్యూబుల ప్రాజెక్టు విస్తరణ ప్రతిపాదనలు

(2) వి. సి. ఆర్/వి. సి. పి., ప్రాజెక్టు

శ్రీమతి వి. సరోజ :— అధ్యక్ష, ఆంధ్రప్రదేశ్ పారిశ్రామిక సంస్థకు సంబంధించిన 4 ప్రాజెక్టులు మరియు ఎలక్ట్రానిక్స్ కు సంబంధించిన రెండు ప్రాజెక్టులు, యివన్నీ కేంద్రం దగ్గర అవశ్యకతగా వుండిపోవడం దురదృష్టకరం. కాస్టిక్ సోడా, సోడా యాష్ విషయంలో మా నియోజకవర్గంలో సోడా యాష్ యెక్కువగా దొరుకుతుంది. కావలసిన స్థలం, ముడిసరుకు, నీరు అన్నీ లభ్యం అవుతున్నప్పటికీ ఆంధ్ర ప్రదేశ్ ప్రభుత్వం అన్ని సౌకర్యాలను అందజేస్తున్నప్పటికీ, కేంద్ర ప్రభుత్వం వీటి గురించి చర్య తీసుకోకపోవడం చాలా శోచనీయమైన విషయం. ఈ పరిశ్రమలు అతి త్వరగా వచ్చే విధంగా చేయవలసిందిగా కోరుతున్నాను. ఎంతోమంది ఉపాధి లేక యితర ప్రాంతాలకు వలస పోతున్నారు. అందువల్ల సమ్యులంరా అసెంబ్లీలో తీర్మానం చేసి కేంద్ర ప్రభుత్వానికి పంపిస్తే బాగుంటుందని సూచిస్తున్నాను.

శ్రీ జి. ముద్దుకృష్ణమనాయకు :— అధ్యక్ష, పెండింగ్ వున్న ప్రాజెక్టుల విషయంలో ప్రభుత్వ పరంగా కేంద్రప్రభుత్వానికి రిప్రజెంటి చేస్తున్నాము. ప్రభుత్వపరంగా అప్లయ్ చేయడం, రిప్రజెంటేషన్స్ పంపించడం అన్ని జరుగుతున్నాయి. కొన్ని కారణాలవల్ల యివి పెండింగ్ లో వున్నాయి. యింకా క్లియర్ కాలేదు. సభ్యులు ఆమోదిస్తే రిజిస్ట్రార్ పాస్ చేసి పంపించడానికి ప్రయత్నానికి అభ్యంతరంలేదు. పెండింగ్ కేసెస్ విషయంలో వీలైనంత త్వరలో క్లియర్ చేయవలసిందిగా కోరుతూ కేంద్రప్రభుత్వానికి తీర్మానం పంపించే విషయంలో సమ్యులందరూ ఆమోదిస్తే ప్రభుత్వపరంగా యిబ్బండి ఏమి లేదు.

మిస్టర్ స్పీకర్ : సభ్యుడు కోరినమీదట ప్రశ్న నెం. 50 (8684) వాయిదా వేయడమైనది.

In the question hour, can we start the supplementaries straight away instead of the Minister reading the answer ?

మిస్టర్ గారినుండి లిఖితపూర్వకంగా సమాధానం ఎలానూ వస్తుంది కదా.

SRI C. NARSI REDDY (Makthal) : Only the concerned Member is getting the answer.

MR. SPEAKER : All will be provided whereafter.

I will start with the supplementaries so that we can save some time. I think that will be proper.

స్వల్ప వ్యవధి ప్రశ్నలు - వాగ్రూప సమాధానములు

శ్రీరామసాగర్ ప్రాజెక్టు నుండి డివర్షన్లరానికి నీరు

50— ఎ:-

స్వల్ప వ్యవధి ప్రశ్న నెం. 9184-3. శ్రీ హెచ్. విద్యాసాగరరావు,

గౌరవనీయులైన భారీ మధ్యతరహా నీటిపారుదల శాఖ మంత్రిగారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా ?

(అ) శ్రీరామసాగర్ ప్రాజెక్టు నుండి డివర్షన్లరానికి 3.5 టి. ఎం. సి. ల నీటిని వదలాలని 1988 లోని జి. ఓ. ఎం. ఎస్. నెం. 13 లో ఉత్తర్వులు జారీచేసిన మాట వాస్తవమేనా ?

(ఆ) అయితే, అందుకుగల కారణమేమిటి ?

భారీ మధ్యతరహా నీటి పారుదలశాఖ మంత్రి (శ్రీ కె. ఇ. కృష్ణమూర్తి) :—

(అ) అవునండీ.

(ఆ) గోదావరి డెల్టాలో 9.22 లక్షల ఎకరాలలో వున్న రెండవ వరి పంటను కాపాడడంకోసం ఈ నీరు వదలడం జరిగింది.

శ్రీ పి. హెచ్. విద్యాసాగరరావు :— 3.5 టి. ఎమ్. సి. అఫ్ వాటర్సు శ్రీరామసాగర్ ప్రాజెక్టు నుండి నీరు వదలటానికి జివో. ఇమ్మ్యూ చేయడం జరిగిందని మంత్రిగారు తెలిపారు. కాని ఇది సంబంధిత మంత్రిగారికి తెలియకుండా ఇమ్మ్యూ చేశారు. ఇది తెలుసుకున్న వెంటనే ఆపుదల చేయటానికి మళ్ళీ జివో ఇమ్మ్యూ చేశారు. దీనిని కన్ఫర్మ్ మంత్రిగారు. కృష్ణమూర్తిగారు, కరీంనగర్ జిల్లాకు సంబంధించిన మంత్రి రాజేశంగ్ గౌడ్ గారు, కాదా చైర్మన్ శ్రీ సత్యనారాయణగారు కాదా మీటింగులో ఎడ్మిట్ చేసిన మాట వాస్తవమా ? శ్రీరామసాగర్ ప్రాజెక్టుక్రింద దాదాపు 4 లక్షల ఎకరాలకు నీరు అందక పంట ఎండిపోతున్న సమయంలో 3.5 టి. ఎమ్ సి.వి ధవళేశ్వరంకు వదలిపెట్టిన మాట వాస్తవమా ?

శ్రీ కె. ఇ. కృష్ణమూర్తి :— నేను 18-12-1988 నుండి నెల చివరి వరకు టూర్ లో వున్నమాట వాస్తవం. అక్కడి సంబంధిత అధికారులకు కిన్నెరసాని నుండి విడుదల చేయవలసిందని చెప్పడం జరిగింది. అక్కడ ఆయకట్టు లేదు కాబట్టి కొంత వాడకం చేసుకోవాలని చెప్పడం జరిగింది. అదే విధంగా ఏలేరు నుండి 1000 క్యూఎక్స్ వెంచి ఈ రెంటిని సమన్వయ పరచి మొదట గోదావరిని ఫీడ్ చేయవలసిందని చెప్పటం జరిగింది. అయితే సంబంధిత అధికారులు కిన్నెరసానితోపాటు

పోచంపాడులో వున్న వాటర్ పొజిషన్ బట్టి With good intention and not with bad intention they wanted to save the second crop in Godavari Delta of ten lakh acres. ఆ పది లక్షల ఎకరాలలో కూడా గింజపడిన సమయంలో పేరు అవసరం ఎక్కువగా వుంటుంది కనుక ఆ అత్యవసర పరిస్థితిని దృష్టిలో పెట్టుకొని నేను టూర్ లో వున్నందువల్ల జి.వో. ఇన్స్యూ చేయడం జరిగింది. ఎప్పుడైతే కొందరు సభ్యులు, పోచంపాడు క్రిందవున్న రైతులు నా దృష్టికి తీసుకువచ్చారో అప్పుడు వెంటనే చర్య తీసుకుని 5-3-1988 న ఆ జి.వో.ను కాన్సిల్ చేయడం జరిగింది. మొత్తం 3,01 టి. ఎమ్. సి. పీటిని గోదావరి నదిలోకి వదలటం జరిగింది గోదావరి డెల్టా రియలైజేషన్ 1 62 టి. ఎమ్. సి. అని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ సి. హెచ్. విద్యాసాగరరావు :— కాదా సమావేశంలో అంగీకరించిన ప్రకారం సంబంధిత అధికారులపై కరినాతికరినమైన చర్య తీసుకుంటారా? శ్రీరామ సాగర్ ప్రాజెక్టుక్రింద దాదాపు 4 లక్షల ఎకరాలు ఎకరాలు ఎంపీహోతువుండగా ధవళేశ్వరంకు నీరు వదలటం తెలంగాణ ప్రాంతానికి శ్రీరామసాగర్ ప్రాజెక్టు ఆయకట్టుక్రింద వున్న రైతులకు అన్యాయం చేసినట్లు కాదా?

శ్రీ కె. ఇ. కృష్ణమూర్తి :— మొదటి ప్రశ్నకు సంబంధించి క్లియర్ గా సమాధానం చెప్పాను, మంత్రిలు లేకపోతే ఫార్మల్ సర్క్యలేషన్ లో పెట్టి జి.వో.లు ఇన్స్యూ చేసిన ప్రిసీడెంట్స్ వున్నారు. నేను టూర్ లో వున్నప్పుడు జి.వో. ఇన్స్యూ చేయడం జరిగింది. నా దృష్టికి రాగానే వెంటనే ఆ జి.వో.ను కాన్సిల్ చేయడం జరిగింది. ఒక రెండవ ప్రశ్నకు సమాధానం దాదాపు 4 లక్షల ఎకరాలలో పంట ఎంపీ హోతున్నదని చెప్పారు. అది వాస్తవంకాదు. మొత్తం పంట పొజిషన్ ఎంపీబి చేశాము. శ్రీరామసాగర్ మొత్తం పిల్లమ్మక్రింద 1986-1987 వ సంవత్సరంలో ఖరీఫ్, రబీ మొత్తం కలిపి 4 లక్షల 51 ఎకరాలు వస్తే ఈ సంవత్సరం 3 లక్షల 84 వేల 562 ఎకరాలకు నీరు యివ్వడం జరిగింది. యిదిగాక సరస్వతి కెనాల్ కింద వదివేల ఎకరాలకు రబీకి ఇవ్వడం జరిగింది కడెం ప్రాజెక్టు క్రింద 20 వేల ఎకరాలకు రబీకి యివ్వడం జరిగింది. బిల్ ఎల్. ఎమ్. బి. లెవెల్ 30 వేల ప్రొజెక్టెడ్ యిరిగేషన్ కు యివ్వడం జరిగింది ఈవిధంగా దాదాపు 7 లక్షల 13 వేల ఎకరాలకు గత సంవత్సరంకంటే 2 లక్షల ఎకరాలకు అదనంగా యివ్వడం జరిగింది. కాదా బోర్డు మీటింగులో వాటర్ పొజిషన్ క్లియర్ గా మూడు నుండి 4 టి ఎమ్ సి వాటర్ సర్క్యుల్ గా వుంది కనుక ఈ వాటర్ ను అత్యవసర పరిస్థితుల్లో వదిలిపెట్టడం జరిగిందని చెప్పడం జరిగింది.

శ్రీ సి. హెచ్. విద్యాసాగరరావు :— మంత్రిగారు చెబుతున్నది సత్యమూరం. 4 లక్షల ఎకరాలు ఇరిగేషన్ అయింది, తరువాత కాదా మీటింగులో సంబంధిత అధికారులపై చర్య తీసుకుంటామని ప్రకటించి యిప్పుడు విత్ గుడ్ ఇన్ టెన్షన్ అని చెప్పి హానోను మినిలీడ్ చేస్తున్నారు. అది వరై వదిలాయి సంబంధిత అధికారులపై ఏమి చర్యలు తీసుకుంటున్నారు?

(శ్రీమతి వై. సీతాదేవి అధ్యక్షస్థానములో వున్నారు)

శ్రీ కె. ఇ. కృష్ణమూర్తి :— ఇది మొదటిసారిగాదు. 1992 83 లో 10 టి. ఎమ్. సి. నీరు వదలటం జరిగింది. 83-84 లో 6 టి. ఎమ్. సి. నీరు వదలటం జరిగింది. కదా మీటింగ్ లో మంత్రిగారి ఉత్తర్వు లేకుండా నీరు వదలటం జరిగిందని మోద్యుక్తి తీసుకువచ్చారు. అప్పుడు నేను టూర్ లో వుండటంవల్ల నాకు చూపించలేక పోయాను.....

శ్రీ వి. శ్రీరాములు :— అధికారులు తప్పు చేశారని ఒప్పుకొన్నప్పుడు వారిపై ఏమి చర్య తీసుకొంటారు ?

శ్రీ కె. ఇ. కృష్ణమూర్తి :— కిన్నెరసాని నుండి వదలవలసిందని చెప్పాను. తరువాత.

శ్రీ ఎన్. ఇంద్రసేనారెడ్డి :— కిన్నెరసాని, లోయర్ మానేరుడామ్, ధవళేశ్వరం యివన్నీ అడగడంలేదు. మా శ్రీరాంసాగర్ ప్రాంతాల్లో నీరు తీసుకుపోవడానికి who is the responsible person? Let him say. What action he has taken. Let him tell the action.

9-50
A. M.

శ్రీ కె. ఇ. కృష్ణమూర్తి :— డిపార్టుమెంటులో we cannot pinpoint any single person.

కాబట్టి సంబంధిత అధికారులు అంటే ఒక మేజర్ సెక్రటరీ చేసినా Principal Secretary will get details from the lower staff. లోయరు స్టాఫ్ నుండి వచ్చినటువంటి సర్ప్లస్ వాటరు ప్లాంట్ నుంచి ప్రిన్సిపల్ సెక్రటరీ might have acted in good intention. అని చెబుతున్నాను. కాబట్టి ఏ దురుద్దేశం ఎవరికిలేదని తెలియజేస్తున్నాను. నిజంగా వారు యింకా దాని మీద కఠిన చర్య తీసుకోవాలని చెబుతుంటే, ఏ విధమైన ధర్య తీసుకోవాలో వారు సూచిస్తే తప్పకుండా తీసుకుంటాము. ఏ విధమైన నష్టం, ఎవరికి జరుగలేదని చెబుతున్నాను నిజంగా ఎవరైనా నష్టపోయే పరిస్థితి వుంటే నేను రెస్పాన్సిబుల్ గా వుంటానని తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎన్. ఇంద్రసేనారెడ్డి :— 1983-84 లో యిక్కడ అయకట్టు తెవలమ్ కాలేదు. దాని ఇప్పుడు నీరు అవసరం వుంది. ఈ రకమైనటువంటి పొలం డివిజనును సర్క్యూలేట్ చేయకుండా ఎవరికి వారే విర్ణయం తీసుకోవడానికి ఎవరికి అధికారం లేదు. ఈ మంత్రిగారి కిరీంసగరములో ఇరిగేషన్ కథ మీటింగులో చెప్పారు - సంబంధిత అధికారుల మీద యాక్షను తీసుకుంటామని చెప్పారు. అయితే....

చైర్మన్ :— ఇంద్రసేనారెడ్డిగారూ. మీకు నేను అవకాశం యివ్వలేదు. బాగైర్మిగారు మాట్లాడిన తరువాత మీరు మాట్లాడవచ్చు. వారు మీదట ఆఫ్ ది అపోజిషను, చుట్టూలో మీరు మాట్లాడుతుంటే బాగుండదు.

శ్రీ పి.హెచ్. విద్యాసాగరరావు :— మేము సలహా ఇస్తే చర్య తీసుకుంటామని మంత్రిగారు చెబుతున్నారు. వారు సలహా అడిగారు గాబట్టి చెబుతున్నాము. వెంటనే ప్రిన్సిపల్ నెక్రీటరీని ఆ బాధ్యతనుండి తప్పించండి మీరు ఒక ఎస్యూ రెన్సు ఇవ్వండి. వెంటనే ముఖ్యమంత్రిగారితో సంప్రదించి, ప్రిన్సిపల్ నెక్రీటరీని బహిరంగ క్షమాపణ కోరి, ఆ పదవినుండి బయటకు పంపించండి. రెండవది, యికముందు శ్రీరాంసాగరు ప్రాజెక్టునుండి యిట్లా వాటరు తీసుకోము అని యిటువంటి ధొరపాట్లు జరుగకుండా చూస్తామని ఎస్యూరెన్సు ఇవ్వండి.

శ్రీ ఎన్. ఇంద్రసేనారెడ్డి :— ఈ ప్రభుత్వం నిద్రపోతున్నదా, అపీసర్సు వారి పని వారు చేస్తుంటే —

శ్రీ యం. బాగారెడ్డి (జహీరాబాద్) :— గౌరవ మంత్రిగారి సమాధానం చాలా బేగ్గా ఎవాయిడింగ్గా వుంది. ఏదీకూడా కంప్లూజన్కు రాకుండా చెబుతున్నారు. 'might have take' he said. అది చాలా నిరర్ధకమైన సమాధానము. వారు ఏ విధంగా ఎవాయిడ్ చేయాలని చూస్తున్నారు. శ్రీరాంసాగరు ప్రాజెక్టు బ్యాలెన్సింగ్ రిజిస్ట్రేషన్ కౌన్సిల్ మాట మంత్రిగారికి తెలుసు. ఎవరైనా ఒక అపీసను జి.ఓ. ఇష్యూ చేయగలిగితే క్రింద వున్న వారు without any order of the Government చేశారా? చేస్తే అపీసరు ఇష్యూ చేశారు? వారి మీద ఏ చర్య తీసుకుంటారు? యికముందు యీ విధంగా విడుదల చేయకుండా గట్టి చర్య తీసుకుంటారా?

శ్రీ కె. ఇ. కృష్ణమూర్తి :— విద్యాసాగరరావుగారు ఒక సూచన చేశారు. నెక్రీటరీల ట్రాన్స్ఫర్ బాధ్యత ముఖ్యమంత్రిగారు చూస్తూ వుంటారు. తప్పనిసరిగా ముఖ్యమంత్రిగారితో యీ విషయాన్ని చర్చించి కావలసినటువంటి చర్య తీసుకుంటాము. అదే విధంగా నేను సభాముఖంగా యింకొక హామీ ఇస్తున్నాను. అటువంటి అత్యవసర పరిస్థితులు ఎప్పుడైనా క్రింది ప్రదేశాలకు, డెల్టాకు, ఏర్పడినప్పుడు పై ప్రదేశాలలో వున్న రైతులకు యిబ్బంది కలుగకుండా ముందుగా కడ బోర్డు మీటింగులో పెట్టి అక్కడవున్న శాసన సభ్యుల - రాజేశ్వరరావుగారికి ఒక టీ యం సి. వాటరు ఇవ్వడానికి అత్యంతరము వుండదు - రెజిస్ట్రేషన్ మేరకు యికముందు నీరు వదిలే ఏర్పాటు చేస్తామని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ వి. రాంభూపాల్ చౌదరి (కర్నూలు) :— ఈ ప్రభుత్వం ధర్మసందేహం తీర్చవలసిన అవసరం వుంది. మంత్రులు మా అధికారులు అంటున్నారు, అధికారులు అంటున్నారు. అంతేగాకుండా మంత్రిగారు అన్నారు. టూర్ లో వుండి అఫిషియల్స్ ను కాంటాక్ట్ చేయలేకపోయారని. టూర్ అంటే ఫారిన్ టూర్ లో వున్నారా? ఇండియాలో వుంటే కొన్ని నిమిషాల్లో టెలిఫోనుద్వారా కాంటాక్ట్ చేయవచ్చు అంటే ఇది కేవలం అధికారులను రక్షించడానికే చేస్తున్నారు.

శ్రీ కె. ఇ. కృష్ణమూర్తి :— నేను చెప్పాను. పొట్టమీద వున్న పరిస్థితులలో వెంటనే నీరు వదలనిపోతే యిబ్బంది ఏర్పడే అత్యవసర పరిస్థితి ఏర్పడి ఉన్నందున యీ యాకిను తీసుకోవడం జరిగిందని. వారు ఏదో ఫారిన్ టూర్ అంటున్నారు. అది ఏర్పాటుచేస్తే సంతోషిస్తాను.

శ్రీ వి. రాంమోహన్ చౌదరి :— ఇది అన్నీ చూస్తువుంటే This Government is protecting officials. అంతకంటే వేరే వుద్దేశము ఏమీలేదు. సంబంధిత అధికారులు కనీసం ముఖ్యమంత్రిగారికి కూడ తెలియకుండా చేశారు. కదా ఛైర్మన్ సత్యనారాయణగారు. మంత్రి రాజేశ్వరగారు చెప్పారు. ముఖ్యమంత్రిగారికి తెలియకుండా వాటరు యవ్వడం జరిగింది. సంబంధిత మంత్రిగారికి తెలియకుండా జి. ఓ. సూక్ష్మ చేయడం జరిగింది. కాబట్టి సంబంధిత అధికారులమీద ఏమి చర్య తీసుకుంటారో నిర్దుష్టంగా చెప్పండి.

శ్రీ సి. హెచ్. రాజేశ్వరరావు :— మంత్రిగారి సమాధానం విన్నతరువాత మూడు న్నర టి.యం.సి. నీరు వదిలితే ఒకటిన్నర టి యం సి. ధవళేశ్వరమునకు చేరింది మిగతా రెండు టి.యం.సి లు ప్రభాముఖానవి. ఇవాళ ఒక్క టి.యం.సి. క్యూపెక్కు. నీరు లేకుండా మెట్టపల్లి, జగిత్యాల తాలూకాలలో పొట్టమీదుకున్న పొలాలు ఎండిపోతున్న వని, పాడైపోతున్నవని రైతులు ఆందోళనపడుతున్నారు. నేను అక్కడికి వెళ్ళి రాత్రి వచ్చాను. రైతులు బాధపడుతున్నారు. ఆవసరంగా ప్రాంతీయ దురభిమానాలు రెచ్చి పోతున్నాయి. యివి అన్నీ మంత్రిగారు తెలుసుకోవాలి. కాబట్టి పొరపాటు జరిగింది, ఇక ముందు జరుగదు యీ పొరపాటు వారి అనుమతి లేకుండా తీసుకున్నందుకు కఠినమైన చర్య తీసుకుంటామని చెప్పినటువంటిదానిని. యిచ్చిన వాగ్దానాన్ని మళ్ళీ యిప్పుడు సవరించుకోవలసిన అవసరంలేదు. మంత్రిగారు యిప్పుడు, అతను బోనైడ్ అవి పొట్టమీదవున్న పొలాలను కాపాడడానికి యిచ్చాడని సమర్థించుకుంటూ ఆనాడు ప్రభుత్వం చెప్పిన మాటను యిప్పుడు కవర్ చేసుకోవలసిన అవసరంలేదు. మీరు అన్నట్లుగా దైర్యంగా నిలబడండి. ఆవసరం వచ్చినప్పుడు పై ప్రాంతాలలోని కడ. (CADA) జిల్లాపరిషత్తును కాన్ఫిడెన్సులోకి తీసుకొని అత్యవసర పరిస్థితులలో ఎలావుందని చెప్పవచ్చు. ప్రాంతీయ దురభిమానాలు రాకుండా చేయడానికి ప్రభుత్వం దైర్యపాహిసాలతో ఒక విశ్చయముమీద వుండాలి. మొన్నటి మీ ప్రకటనకు యిప్పుడు యిస్తున్న సమాధానాన్ని చూస్తే ప్రభుత్వం ప్లేట్ ఫిరాయించినట్లుగా అనిపిస్తుంది. అలా ప్లేట్ ఫిరాయించవలసిన అవసరంలేదు.

శ్రీ కె. ఇ. కృష్ణమూర్తి :— ఈరోజు మెట్టపల్లి ప్రాంతములో వంటలు ఎండిపోయే పరిస్థితులు ఉన్నవని చెప్పడం జరిగింది. వారి దృష్టికి తెస్తున్నాను. రిజర్వాయరులో వాటరు లెవల్ 27.3-1988 నాడు స్లస్ 1050-80 ఓట్ వున్నప్పుడు 13 95 టి.యం.సి. వుంది. రోజుకు కాకతీయ కెనాల్ కు 9500 క్యూపెక్కు. సరస్వతి కెనాల్ కు 110 క్యూపెక్కు. భానాపూర్

10-00
A. M.

శ్రీ వి. శ్రీరాములు :— అధ్యక్ష, అధ్యక్ష .

చైర్మన్ :— మీరు ఎందుకు అంత కంగారు పడాలి. ఆన్లరు విన్న తరువాత అడగండి అవకాశం ఇస్తాను. Expunged as ordered by the Chair, చేసినంత మాత్రాన మీకు అవకాశం యివ్వను.

(ఇంటరప్షన్స్)

శ్రీ వి. శ్రీరాములు . లిస్టులో నా పేరు వుంది. ఉన్నప్పటికీ ఆఖరున అవకాశం ఎవరూ .

చైర్మన్ :— శ్రీ నర్సిరెడ్డిగారు చెయ్యి ఎత్తారు, వారికి అవకాశం యిస్తానని చెప్పాను. అందువల్ల వారికి అవకాశం ఎవ్వరి కదా .

శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డి (గద్వాల) - మేము Expunged as ordered by the Chair. చేయడానికి ఇక్కడికి రాలేదు. Expunged as ordered by the Chair. అనే పదాన్ని ఎక్స్‌పండ్ చేయండి. Please expunge that word, Members have not come for that purpose. We will not allow you, Being in the Chair, you cannot use that word.

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు :— Expunged as ordered by the Chair. అనే పదాన్ని ఎక్స్‌పండ్ చేయండి.

చైర్మన్ . మధ్యలో మంత్రిగారిని యింట్రప్టు చేస్తే సమాధానం ఎలాగ చెబితారు. ఆయన సమాధానం చెప్పిన తరువాత ఒక్కొక్కరికీ అవకాశం ఇస్తాను. నక్కులు ఒక పోస్టిజరు ఫాలో కావడంలేదు, పదిమంది నిలబడి అరిస్తే ఎలాగ ? Why are you getting unnecessarily worried ?

శ్రీ డి. కె. సమరసింహారెడ్డి : Expunged as ordered by the Chair అనే పదాన్ని ఎక్స్‌పండ్ చేయండి, మీరు ఆ వర్డు ఉపయోగించకూడదు. మేము యిక్కడకు Expunged as ordered by the Chair. చేయడానికి వచ్చామా ?

చైర్మన్ : నేను చెప్పేది వినండి. అనుసరంగా ఎందుకు మాట్లాడతారు. నేను చెప్పేది మీరు అర్థం చేసుకోవడంలేదు, మీరు ఎందుకు వర్రి అవుతున్నారు ?

SRI D. K. SAMARA SIMHA REDDY : Use your words carefully, otherwise do not occupy that Chair.

CHAIRMAN : I know what I should say. Nobody need tell me.

శ్రీ ఎమ్. బాగాడికి :— నడుదేశంతో ఈ ప్రశ్న అడగడం బద్ధిగింది, మంత్రిగారు ఏదో సమాధానం చెప్పడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. ఆయనకున్నటువంటి

యిబ్బందులు అయినకు పున్నాయి సదుద్దేశంతో ఆరుగురూవుంటే మీరు Expunged as ordered by the Chair. అని అనడం న్యాయంకాదు, ఆ వర్షను ఎక్స్ పంజ్ చేయండి.

చైర్మన్ :— ఐ విల్ ఎక్స్ పంజ్ దట్ వర్డు. నా మాటకూడా ఎన్నో సేను ఎక్స్ పంజ్ చేస్తాను అని చెప్పేలోపల శ్రీ రామచంద్రాద్రిగారు నిలబడివున్నారు. ఈలోగా మీరు అంత హైరాన పడవలసిన అవసరంలేదు. మంత్రిగారు సమాధానం చెబుతున్నప్పుడు సభ్యులు లేచి నుంచుంటే ఆయన కాన్వెంషన్లను దెబ్బతింటుంది. మంత్రిగారి సమాధానం దైవర్ష ఆవుతుంది.

శ్రీ పి. రామచంద్రాద్రి :- ఇది ఓపికగా నడవవలసిన సమయం. కరీంనగర్ లో వాతావరణం చెడిపోయింది. అందుచేత కూల్ గా వుండాలి. కరీంనగర్ జిల్లాకు సంబంధించిన శాసనసభ్యులకు దీనితో ఎటాచ్ మెంటు వుంది. అందువల్ల వారికి అవకాశం యివ్వాలి.

శ్రీ కె. ఇ. కృష్ణమూర్తి :- గౌరవనీయ సభ్యులు శ్రీ రాజేశ్వరరావుగారు చెప్పిన పరిస్థితులను దృష్టిలో వుంచుకొని లేట్ లో పూజిషను చెబుతున్నాను. 27-3-1988 వ తేదీన రిజర్వాయరులోని వాటరు లెవెల్ పూజిషను 13.95 టి. ఎమ్. సి. వుంది. ఆ లెక్కన కాకితీయ కెనాల్ కు 3,500 క్యూసెక్సు, సరస్వతి కెనాల్ కు 110 క్యూసెక్సు, ఖానాపూర్ ఛానల్ కు 150 క్యూసెక్సు, ఎవాపరేషను లాసెన్ క్రింద 292 క్యూసెక్సు లెక్కకట్టి మొత్తం 7-4-1988 వ తేదీవరకు వాటరు యివ్వడానికి విళ్ళి యిందుకున్నాము. 7-4-1988 వ తేదీవరకు ఈ లెక్కన నీరు యివ్వే దాదాపు 4 టి.ఎమ్.సి అవుతుంది. యిప్పుడు వున్నటువంటి 13 టి.ఎమ్.సి లో ఆ 4 టి.ఎమ్.సి తీసివేస్తే ఎంతా 9 టి.ఎమ్.సి లు మిగులుతుంది. సిల్టేజి పోతే ఇంకా 1.82 టి.ఎం.సి వుంటుంది. దానిని మెట్ వల్ల లో మగర్ కేన్ వేసుకున్నవారికి రిజర్వు చేయబడిందని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ సి. నర్సిరెడ్డి :— మంత్రిగారు దెల్లా ఏరియాలో అవసరం వున్నందుకు నీరు యిచ్చామని అన్నారు ఎంపీపోతుగ్గు వంటను రక్షించాలని యిచ్చామని చెప్పారు. న్యాయమే. కాని హక్కులకు వచ్చినప్పుడు వారికి నీరు పొందే హక్కు వుండాలేదా. అనేది అలోచించాలి. ఆక్రడ ఇగ్లగల్ గా యెక్కువ ఆయకట్టు చేశారు. యెక్రడ లోకలైజ్ ఆయకట్టు యెక్కువ పున్నప్పటికీ నీరు ఇవ్వకుండా దానిని పరిమితం చేశారు. ఆ విధంగా ఎందుకు చేశారు ? ఇగ్లగల్ ఆయకట్టుకు ఎందుకు ఎల్ చేశారు ? మంత్రిగారు జి. ఓ. విషయం చెప్పారు తవకు తెలియకుండా జి. ఓ. ఇన్స్ట్రక్షన్లని చెప్పారు. జి.ఓ.ఇన్స్ట్రక్షన్ల వాగ్విరుద్ధంగా యెక్కువ తీసుకోమని అంటే ముఖ్యమంత్రిగారికి చెబుతానని అంటున్నారు. తన సమర్థిత్వ శాఖలో ఎవరైనా అధికారి తప్పుచేస్తే ఆ అధికారిని

శిషింబాలి, శిషింపలేకపోతే తను రాజీనామా చేయాలి. మంత్రిగారు తనకు చేతకాదని చెప్పడం ఖావ్యంకాదు. ఇది మంత్రిగారికి తగినది కాదు. దీనికి మంత్రిగారు ఏమి సమాధానం చెబుతారు ?

శ్రీ కె. ఇ. కృష్ణమూర్తి :— సెక్రటరీలంతా ముఖ్యమంత్రిగారి పవర్సుతో పుంటారు. వారిని డైరెక్టుగా నేను పీనలైజు చేయడానికి లేదు. చీఫ్ మినిస్టరుగారికి నోట్ వ్రాస్తానని చెప్పాను.

శ్రీ సి. నర్సిరెడ్డి :— వారు వ్రాస్తారు, దానిలో అనుమానంలేదు. వారికి అవమానం జరిగినప్పుడు అందులో వారు పుండడం వారికి అవమానంకాదా ?

శ్రీ కె. ఇ. కృష్ణమూర్తి :— అధ్యక్ష, ఇంకొక విషయం. వారు హక్కుల గురించి చెప్పారు. చాలా సువిశిష్టమైన సమస్యలను ప్రస్తావించారు నేషనల్ వాటర్ డాక్యుమెంటరీ పాలిసిలో ఈ రోజున గవర్నమెంట్ ఆఫ్ ఇండియావారు డిస్టెండ్ చేశారు. ఒక బేసిన్లో వున్న వాటరు ఎక్కువ పుంటే యింకొక బేసిన్కు ట్రాన్స్ఫర్ చేసి తీసుకొని వెళ్ళవచ్చునని చెప్పారు. నేమే బేసిన్ ఓనుక అది పెద్దగా పట్టించుకోవలసిన అవసరం లేదు.

శ్రీ పి. నర్సిరెడ్డి :— ఒకరి హక్కు కొట్టి యింకొకరికి ఇవ్వడం తప్పు. ఆ పని చేయవద్దని కోరుతున్నాను.

శ్రీ కె. ఇ. కృష్ణమూర్తి :— అనఆధరైజ్గా వేసిన ఆయకట్టుకు యిచ్చారు, ఈ ఏరియాలో పరిమితం చేశానని నబ్యులు చెప్పారు. రెండు విషయాలు దృష్టిలో వుంచుకొని పరిమితం చేశామని మనవిచేస్తున్నాను. ప్రపంచబ్యాంకు వర్క్కు ఈ నెలనా, వచ్చే నెలనా అవి ప్రతి నెల క్లియరెస్సు అవుతాయనే వుద్దేశంతో ఎప్పుడైతే అప్పుడు వర్క్కు టేకప్ చేయాలనే వుద్దేశంతో మాత్రమే పరిమితం చేశామని మనవి చేస్తున్నాను. ఇన్ఫర్మేషన్గా మాత్రం చేయలేదని మనవిచేస్తున్నాను.

10-10 శ్రీ పి. నరేంద్ర :— ఇది సింపుల్ మేటర్ - కాదా మీటింగులో రిజల్యూషన్ చేసిన తరువాత - ఈ సీరును అనుమతి లేకుండా వదలినందుకు, అందుకు బాధ్యులైన వారి మీద చర్య తీసుకుంటున్నారా, లేదా ? మంత్రి సమాధానం విన్న పిల్లలకు చెప్పినట్లు వుంది - నేను టూల్లో వున్నాను, ఎవరన్నీలో యిచ్చారు అంటూ. అక్కడికి పీరు పోవడానికి అయిదారు రోజులైనా పడుతుంది — వెంటనే పీరు అక్కడికి వెళ్ళు కదా ? ఆ వారం రోజుల్లో మంత్రిని అధికారులు కాంట్రాస్ చేయడం జరగలేదా ? వారు ఇచ్చిన ప్లేటుమెట్ను కూడా రాదన్నట్లుగా చెప్పితే ఎలా ? ఆ అధికారుల మీద చర్య తీసుకుంటున్నారా లేదా ? యిటువంటి పొరపాట్లు యికముందు జరగకుండా - తెలంగాణ ప్రాంతంలోని పొలాలు ఎండిపోకుండా రక్షించేందుకు, మీరు ఆ పీటిని అన్యాయంకం కాకుండా చూసేందుకు బాధ్యత వహిస్తారా ?

శ్రీ కె. ఇ. కృష్ణమూర్తి :— కాదా మీటింగులో చెప్పాను వారు నిర్లక్ష్యం చేసినందుకు చర్య తీసుకుంటానని. ముఖ్యమంత్రిగారితో చర్చించి చర్య తీసుకుంటాము. శ్రీరాంసాగర్ క్రింద చేసుకున్న పంట పొదై పోతుంటా చూడవలసిన బాధ్యత ప్రభుత్వానికి వుంది - దానిని తప్పకుండా నిర్వహిస్తాము.

శ్రీ డి. చిన్నమల్లయ్య :— అధికారులపై చర్య తీసుకుంటాము అంటున్నారు. ముఖ్యమంత్రితో చెప్పి తీసుకుంటాము అంటున్నారు. మాకు ఒక సంశయం - ముఖ్యమంత్రి అక్కడి వారికి సీరు యిస్తామని హామీ ఇచ్చారు - ఆ తరువాతే నీరు వదిలారని ఎదంతి వుంది .

శ్రీ కె. ఇ. కృష్ణమూర్తి :— అది సరికాదు - తప్పకుండా గోచరం డెల్టాను కాపాడాలని నేను కూడా చెప్పడం జరిగింది గానీ పోచంపాడు నుంచి నీరు యిచ్చి అని రాదు.

శ్రీ డి. చిన్నమల్లయ్య :— పోచంపాడు నుంచి మంత్రికి తెలియకుండా సీరు తీసుకొన్న వారి మీద చర్య తీసుకుంటామని మంత్రి హామీ ఇచ్చారు. యిప్పుడు ముఖ్యమంత్రితో చెప్పి తీసుకుంటాము అంటున్నారు. ప్రభుత్వానికి కలెక్టివ్ రెస్పాన్సిబిలిటీ వుంటుంది కదా - మంత్రి యిచ్చిన హామీ ప్రభుత్వం యిచ్చినట్లు కాదా ? మాకు అనుమానంగా వుంది. మా ప్రాంతంలో వరదలు వచ్చినప్పుడు లిఫ్ట్ యిరిగేషన్ యివ్వమంటే ప్రపంచ బ్యాంకు అనుమతి కావాలన్నారు. ప్రసాద్ గారు, హజారా బాబు ప్రజా సదస్సులో - ముఖ్యమంత్రిగారు వచ్చినప్పుడు - ఈ నీరు దుబారా కాకుండా క్రిందికి పోయే సీరు మాకు యివ్వండి అన్నప్పుడు - తప్పుడు లెక్కలు చూపించారు - క్రింద ధవళేశ్వరం చర్గిర వాడుకోవడం లేదని చెప్పాడు. యిప్పుడు ధవళేశ్వరానికి యివ్వడానికి - ఎవరి అనుమతి లేకుండా, ప్రజాప్రతినిధుల అనుమతి లేకుండా యింత పదలడానికి పూనుకున్నారంటే సంశయించాల్సి వస్తున్నది. యికముందు ఇలా జరగకుండా వుంటుందని హామీ ఇవ్వాలి.

SRI K. E. KRISHNAMURTHY : For the first question I have replied several times. There is nothing to add. For the second question various schemes are under examination.

శ్రీ డి. శ్రీపాదరావు (మంథని) :— మీరు వున్నందుకు, హక్కుగా నేను తీసుకున్నందుకు, మీరు యివ్వనందుకు నిరసనగా - నేను ఒక ప్రశ్న అడుగుతున్నాను. మంత్రిగారు సీరు వదలిన మాట విజమేసివి చెప్పారు, పంట వస్తే పోలేదని అంటున్నారు. డి.88 ఆర్. ఎన్. బి. క్రింద ఒక్క ఎకరానికి కూడా నీరు రాలేదు - పంట ఎండిపోయింది. వారు చెప్పిన సమాధానం తప్పు. ధవళేశ్వరం వారికి పంట పొదై పోతుంటా వుండడానికి హామీ యిచ్చామని అన్నారు. కరీంనగర్ లో పంట ఎండి పోతుంటా నీరు యిస్తామని అన్నారు. నాలుగు లక్షల ఎకరాలు ఎండిపోయిందని

మీకు తెలుసు. మంత్రి దామోదర రెడ్డిగారు వుండగానే - మాకు ఈ జి. ఓ. యిచ్చిన సంగతి తెలియదు, మేము వెళ్ళి తెలుసుకుంటాము అన్నారు. పుర్నాడే పేపర్లో వచ్చింది ఈ జి. ఓ. యిచ్చారని. మూడు టి. ఎమ్. సి. లు అంటే మూడు లక్షల యాభై పది ఎకరాలు పంట కరీంనగర్ జిల్లాలో దెబ్బతిన్నది. 1984 లో యిచ్చిన జి. ఓ. వుంది కింటిన్యూటీ కొరకు యిచ్చిన జి. ఓ. దాన్ని పాటించలేదు. కరీంనగర్ లో పంట ఎండిపోయింది వాస్తవం కాదని చెప్పమంటే - యిప్పుడు ఒక కమిటీని వేసి, అక్కడికి తీసుకువెళ్ళండి, యదార్థం ఏమిటో తెలుస్తుంది అయివంటి తప్పు చేసిన అధికారుల మీద ఏమి చర్య తీసుకుంటున్నారు ?

SRI K. E. KRISHNAMURTHY : This is also a repetition.

శ్రీ డి. శ్రీపాదరావు :— మీరు ఎండిపోలేదు అన్నారు - ఎండిపోయిందని నేను అంటున్నాను.

శ్రీ కె. ఇ. కృష్ణమూర్తి :— ధవళేశ్వరంకు పోచంపాడు నుంచి తీసుకు వెళతామని ఆనలేదు.

శ్రీ డి. శ్రీపాదరావు :— కరీంనగర్ లో నాలుగున్నుల లక్షల ఎకరాలు ఎండి పోలేదు అంటున్నారు. డి.జి.ఆర్. ఎన్. బి. క్రింద ఒక్క చుక్క కూడా నీరు రాలే దని అంటున్నాను. కానీ వారేమో కరీంనగర్ జిల్లాలో ఏమీ ఎండిపోలేదని అంటున్నారు.

శ్రీ కె. ఇ. కృష్ణమూర్తి :— వారు డి.జి.ఆర్. గురించి చెప్పారు. వెంటనే అధికారులను పంపించి. వారికి నష్టం జరిగితే, వారికి నష్టపరిహారం కలుగజేస్తామని మనవి చేస్తున్నాను. క్రాప్ నష్టపోతే కూడా ప్రభుత్వం చెల్లిస్తుంది. క్రాప్ వుంటే లిస్ట్ ద్వారా పంప్ ద్వారా మరోవిధంగానో రక్షించడం జరుగుతుంది.

10-20

A. M.

అదేవిధంగా వారు చెప్పినవారు యీ జి. ఓ. యిమ్మాచేసిన సంగతి మంత్రులకు తెలియదని, నాకు కూడా తెలియదని నేను పేపర్ స్టేట్ మెంటు యిచ్చినాను. వారు 4 వ తారీఖున జిల్లాపరిషత్తు మీటింగు పెట్టుకుంటే, 5 వ తేదీన తెలిస్తే వెంటనే జి. ఓ. కేన్సిల్ చేయడం జరిగిందని తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ పి. ఆనందరావు (కరీంనగర్) :— గోదావరిలో నీరు యెక్కువ పోతోంది. పైన వర్షాలవల్ల యెక్కువ అవుతోందని కొంతమంది ప్రజలు అపోహపడినప్పుడు ఆ విషయం నాకు తెలిస్తే, అనలు కారణం యేమిటని తెలుసుకోవడానికి, ఫిబ్రవరి 29 వ తేదీన నేనూ, రామకృష్ణారావు ఎం. ఎల్. ఏ. గారు సరాసరి పోచంపాడు ప్రాజెక్టుకు పోయి చూడడం జరిగింది. ఎన్ కేప్ రెగ్యులేటర్ ద్వారా 3000 ట్యాపెక్స్ నీరు గోదావరిలో పడసినప్పుడు యెందుకు అట్లా నీరు యిబ్బడుతోందని అక్కడి సంబంధిత ఎగ్జిక్యూటివ్ యింజనీరుతో మాట్లాడినప్పుడు ఆయన మమ్ములను తప్పుత్రోవ

పట్టించినారు. ఆయన యేషన్నారంచే రైతులకు సీరు 10 రోజులకు యివ్వమని అడిగినారని 23 వ తేదీ నుంచి రాము పీఠ యస్తున్నామని, యిక 31 రోజులకు నీరు అపివేస్తామని ఆయన మాకు చెప్పడం జరిగింది. అనలు యా స్టోరేజ్ ప్రకారం మీకు సీరు యిచ్చే వీలు వుందా ? అని అడిగినప్పుడు ఆయన సరియైన సమాధానం చెప్పలేదు. ఈ అధికారులు మంత్రిగారికి కూడా సరియైన సమాధానం చెప్పక తప్పుక్రొవ పట్టిస్తున్నారని నేను దృఢంగా నమ్ముతున్నాను. దానికి కారణం యివ్వమ అధికారులు యేమి చెబుతున్నారంటే 8 5 టి.ఎం.సి. బెడ్ స్టోరేజ్ అని చెబుతున్నారు. అనలు 1010 ఫీట్ బెడ్ లెవెల్ వున్నట్లయితే అది 1026 ఫీట్ కేలిక్యులేట్ చేస్తే బహుళ 8.5 టి.ఎం.సి. బెడ్ స్టోరేజ్ క్రింద వస్తూ వుండవచ్చును. లాస్ట్ యియర్ ముఖ్యమంత్రిగారి ఆదేశాల ప్రకారం సీరు యివ్వమన్నప్పుడు మొత్తం గేట్స్ తీసినా కాని 1024 ఫీట్స్ లెవెల్ వరకు యిదివరకే సిల్ట్ వచ్చింది. అందువల్ల 1026 వరకు బెడ్ స్టోరేజ్ కేలిక్యులేట్ చేసుకుంటే ఏదో తీరున సీళ్ళు వున్నాయని అపోహ కల్పించబడుతోంది. అనలు సిల్ట్ లెవెల్ ఇప్పుడు 1025 వరకు వుంది. అంతవరకు వారి కేలిక్యులేషన్ తప్పు. ఈ 13 5 టి ఎమ్. సి నీరు యిప్పటికే తున్నది. రాము యివన్నీ యిచ్చినప్పుడు యింకా 1.5 టి ఎమ్. సి; సీరు వుంటుందని మంత్రిగారు యేదైతే చెబుతున్నారో అది అధికారుల తప్పు అంచనా ప్రకారం చెబుతున్నారు. కనుక నేను మంత్రిగారిని రెండు ప్రశ్నలు అడగదలచు కున్నాను. ఒకటి యీ సంవత్సరం సిల్ట్ లెవెల్ యెన్ని ఫీట్లవరకు వుంది ? ఆ సిల్ట్ లెవెల్ బేసిస్ కూడా కేలిక్యులేట్ చేసినట్లు వుంటే దాని బెడ్ స్టోరేజ్ 1026 కు పెట్టినట్లు వుంటే యెంత టి.ఎం.సి. నీరు వుంటుంది ? సిల్ట్ లెవెల్ 1026 బెడ్ స్టోరేజ్ అయితే యీనాడు ఎంత టి. ఎమ్. సి. వాటర్ వుంటుంది? దాని తర్వాత బహుళ యీనాడు వారు ఆ లెవెల్ 13.5 టి.ఎమ్.సి. అని చెప్పడం జరిగింది. మార్చి 27 వ తేదీ వరకు ఎంత ఫీట్ వాటర్ వుంది ? నీరు వున్నట్లు యితే వారు రేపటి సీజన్ కు సర్ప రిస్ కు నీరు యివ్వగలుగారా ? యిక్కడ అవసరాలను తీర్చుకుండా నీరు యివ్వబడుతున్నట్లు అపోహలు లేకుండా వారు సమాధానం చెబితే, చాలావరకు అపోహలు లేకుండా పోతాయని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ కె. ఇ. శృష్ణమూర్తి :— ఒక విషయం ప్రస్తావించినారు. ఈ బెడ్ స్టోరేజ్ విషయంలో అఫీషియల్స్ కొన్ని లెక్కలు యిచ్చినారు. అవి సరియైనవి కావని వారు చెప్పడం జరుగుతోంది. అయితే లాస్ట్ యియర్ దాదాపు 1026 లెవెల్ వరకు లాస్ట్ డ్రాప్ అవ్ వాటర్ వాడుకున్న తరువాత మనము ఎ. పి. ఆర్. ఏ. వారికో స్టోరేజ్ యొక్క పొజిషన్ ఎక్జామిన్ చేయిస్తే వారు యిచ్చిన ఫిగర్ 9-50. దాని తర్వాత మరల యీ సంవత్సరం మరొకసారి ఆ ప్లెటేజ్ తీసుకొని కేలిక్యులేట్ చేసినప్పుడు యీ 8వీ క్యాప్ కేలిక్యులేషన్ లో 9.50 ను బెడ్ స్టోరేజ్ తీసుకొని కేలిక్యులేషన్ చేయడం జరిగింది. అటుతర్వాత మీ అధికారుల లెక్కప్రకారం యిది 8.50 అని

చెప్పడం జరుగుతోంది. కేవలం 1 టి. ఎం. సి, మాత్రమే యిక్కడ బేధం కనపడుతోందని తెలియజేస్తున్నాను, లేవెల్ అంటే, ఒక లేవల్ వరకు సిల్వేజ్ చూడకూడదు. కొన్నిసార్లు పైహాతింది, గుత్తలు వుంటన్నాయి కనుక కొన్నిసార్లు అట్లా వుంటుంది. కాబట్టి అది 1010 అ 1026 అని 1064 అని చెప్పలేను.

SRI D. K. SAMARASIMHA REDDY : Sir, I am not going into the merits of the case. True facts are mentioned. Truth is the first casualty in this House. Even after their own Member has put forward the actual information before this House, the information put forward by the Minister is not correct. I am not going to the merits of the case. I am going to the propriety of the answer. Whenever the Minister speaks on the floor of the House, he speaks on behalf of the Government. Collective responsibility of the Cabinet is there and he must speak with that responsibility. When ever he feels any thing fishy in the matter, or smell a rat in the case, he must initiate action against the concerned officials. It is a propriety concern? If so, we appreciate the helplessness of the Minister. It is very simple. The Minister has categorically admitted in the meeting before the concerned District Ministers and before one of the responsible Leaders of the Opposition that some mischief has been committed and action would be taken against the concerned. But now, he is going back against the assurance given by him because the Hon'ble Chief Minister is involved in this. Why are you making the officials as scape-goats? If you do so, they will tear you into pieces and they will expose you. so, you want to save the officials in which your Chief Minister is involved. Come forward with the truth. Then we will appreciate your courage.

శ్రీ కె. ఇ. కృష్ణమూర్తి :— అధ్యక్ష, కాదా మీటింగులో కేటగరికల్ గా ఒకటి చెప్పడం జరిగింది. రాజేశ్వరరావుగారు యిక్కడనే వున్నారు.

There is a communication gap. అని చెప్పడం జరిగింది. It is not a mischief between the officials and the Ministers. వారు కూడా గుర్తుకు తెచ్చుకుంటే బాగుంటుంది. ఆ కమ్యూనికేషన్ గాప్ కు బాధ్యత లేనివారిపైన కూడా యీ ప్రభుత్వం చర్య తీసుకుంటుందని మాత్రమే చెప్పారు. అది మరల వారు చూచించినారు. తప్పనిసరిగా దాని విషయంలో వెనుకంజ వేసేదిలేదు. తప్పనిసరిగా చేస్తుంది.

చైర్మన్ :— తర్వాత ప్రశ్న

(ఇంటర్వ్యూ)

శ్రీ నాయని నర్సింహారెడ్డి (ముషీరాబాదు) :— మా పేర్లు కూడా ఉన్నాయి. మాకు కూడా మాట్లాడడానికి అవకాశం యివ్వాలి.

చైర్మన్ :— దీనికి చాలా తైము యిచ్చినాను. మంచి చాలా ప్రశ్నలు వున్నాయి

(ఎంటర్ప్రైస్)

(శ్రీ వి. శ్రీరాములు, శ్రీ నాయని నర్సింహారెడ్డి, శ్రీ సి.ఎస్. విద్యసాగర రావు, శ్రీ ఎ. నరేంద్ర మున్నగు వారు పోడియం దగ్గరకు వెళ్ళి మాకు కూడా మాట్లాడడానికి అవకాశం యివ్వాలి, తెలంగాణాకు అన్యాయం జరుగుతోంది అన్నాడు.)

చైర్మన్ :— దీనిపై క్లియర్ గా కిక్కురనే జరిగింది. చాలా నష్టమెంటరీ లకు జవాబు చెప్పడం జరిగింది. మీకేమీ అన్యాయం చేయము.

శ్రీ వి. శ్రీరాములు (వర్తన్తపేట) :— తెలంగాణాకు మీరు లేకుండా మీరం దరూ కలిసి అన్యాయం చేస్తున్నాడు.....

శ్రీ నాయని నర్సింహారెడ్డి :— మా పేర్లు కూడా వున్నాయి. కనుక మాకు కూడా మాట్లాడడానికి అవకాశం యివ్వాలి.

చైర్మన్ :— ఈ ప్రశ్నకు దాదాపు ముప్పావు గంట డిస్కషన్ జరిగింది. శ్రీరాములుగారికి ఒక్కరికే అవకాశం యిస్తున్నాను.

శ్రీ నాయని నర్సింహారెడ్డి :— మీ పేర్లు కూడా వున్నాయి కనుక మాకుకూడా అవకాశం యివ్వండి.

చైర్మన్ :— శ్రీరాములుగారూ ప్రశ్నలు అడగండి....

(శ్రీ వి. శ్రీరాములు, శ్రీ నాయని నర్సింహారెడ్డి, శ్రీ ఎ. నరేంద్ర మున్నగు వారందరూ పోడియం నుంచి వారి స్థానములకు తిరిగి వెళ్ళిరి)

శ్రీ వి. శ్రీరాములు :— ఇప్పుడు యీ ప్రాజెక్టు ఒరిజినల్ గా 19 లక్షల ఎక రాలు వున్న ప్రాజెక్టును కుదించి 18 లక్షల యెకరాలు చేసిరి. యిట్టివరకు కేవలం 6 లక్షల ఆయకట్టు మాత్రమే తయారయింది. ప్లాట్ ఫేజ్ లో లెక్క తీసుకున్నా 11 లక్షలు కావలసిన అవసరం వుంది. ఈవిధంగా యీ ప్రాజెక్టుకు యివ్వవలసిన డబ్బు గత 2 సంవత్సరములలో రూ. 60 కోట్లు కన్నా చివ్వలేదు. గత 3 సంవత్సరములనుంచి You are linking up with the world Bank.

రిమైనింగు ప్రాజెక్టు పూర్తిచేయడానికి :— 3 లక్షల యెకరాలకు పూర్తి చేయ డానికి 40 కోట్ల రూపాయలు కేటాయించినా కూడా 8 వ పంచవత్స ప్రణాళికకూడా దాటి పోయే ప్రమాదంవుంది. పోవంపాడు ప్రాజెక్టులో ఆ సంవత్సరాలలో అంటే 1982-84 సంవత్సరాలలో, జి. టి. లు యిష్యూచేశాము. కీళ్లు వదలాము అని మంత్రిగారు

10-30
A. M.

చెప్పడం జరిగింది. యిది చాలా హాస్యాస్పదం. మంత్రిగారు సమాధానం చెప్పవచ్చు. ఆ సంవత్సరము ఆయకట్టులేదు అనలు. 9.5 టి యం సి వాటరు ఆరు లక్షల యక రాలకు నీరు వుందని యింజనీరు ప్రభుత్వానికి తెలియచేయడం జరిగింది. తెలియచేసిన తరువాత ధవళేశ్వరానికి 9 లక్షల యకరాల గురించి నీరు వదలి అక్కడ వారి పంటలు ఎండగట్టారు నీరు చాలక; అట్లాగే యక్కడ పంటలు చూడా ఎండవెట్టారు. ప్రభుత్వ జి. ఓ. లు ఇన్వెస్ట్ చేశారు. అధికారులకు అసలు విషయం తెలియదా? యింజనీరు చెప్పిన విధంగా నీరు ద్రైవర్లుచేశారు. వరంగల్లు ఏరియాలో 30 డి పి వరకు కాకతీయ కెనాల్ నుంచి నీరు సరిగా సప్లై చేయడంలేదు. 10 రోజుల కొరకు నీరు వదలడం జరిగిందని మంత్రిగారు చెప్పారు. విన్నటి వరకు ఏమీలేదు. నేను విన్ననే వరంగల్లు నుంచి వస్తున్నాను. నీరు వదలకపోవడం, అందుకు బాధ్యులైన అధికారులమీద జి. ఓ. లు ఇన్వెస్ట్ చేసిన అధికారులమీద ఏమి చర్యలు తీసుకుంటారు? కిన్నెరసాని నుంచి నీరు యివ్వాలనే వుద్దేశ్యము ప్రభుత్వము మానుకోవాలి. పోచంపాడు ప్రాజెక్టు గురించి వరల్డ్ బ్యాంకు నుంచి డీలింక్ చేయండి. ఎందుకంటే నాలుగు సంవత్సరముల నుంచి ఏమీలేదు. పోచంపాడు సెకండ్ ఫేజ్ గురించి 23.1.284 కోట్ల రూపాయలు అని అన్నారు. యెన్ని కోట్లైనా పూర్తిచేస్తామని అన్నారు. కాని దానిని పూర్తిచేయడానికి మీరు కేటాయించిన డబ్బు ఎంత? పోచంపాడు ప్రాజెక్టును వరల్డ్ బ్యాంకు నుంచి డీలింకుచేసి ప్రతి సంవత్సరము 100 కోట్ల రూపాయలైనా కేటాయించి ప్రాజెక్టును పూర్తి చేయవలసిందిగాను నేను అడిగినటువంటి ప్రశ్నలకు మంత్రిగారు సమాధానము చెప్పవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ కె. ఇ. కృష్ణమూర్తి:— శ్రీరాంసాగరు ప్రాజెక్టు రివైజ్డ్ ప్లాన్ 1 లో 10 లక్షల యకరాలు సాగులోనికి తీసుకునిరావాలని వుంది. పొరెన్సియల్ క్రియోబెడ్ వాటరు 1988 మార్చి వరకు 10 లక్షల యకరాలలో 8.2 లక్షల ఎకరాలకు నీరు అంద చేయాలని అనుకున్నాము. ఒక సంవత్సరం కాలము పురాతనమైన వరల్డుబ్యాంకు వలన; అని అనుకుంటున్నాము. ప్రభుత్వ నిధులు తీసుకుని పూర్తిచేయాలని అంటున్నారు. వరల్డ్ బ్యాంకు నుంచి తీసుకోకుండా వుండాలని అంటే. యీనెల వస్తుంది. వచ్చేనెలలో వస్తుందని క్లియరెన్సు వస్తుందని అనుకుంటూ. 7 ప్యాకెట్ స్కీమ్స్ క్రింద 40 కోట్ల రూపాయలు నాన్ బ్యాంకుక్రింద ఖర్చుచేయడం జరుగుతుంది. 300 కోట్ల రూపాయలు వరల్డుబ్యాంకు ఎముడ్ ఈ రోజున కాదనలేము అని తెలియజేస్తున్నాను. క్లియరెన్సు వచ్చేవరకు సఫర్ కాకుండా డీలింకు నాన్ బ్యాంకు వారితో సంప్రదింపులకోసము ప్రత్యేక మైన మీటింగు పెట్టుకుంటున్నాము. వరల్డ్ బ్యాంక్ ఎముడ్ లో సెప్టెంబర్ 15 వేస్తూ నాన్ బ్యాంకుతో డీలింకు చేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. యింతకుముందు సభ్యులు అడిగినదానికి చెప్పిన సమాధానములో ఈ సభ్యులు అడిగిన మిగతా ప్రశ్నలకు సమాధానము ఉంది.

శ్రీ నాయని నరసింహారెడ్డి :— ఈ ప్రాంతానికి కంటిన్యూయింగ్ అన్యాయము జరుగుతూ వుంది. కాంగ్రెసు పాలనలో తెలంగాణా ఏరియాకు అన్యాయం జరిగింది. తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత కూడా తెలంగాణా ఏరియాకు అన్యాయం జరుగుతూ వుంది. ఒరిజినల్ ప్రాజెక్టు తగ్గించి ఈ ప్రాజెక్టు స్టార్డు చేశారు. యిక్కడ కూడా అన్యాయం జరిగింది. ధవళేశ్వరంనకు నీళ్ళు యిస్తామని మంత్రిగారు చెప్పారు. కాని పోచంపాడునుంచి కాదని మంత్రిగారు చెప్పారు. మంత్రిగారు నీళ్ళు ఎక్కడనుంచి యిస్తారో చెప్పాలి. ఈ విషయంలో అధికారులమీద యాక్షను తీసుకుంటామని చెప్పారు. వారిని బలి చేయడానికి వీలులేదు. ప్రభుత్వం యిచ్చిన యిన్స్ట్రక్షన్సు మీద అధికారులు నడుచుకున్నారు. యందులో ముఖ్యమంత్రి గారు చేయి వుంది. ముఖ్యమంత్రిగారి వల్లనే జరిగింది. ఈ ప్రాంతానికి యిమ్మన మని ప్రత్యేకంగా ముఖ్యమంత్రిగారు యిన్స్ట్రక్షన్సు యిచ్చారా లేదా అనే విషయం చెప్పండి. కాబట్టి అందుకు అఫీసర్సును బలి చేయడం అనేది న్యాయం కాదని మనవి చేస్తున్నాను. వాటరు వదలిపెట్టిన చోట అక్కడ సప్లై యిన్ వోట వారికి నష్టపరిహారం యిస్తామని చెప్పారు. మంత్రిగారు 3 మాటలు నిలదెట్టుకోవాలి ఆ ప్రాంతము వారు మిమ్ములను గెలిపించారు. తెలంగాణా ప్రాంతమునుంచి మీకు మంచి మెజారిటీ యిచ్చింది. మెజారిటీ యిచ్చిన వారికి మీరు అన్యాయం చేస్తున్నారు. వెన్నుపోటు పొడుస్తున్నారు. పోచంపాడు ప్రాజెక్టు విషయంలో వారికి జరిగిన అన్యాయం రెక్టిఫై చేయాలని మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ కె. ఇ. కృష్ణమూర్తి :- ప్రాజెక్టుల విషయం తెలుసుకుంటే బాగుంటుంది. సీలేరు, బలిమెల, కిన్నెరసానిల నుంచి విద్యుత్పాదనలో తీసుకుంటూ సప్లైమెంటు చేయడం జరుగుతుంది. 2 టి యం సి వాటరు గోదావరి డెల్టాలో కావాలని అన్నారు. 1.5 టి యిక్కడ నుంచి చేయడానికి వుంది. పోచంపాడు ప్రాజెక్టు నుంచి చేయడానికి వుంది. కమ్యూనికేషన్ గేట్ జరిగింది. మిగతా సూచనలు స్వీకరించడం జరుగుతుందని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ యం. బాగారెడ్డి :— మంత్రిగారు కావలసినంత నీరు వుందని శల విచ్చారు. హిసన్ క్రైమ్ కాని పోచంపాడు ప్రాజెక్టు నుంచి నీళ్ళు యిస్తామని ఎట్లాగు శలవిచ్చారు. మిగతా ప్రాజెక్టులలో నీరు వుందని అంటూ యిచ్చట నీరు యివ్వడం అంటే మిస్టేక్ కాదా ?

శ్రీ కె. ఇ. కృష్ణమూర్తి :— సరిగా అర్థము చేసుకోలేదు. నేను కావలసినంత నీరు వుందని చెప్పలేదు. వారికి 2 టి యం సి వాటరు కావాలని అన్నారు. 1.5 టి యం సి కిన్నెరసాని నుంచి, సీలేరు, బలిమెల నుంచి 1000 కూసెక్కు వాటరు వరకు యిస్తే సరిపోతుందని బ్రయల్ చేద్దామని ప్రభుత్వానికి వుంది. కావలసినంత నీరు వుందని నేను చెప్పలేదు.

శ్రీ యం. బాగ్గి :— నేను సరిగా అర్థము చేసుకున్నాను. 1.5 టియం పి వాటరు అక్కడ వుంటే పోచంపాడు నుంచి నీరు యిస్తామనేది మిస్టేక్ కాదా ? యిది హీనన్ క్రైమ్ అని మనవి చేస్తున్నాను. క్రైమ్ అరికట్టేందుకు - వారికి ఏమి పనిషి మెంటు యిస్తారో మాకు మంత్రిగారు చెప్పాలి. మంత్రిగారి దృష్టికి తీసుకుని వస్తున్నాను. యిది చాలా మంచి మాట చెప్పారు. పోచంపాడు ఆయకట్టు దెవలవ్ మెంటు గురించి వరల్డ్ బ్యాంకు నుంచి డెగ్ ఆర్ బాలో ఆర్ స్టీర్ చేసి తీసుకుని వచ్చే ప్రయత్నం చేస్తున్నామని మంత్రిగారు మంచిమాట చెప్పారు. ఈ మధ్యన హిందూలో చూశాను. పోచంపాడు గురించి తెండర్ను కాలిఫర్ను చేసి కాన్సిల్ చేసినట్లుగా హిందూలో చూశాను. తెండర్ను కాలిఫర్ను చేసి ఎందుకు కాన్సిల్ చేశారు ?

శ్రీ కె. ఇ. కృష్ణమూర్తి :— వరల్డ్ బ్యాంకు విషయంలో - పీర్ క్వాలిఫైడ్ అని ముందుగా తెండర్ను ఎక్స్ పర్టు వేకేజీస్ నిమిత్తం కంట్రాక్టర్లు నుంచి పిలవడం జరిగింది. పెడ్యూల్లు యివ్వారే 6000 రూపాయల నుంచి 9000 రూపాయల వరకు కాస్ట్ పుంటుంది. వరల్డ్ బ్యాంకు క్లియరెన్సు వస్తుంది ఈవారో రోపో అని ఎవరు చూస్తున్నాము. ఈ లోగా కాంట్రాక్టర్లు ఆలస్యమయిందని మా తెండరు కాస్ట్ వాపసు చేయమని వారు అడగడం జరిగింది; 15 రోజుల క్రిందట కాన్సిల్ చేశాము తెండర్ను. ఎల్లండి జరుగబోయే మీటింగు నాలుగు వేకేజీస్ నిమిత్తం తెండర్ను పిలుస్తున్నామని మనవి చేస్తున్నాను.

10-40

A. M.

శ్రీ ఎం. ఓంకార్ (నరసంపేట) :— రెండవ పంటకు నీరు యివ్వడానికి యెక్కడయినా మైనర్ యిర్రిగేషన్ క్రింద గాని, మీడియం యిర్రిగేషన్ క్రింద గాని, మేజర్ ఇర్రిగేషన్ క్రింద గాని ప్రభుత్వానికి నిర్ణయమైన సూత్రాలున్నాయి. చెరువుల క్రింద వున్న నీరెంత ? ఎన్ని ఎకరాలకు సాగవుటకు ఆ నీరు సరిపోతుంది ? అటువంటి దానికి మించినట్లయితే అందుకు బాధ్యురై నవారికి శిక్ష విధించడం జరుగుతుందా ? ఇప్పుడు శ్రీరాంసాగర్ ప్రాజెక్టు వచ్చేటప్పటికి, దానిలో నీరు యెంతయితేవుందో, దానికి తగ్గట్లుగా నాగుకు అనుమతి యివ్వడంలేదు. రెండవ పంటకు నీరు ఎంత అవసరమో ఆ భూమికి కావలసిన నీరు యివ్వకుండా, చాలా ఎక్కువ నీరు రిజర్వాయర్ లో అట్టి పెట్టారు. క్రింద ధవళేశ్వరంలో అక్కడున్న నీటియొక్క శక్తినిమించి చాలా ఎక్కువ సాగు చేయడానికి అవకాశమిచ్చారు. ఇది, ఒకటి రెండు యెకరాలకు సంబంధించిన సమస్య కాదు. లక్షల ఎకరాలతో కూడుకొన్న పని అది. యింత గ్రేట్ ఇర్రెగ్యులారిటీ ఎట్లా జరిగింది ? ప్రాంతీయ విదేహలు బట్లనేకదా వచ్చేది ? దీనికి ఎవరు బాధ్యులు ? రెండవ పంటకు నీరు యిచ్చే సమస్యను గురించి ముందుగనే ఊహించుకొన్నారా ? కమ్యూనికేషన్ గ్యాప్ అన్నారు. అది మొన్ననే వచ్చిందన్నారు. ఇంతపెద్ద గ్యాప్ కు ఎవరు బాధ్యులు ?

శ్రీ కె. ఇ. కృష్ణమూర్తి :— వారు ఆలస్యంగా సచకు వచ్చినట్లుంది. మొట్టమొదటనే చెప్పాను. గత సంవత్సరము 4.51 లక్షల యకరాలకు ఖరీదు రేట్లో శ్రీరాంసాగర్ పాజెట్లక్రింద నీరు యిస్తే అండర్ వెరియన్ నిర్ణయం 6.24 లక్షల ఎకరాలకు ఎక్కడం జరిగిందని తెలియజేస్తున్నాను. అంటే 2 లక్షల ఎకరాలకు ఈ సంవత్సరం నీరు అదనంగా ఎక్కడం జరిగింది.

శ్రీ ఎం. ఓంకార్ :— అంతే భూమి సాగు కావడానికా ?

శ్రీ కె. ఇ. కృష్ణమూర్తి :— కొన్ని ఏరియాలలో ప్రపంచ బ్యాంకు- టెంకర్స్ పిలువడానికి మేము అనుమతి ఎక్కడంవల్ల వచ్చింది. ఈనెల డిసెంబర్ 15 వచ్చేనెల చేయాలా అనే ఉద్దేశముతో మిగతా ఏరియాలకు నీరు ఎక్కించలేకపోయాము. అంతకంటే యొక్కవ అన్నర్ చెప్పవలసిన అవసరం లేదని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ వి. రాంభూపాల్ చౌదరి :— గత సమావేశములో యిదే ఎక్స్‌ప్లెన్ వచ్చింది. అప్పటి మినిష్టరు రామకృష్ణమూర్తి 51 సెక్షన్ క్రింద ఆర్డరు చేయడం, ఎంక్లయర్ చేసిన తరువాత ఫయిండ్రింగ్ సంబంధించిన ఛైర్మన్‌కు వ్యతిరేకంగా యిచ్చిన తరువాత, తిరిగి ఎంక్లయర్ చేయడంలో ఈ ప్రభుత్వముయొక్క వుద్దేశమేమి? యిప్పుడయినానరే ఈ ప్రభుత్వము తిరిగి సి.బి.సి.ఐ.డి. కి లేదా విజిలెన్స్ ఎంక్లయర్‌కి బాధ్యత అప్పజెప్పతారా ?

శ్రీ ఎన్. యతిరాజారావు :— మొదట్లో ఎంక్లయర్ ఆర్డరు చేసిన తరువాత, అధ్యక్షుడు మరల ఒక దరఖాస్తు పెట్టడం జరిగింది. అందులో ఏమి కోరినాడంటే, యిదివరలో తనను సరిగ్గా విచారించలేదని. తనకు సరియైన అవకాశమివ్వాలని తనకు సంబంధించిన కొన్ని డాక్యుమెంట్స్ ని డి. యల్. సి. బి. చూడలేదని ఆ విధంగా కోరిన మీదట, పెర్షన్ ఎంక్లయర్‌కి ఆర్డరు చేయడం జరిగింది. యిదివరకు డి.యల్. సి.బి. ఎంక్లయర్ చేస్తే, యిప్పుడు జాయింట్ రిజిస్ట్రార్ తో ఎంక్లయర్ చేయించడం జరిగింది. దానిలో వున్న పెర్షన్ డిస్క్రిమినేషన్ మీ దృష్టికి తెస్తున్నాను. అధ్యక్షునికి, కార్యదర్శికి జరిగిన కరిస్పాండెన్స్ లో ఒక పేజ్ పూర్తిగా మార్చడం జరిగింది. దానిలో అధ్యక్షులు వ్రాసినట్లు, ఈ బాధ్యతను రాను స్వీకరిస్తున్నట్లు, మొట్టమొదట విచారణలో తెలిసింది. రాని అతనికిచ్చిన ఒరిజినల్ రెటర్ రిజిస్ట్రార్ ఆఫీసులోను డి.యల్.సి.బి. ఆఫీసులోను వుంది. రెండింటిలో వున్న కంటెంట్స్ పేరుపేరుగా వున్నందున, అనుమానం వచ్చి పెర్షన్ ఎంక్లయర్ చేయడం జరిగింది. పెర్షన్ ఎంక్లయర్ లో బయటకు వచ్చింది. సభ్యులు కోరితే రిఫ్లెక్స్ మెంట్ జరిగిందా లేక అధ్యక్షులు స్వయం ముగా వ్రాశారా ఆ విషయంలో సి. బి. సి. ఐ. డి. ఎంక్లయర్ కి నాకు అభ్యంతరం ఏమీ లేదు.

శ్రీ కె. సమరసింహారెడ్డి :— ఈ ప్రశ్నను మీరులు రామభూపాల్ చౌదరిగారు, నేనూ మేమిద్దరం వేయగా, మంత్రి రామకృష్ణమూర్తి సమాధానము చెప్పారు. కోపరేటివ్ యాక్ట్ క్రింద ఎంపర్సన్ ఆర్డరు అయిన తరువాత, It is almost a quasi judicial enquiry. Was that enquiry set a side by any competent authority? Without that Report of the officer, finding the concerned Chairman to be guilty of the charges, or concerned Chairman being involved in the racket or something fishy being found by the concerned Enquiry, Officer in the enquiry how could that Report be set a side and another enquiry be ordered?

If they have found some tampering that has taken place, during the course of enquiry, who was responsible for that tampering? Was any case registered against the concerned official for tampering the record? Have they been taken under regular criminal proceedings? What is the action initiated, the Hon'ble Minister must say and within what time he is going to complete the entire process?

శ్రీ ఎన్. యతిరాజారావు :— నేను చెప్పింది మరొకసారి వినాలని ప్రశ్న చేస్తున్నాను. డి. ఎల్. సి. బి. విచారణ చేసిన తరువాత అధ్యక్షులు ఏమి చెప్పారంటే నాకు అవకాశము యివ్వలేదు. నాకు సంబంధించిన కారణాలను చదవలేదు

శ్రీ డి. కె. సమరసింహారెడ్డి :— అని ఎవరికి చెప్పారు? Has he gone to the High court? Who is the concerned authority to set aside the Enquiry Report?

Shri N. YETHIRAJA RAO :— He has come to the Government. He has come to the Registrar. దానిపైన ప్రెస్ ఎంక్వయిరీకి ఆర్డరు వేయడం జరిగింది. దానిపైన రిజిస్ట్రార్ దాని ప్రొసీడింగ్స్ పనియింటే పెట్రోనాల్

SHRI D. K. SAMARASIMHA REDDY :— Sir, one enquiry is ordered by the Government. One Enquiry officer has been put to conduct and he completed enquiry. He has given the Report and that report is before the Government. Till a favourable report comes in favour of person in whose favour of the Government is interested; can the Government go on ordering enquiries? He cannot. Once a quasi judicial enquiry is taking place, that is final under section 51.

Shri N. YETHIRAJA RAO :— Sir, we are not shielding any body.

యందులో ఎవరినీ సమర్థించడం లేదు. జరిగింది ఏమిటంటే ఒక డాక్యుమెంట్ పూర్వకంగా మా దగ్గరకు తీసుకొని వచ్చారు. డి.ఎల్.సి.బి. ఆఫీసులో, రిజిస్ట్రార్ ఆఫీసులోని నా యొక్క రికార్డు యిది. యిది ట్రాంపర్ చేసి ఏదయితే వుందో అక్కడన్న డి.ఎల్.సి.బి. తప్పుకు రిపోర్టు యిచ్చారని చెప్పడంవల్ల దాన్ని ఆధారంగా పెట్టకండి - కావాలంటే దాని ఎక్స్ప్లైట్ తమరికి పంపిస్తాను. అందులో పేరాగ్రాఫ్

మార్చరిని అది రిజిస్ట్రార్ దగ్గరుందని అధ్యక్షులు చెప్పారు. దాని జేసినమీద ఫ్రెష్ ఎంక్వయరీకి తిరిగి ఆర్డరు వేయడం జరిగింది. యందులో ఎవరినైనా రక్షించాలని గాని, సమర్థించాలని గాని మాకు ఏమీలేదు. తిరిగి చెబుతున్నాను. కాబట్టి తిరిగి పి. బి. సి. ఐ. డి. ఎంక్వయరీకి పేర్లగా వున్నాను. మొదట్లో జాయింట్ రిజిస్ట్రార్ యిచ్చిన రిపోర్టు రావడం జరిగింది. మొన్ననే వచ్చింది. అది పరిశీలనలో వుంది.

(సభాపతి అధ్యక్ష స్థానంలో ఉన్నాడు)

SHRI D. K. SAMARASIMHA REDDY:- Sir, you must come to our rescue. The Question involved is very simple. In a particular co-operative society, there was an allegation of misappropriation of funds and an enquiry was ordered under section 51 of the Co-operative Societies Act. One officer was appointed as enquiry officer and he conducted the enquiry. He has submitted the enquiry report. He found the President guilty of the charges. That is a quasi judicial proceedings, that is, the entire enquiry. The Report is there before the Government. That report and that enquiry has not been set aside by any competent authority. On the face of it, how could another enquiry be ordered in that? Till a favourable report comes in favour of a person in whom the Government is interested, can they go on ordering enquiry in this question. They have no right to do that act. According to the Hon'ble Minister's statement, there has been tampering in that file. Who is responsible for the tampering in the file after the report has been submitted? Has any criminal case is booked against the concerned officer who was incharge of the records? Sir, if he (the Minister) says that he is handing over it to the C B - C I D., it is a different matter.

శ్రీ ఎన్. యతిరాజారావు :— మొదలు అధ్యక్షులు యిచ్చిన రెటరు 10-50 ఒక పద్ధతిగావుంది. కార్యదర్శి ప్రొడ్యూస్ చేసిన రెటరు ఇంకో పద్ధతిగా ఉంది. A. M. దానికి. దీనికి తేడా వుంది కాబట్టి అది చదివి వినిపిస్తాను.

You have stated that all the documents relating to the surety loans are shown by you to the incharge Secretary. You should have taken acknowledgements from the record keeper. You have not given any loan documents to the Incharge Secretary. This is the version of the President. తరువాత దానిని 9వ పేజీలో 20వ పేరాలో ఇన్ స్ట్రక్షన్ చేయడం జరిగింది.

In the above paras, though I have denied the receipt, of Rs. 10,66,000-00 and Rs 1,90,000, now, on humanitarian grounds I am admitting my liability in this regard. The total amount of Rs. 12,56,000-00 which I have received from the Kurnool Urban Cooperative Credit Bank Ltd. Will be refunded by me before

the expiry of the term. ఇది ఆయన కన్వెన్ చేసినట్లుగా డి. ఎన్. సి. టి. కి సంపించిన తరువాత ఉన్నది. దానిని తరువాత అధ్యక్షుడు చెప్పినట్లుగా నా ఒరిజినల్ ఇట్లా వుంది, సెక్రటరీ టాంపరు చేసినాడు అని చెప్పినా సుపర్ ఎంక్వయరీ వేస్తే ఈ విషయము తేలింది. రిటర్నుపూర్వకంగా ఉన్నందువల్ల సెక్రటరీ ఎంక్వయరీకి ఆర్డరు వేయడం జరిగింది. యెవరినైనా డిస్ట్రీ చేయాలని అనుకుంటే సి. బి. సి. ఐ. డి. ఎంక్వయరీ చేయడానికి యెందుకు అంగీకరిస్తాను :

శ్రీ వి. రాంభాపాలచౌదరి :— ఇవీమీరు ఎలాగే హామ్యుస్ లో యిదే ప్రశ్న వేశాము. అప్పుడు దానికి సంబంధించిన సెక్రటరీని సస్పెండు చేశారు. సస్పెండు అనగా సెక్రటరీ టాంపరింగు ఎట్లా చేస్తాడు? ఎంక్వయరీ చేయమని మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎన్. యతిరాజారావు :— నాకు ఏమీ అర్థంకాలేదు. ఎంక్వయరీకి ఆర్డరు వేస్తున్నాను.

శ్రీ డి. కె. నమరసింహారెడ్డి :— మంత్రిగారు బాగా స్ట్రెస్ అండ్ చెప్పారు. ఎంక్వయరీ చేసినా చేయండి. మంత్రిగారిని క్యాబినెట్ చేయడంలేదు.

శ్రీ ఎన్. యతిరాజారావు :— నేను సి.బి.సి.ఐ.డి. ఎంక్వయరీ వేస్తున్నాను.

శ్రీ డి. కె. నమరసింహారెడ్డి :— ఒకసారి 51 ప్రకారం ఎంక్వయరీ ఆర్డరు అయి రిపోర్టు సబ్మిట్ అయిపోయినా ఒక పెర్సన్ ని గిల్టి అన్నాక దానిని సెట్ ఎవైరు చేయడానికి యెవరికి అధికారం వున్నది, ఏ ప్రోవిజన్ ద్వారా ఉన్నది, యెట్లా చేయ గలుగుతారు ?

Who has the authority to set aside that report and order another enquiry? Under what provision of law?

SRI N. YETHIRAJA RAO : The Registrar has got the Power to order a fresh enquiry. That is there in the Act itself.

శ్రీ డి. కె. నమరసింహారెడ్డి :— టాంపరింగు విషయం నేను అడిగేది.

శ్రీ సి. హెచ్. విద్యాసాగరరావు :— 51 ఎంక్వయరీ తరువాత వా రిపోర్టు వచ్చింది కనుక మళ్ళీ ఎంక్వయరీ చేయడానికి మీకు ఏమి అధికారం వుంది అని వారు అడుగుతున్నారు.

SRI N. YETHIRAJA RAO : It is a fit case for sending to CBCID.

శ్రీ సి. హెచ్. విద్యాసాగరరావు :— 51 ఎంక్వయరీ ఏమి అయింది ?

మిస్టర్ స్పీకర్ :— 51 ఎంక్వయరీ జరిగింది. తరువాత అధికారం యెవరికి వుంటుంది? తరువాత సైట్, రికమెండేషన్ యంప్లిమెంటు చేయడమే కదా? You just say whether the Registrar has got the powers or not.

SRI N. YETHIRAJA RAO : The Registrar has got the authority.

MR. SPEAKER : What are the reasons ?

శ్రీ ఎన్. యతిరాజారావు :—రిజిస్ట్రార్ కి అప్పెలేట్ అధారిటీ ఉన్నది. ఇతను రికార్డెడ్ గా వచ్చాడు. నేను యిచ్చిన లెటరు పేరుగా వుంది అని అన్నాడు. దాని కాపీ రిజిస్ట్రార్ ఆఫీసులో వుండడంవల్ల తెలిసింది.

SRI D. K. SAMARASIMHA REDDY : He is a party before the original 51 enquiry. Did he raise this point there ?

MR. SPEAKER : We cannot proceed further in this. There should be an end to every question. We cannot go on prolonging the issue. The answer has come.

శ్రీ ఎ. ధర్మారావు (దుగ్గిరాల) :— కర్నూలు కోపరేటివ్ అర్బన్ బ్యాంకుకు మాదిరిగానే తెనాలి కోపరేటివ్ అర్బన్ బ్యాంకులో కూడా.....

శ్రీ ఏ. నరేంద్ర :— అవ్వక, యిప్పుడు మంత్రిగారు యీ కేసుకు సంబంధించి 11-00 రికార్డులు టాంపర్ అయినాయని అంటున్నారు. కాని 51 పెక్షను క్రింద రిపోర్టు A M. వచ్చిన తరువాత రికార్డులు టాంపర్ అయినాయని అంటుంటే రేపు సి. బి. పి. ఐ. డి. రిపోర్టు యిచ్చేముందు కూడా రికార్డులు టాంపర్ కావని నమ్మకం ఏమిటి ?

మిస్టర్ స్పీకర్ :— కోఆపరేటివ్ సోసైటీ యాక్టు క్రింద ఏ కేసు అయినా వద్దతి ప్రకారం ఎంక్వయరీ జరుగుతుంది. 51 పెక్షను క్రింద ఎంక్వయరీ జరిగిన తరువాత ఆ సోసైటీ పెన్సిడెంటు రిప్రెజెంటేషన్ చేసుకున్నారు రాబట్టి మంత్రిగారు ఎంక్వయరీకి వేసినట్లు చెబుతున్నారు. దేనికైనా ఒక ఎంక్వయరీకి వేసినప్పుడు దానిని నమ్మవలసిన అవసరం వుంది. There should be an end to it.

శ్రీ ఏ. ధర్మారావు :— అవ్వక, కర్నూలు బ్యాంకులో కూడా పెక్షను 51 క్రింద ఎంక్వయరీ కిలే అవుతుంది.

(ఇంటరప్షన్)

మిస్టర్ స్పీకర్ :— ఈ ప్రశ్నకు అసలు ప్రశ్నకు సంబంధంలేదు. ఏదైనా క్లెచ్చన్ వచ్చినప్పుడు చాలామంది నభ్యులు మార్గదర్శకులుంటే మిగతా బిజినెస్ జరగడం కష్టం అవుతున్నది. ఏదైనా ప్రకారం యింకా బిల్స్ మీద, బడ్జెటు మీద డిస్కషన్ జరగాలి.

This is not allowed, I will also not permit him to say many things. This should not go on record. My anxiety is to see that some business is taken up. You limit to the scope. I will take up the remaining 304 and calling attentions tomorrow. The House is adjourned for 15 minutes.

(టీ - విరామం నిమిత్తం సభ ఉదయం 11-02 గంటలకు వాయిదాపడినది.)

సభ తిరిగి ఉ|| 11-18 గంటలకు సమావేశమైనది.

(ఉప సభాపతి అధ్యక్ష స్థానములో ఉన్నారు.)

సభా సమక్షమందుంచబడిన పత్రములు

MR. DEPUTY SPEAKER :— All the papers are deemed to have been placed on the Table of the House.

1. REPORT OF COMMISSION OF INQUIRY ON THE CLASHES THAT TOOK PLACE AT KARAMCHEDU VILLAGE, PRAKASAM DISTRICT ON 17-7-1985

“A copy of the Report of the Commission of Inquiry on the clashes that took place at the Karamchedu Village, Prakasam District on 17-7-1985, together with the Memorandum of action taken thereon, as required under sub-section (4) of section (3) of the Commission's of Inquiry Act, 1952.”

2. REPORT OF THE COMMISSION OF INQUIRY INTO ALLEGED ASSAULT ON A PERSON IN HUMAYUN NAGAR POLICE STATION, HYDERABAD ON 14-7-1987

“A copy of the Report of the Commission of Inquiry into Alleged Assault on a press person in Humayun Nagar Police Station, Hyderabad on 14-7-1987 together with the Memorandum of action taken thereon as required under sub-section (4) of section 2 of the Commission's of Inquiry Act, 1952.”

3. EIGHTH ANNUAL REPORT OF THE A. P. STATE CIVIL SUPPLIES CORPORATION LIMITED FOR THE YEAR 1982-83

“Acopy of the 8th Annual Report of Andhra Pradesh State Civil Supplies Corporation Limited for the year 1982-83, in compliance with section 619-A (3) (b) of the Companies Act, 1956.”

4. G. O. Ms. No. 943, HMA & UD. (Elections) (MA)
d /25-11-1987
-

1987 - 88 సంవత్సరమునకు వ్యయమునకు

అనుబంధపు అంచనాల సమర్పణ

ప్రభుత్వ బిల్లు

1988, ఆంధ్రప్రదేశ్ పట్టణ ప్రాంతాల

[అభివృద్ధి] [సవరణ] బిల్లు

“ A copy of the amendment issued to the Andhra Pradesh Municipalities (conduct of elections of Vice - Chairman) Rules, 1986 issued in G. O. Ms. No. 943, HMA & UD. (Elections) (MA.) dt. 25-11-1987, as required under sub-section (4) of section 326 of the Andhra Pradesh Municipalities Act, 1965.”

5. ANNUAL ADMINISTRATION REPORT OF THE A. P. KHADI AND VILLAGE INDUSTRIES BOARD, HYDERABAD FOR THE YEAR 1986-87

“ A copy of Annual Administration Report of the A. P. Khadi and Village Industries Board, Hyderabad for the year 1986-87 in compliance with sub-section (2) of section 22 of the A. P. Khadi and Village Industries Board Act, 1958.”

1987 - 88 సంవత్సరమునకు వ్యయమునకు అనుబంధపు

అంచనాల సమర్పణ

SRI P. MAHENDRANATH :— I beg to present :

“ The supplementary Estimates of Expenditure for 1987-88.” -

MR. DEPUTY SPEAKER :— Supplementary Estimate presented.

ప్రభుత్వ బిల్లు

1988 ఆంధ్రప్రదేశ్ పట్టణ ప్రాంతాల [అభివృద్ధి]

[సవరణ] బిల్లు.

Minister for Municipal Administration (Sri B. V. MOHAN REDDY) :— Sir, I beg to move ,

“ That leave be granted to introduce the Andhra Pradesh Urban Areas (Development) (Amendment) Bill, 1988.”

1988, ఆంధ్రప్రదేశ్ పట్టణ ప్రాంతాల
[అభివృద్ధి] [సమరం] బిల్లు

MR. DEPUTY SPEAKER :— Motion moved.

(Pause)

The question is :

“ That leave be granted to introduce the Andhra Pradesh Urban Areas (Development) (Amendment) Bill, 1988.”

The Motion was adopted and the Bill was introduced.

1988, సంవత్సరమునకు బడ్జెటు (ఓడ్ ఆన్ అకౌంట్) పై చర్చ.

SRI P. MAHENDRANATH :— Sir, I beg to move :

“ That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 2619,40,13,000 in advance in respect of the essential expenditure for a part of the financial year 1988-89 as per the heads of Demands shown in the notice, dated the 23rd March, 1988.”

Notice : 19th March, 1987.

THE ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY
DEMANDS FOR ADVANCE GRANTS FOR
THE YEAR 1987 - 88

On the recommendation of the Governor, the Minister for Finance will move that a sum not exceeding 2584,96,28,200 rupees be granted in respect of the essential expenditure for a part of the financial year 1987-88 as per the Heads of Demands shown in the Annexure :

ANNEXURE

Demand Number	Service and Purpose	Sums not exceeding
		Rs.
I.	State Legislature	1,72,15,200
II.	Governor and Council of Ministers	51,72,600
III.	Administration of Justice	12,97,73,400
IV.	Elections	27,57,600

1988, ఆంధ్రప్రదేశ్ పట్టణ ప్రాంతాల

[అభివృద్ధి] [సవరణ] బిల్లు

Demand Number	Service and Purpose	Sums not exceeding
V.	Revenue and District Administration	41,04,51,600
VI.	Stamps and Registration	4,37,84,400
VII.	Excise Administration	24,32,27,400
VIII.	Commercial Taxes Administration	35,79,83,400
IX.	Transport Department	2,76,37,200
X.	Treasury, Accounts and fiscal Services	11,33,89,200
XI.	Secretariat and other Miscellaneous Administrative Services	13,40,75,400
XII.	Police Administration	93,44,80,600
XIII.	Jails Administration	5,37,41,500
XIV.	Stationery and Printing	10,87 83,600
XV.	Public Works	36,72,43,200
XVI.	Fire Services	4,27,78,800
XVII.	Pensions	66,86,94,000
XVIII.	General Education, Sports, Art and Culture	443,92,22,200
XIX.	Technical Education	12,43,75,600
XX.	Medical and Health Services	137,94,06,400
XXI.	Urban Development	53,63,59,400
XXII.	Information and Publicity	5,10,74,000
XXIII.	Labour and Employment	11,11,74,800
XXIV.	Social Welfare	202,30,48,800
XXV.	Tribal Welfare	44,10,61,400
XXVI.	Tribal Sub-Plan	18,60,83,900
XXVII.	Women and Child Welfare	17,15,53,600
XXVIII.	Relief and Rehabilitation	65,44,000

1988, ఆంధ్రప్రదేశ్ పట్టణ ప్రాంతం

[అభివృద్ధి] [సవరణ] బిల్లు

Demand Number	Service and Purpose	Sums not exceeding
		Rs.
XXIX.	Relief on Account of Natural Calamities	20,18,22,600
XXX.	Administration of Religious Endowments	1,16,83,200
XXXI.	Agriculture	46,47,95,000
XXXII.	Animal Husbandry and Dairy Development	27,59,48,300
XXXIII.	Fisheries	8,74,63,600
XXXIV.	Forests	31,74,88,000
XXXV.	Co-operation	30,14,41,200
XXXVI.	Rural Development	208,76,02,200
XXXVII.	Irrigation	436,23,47,100
XXXVIII.	Minor Irrigation	24,83,58,200
XXXIX.	Power Development	66,29,74,900
XL.	Village and Small Industries	23,13,34,700
XLI.	Industries	28,13,80,400
XLII.	Mines and Minerals	5,97,79,200
XLIII.	Minor Port Development	2,12,06,000
XLIV.	Roads and Bridges	68,18,51,200
XLV.	Science, Technology and Environment	1,58,87,400
XLVI.	Survey and Statistics	2,69,19,300
XLVII.	Tourism	1,89,37,000
XLVIII.	Civil Supplies Administration	219,05,72,400

1988, ఆంధ్రప్రదేశ్ వట్టణ ప్రాంతాల

[అభివృద్ధి] [సవరణ] బిల్లు

Demand Number	Service and Purpose	Sums not exceeding
		Rs.
XVIX.	Compensation and Assignments to Local Bodies and Panchayat Raj Institutions	2,08,93,100
L.	Loans to Government Servants and Other Miscellaneous Loans	14,78,50,000
Total		2584,96,28,200

Mr. Deputy Speaker :— Motion moved.

శ్రీ ఎ. ధర్మారావు :— అధ్యక్ష, మార్చి నెల అంతంలోగా బడ్జెట్‌ను పాస్ చేసుకోవలసిన మన శాసన సభ ఈ ఓట్ ఆన్ ఎకౌంట్ తో సరిపెట్టుకోవలసిన పరిస్థితి రావడం చాలా విచారకరమైన విషయం. రాష్ట్ర ఆర్థిక పరిస్థితి బడ్జెట్‌ను ప్రవేశ పెట్టకోలేనంత ఆయోమయ స్థితిలో, దౌర్భాగ్య స్థితిలో ఉండడానికి యిది ప్రబల నిదర్శనం. బడ్జెట్‌ను గురించి మంత్రులు చాలా చక్కటి భాషలో చెప్పారు. అయితే యిందులో వాస్తవ విషయాలను పరిశీలిస్తే ప్రజలకు ఒరిగేది ఏమీలేదు. ఈ బడ్జెట్ కుష్కప్రియాలు, కున్యహస్తాల మాదిరి వుందని మనకు అర్థమవుతున్నది. అయితే దీనిలో ఒక చిన్న మేలు మాత్రం కనపడుతోంది. గుంటూరు, ప్రకాశం జిల్లాలలో ప్రతిరైతులు అర్థికంగా కృంగిపోయి, నిరాశతో, నిస్సహాయతతో కొందరు ఆత్మ హత్యలకు కూడా పాల్పడుతున్నారు.

వారి జీవితంలో ఆశ కల్పించడానికి, నిరాశ, నిస్సహాయత తొలగించడానికి వుపయోగపడుతుందని; చెప్పవచ్చును. వారి ఆ నిరాశను తొలగించి, ప్రయోజనం చేహార్చినా, చేహార్చకపోయినా ప్రమాదాన్ని తొలగించడానికి, ఆ మేరకు వుపయోగ పడుతుంది ఏమో తప్ప సాస్తవంగా యిది రాష్ట్రానికి వుపకరించే బడ్జెట్ కాదని నేను మనవి చేస్తున్నాను. కేవలం ఎండమావుల మాదిరిగా ప్రయోజనం చేహార్చున్నట్లు భ్రమ మాత్రం కలిగిస్తున్నది. వాస్తవానికి ఏమీ లేదు. బడ్జెట్ అంకెలు చూస్తే యీ రాబోయే సంవత్సరానికి ఆదాయం రు. 4.530 కోట్లు చూపారు. ఖర్చు రు. 4,880 కోట్లు చూపారు. దానితోపాటు ప్రస్తుతం వున్న 60 కోట్ల లోటుతో 211 కోట్ల లోటు వుంటుందని అంచనా చూపుతున్నారు. ఈ లోటును పూడ్చడానికి

11-20

A. M.

అదనంగా ఏమైనా పన్నులు చేయబోతున్నారా? పనరులు ఏమైనా సమీకరించబోతున్నారా? ఎట్లా పూడ్చుకుంటారనేది లేదు. అనుభవాన్నిబట్టి చూస్తే చివరకు ప్లాను ఎక్స్పెండిచరులో యీ మేరకు ఖర్చు తగ్గిపోతుందని, ఈ సంవత్సరం అనుభవాన్నిబట్టి తెలుస్తుంది. దీనివల్ల రాష్ట్ర అభివృద్ధి కుంటుపడుతుందని మాత్రం చెప్పవచ్చు. ఆ మేరకే కాకుండా యింకా అదనంగా కూడా తగ్గిపో ఎంది. లాస్టు యియర్ కంటే, వచ్చే సంవత్సరం కూడా తగ్గుతుందనడానికి అభివృద్ధి కుంటు పడుతుందనడానికి ఏమీ సందేహంలేదు. ఈ సంవత్సరం బడ్జెట్ ల ప్రోవ్ చూస్తే, రెవిన్యూ ఆదాయం రు. 9985 కోట్లని చూపారు. రెవిన్యూ ఖర్చు అంచనా రు. 4,000 చిల్లర ఉంది. మొత్తం మీద రెవిన్యూ ఖర్చులో లోటు రు. 112 ఉంది. గత సంవత్సరాన్ని బట్టి చూస్తే లోటు కూడా రెవిన్యూ ఆదాయం కంటే ఖర్చు 12 కోట్లు వుంటుందని అన్నారు. 12 కోట్లు అన్నారు గాని చివరకు యిప్పుడు తెలిపిన అంకెలను బట్టి 12 నుంచి 112 వరకు పెరిగింది. గత సంవత్సరం 12 నుంచి 112 కు పెరిగితే ఈ సంవత్సరం 112 నుండి 200, 300 కోట్లకు పెరుగుతుంది అని స్పష్టంగా ఆర్థం చేసుకోవచ్చు. అంతకు పూర్వం వున్న బడ్జెటును చూస్తే 4, 5 సంవత్సరాల క్రితం - ఎప్పుడు కూడా రెవిన్యూ ఆదాయం ఖర్చుకంటే ఎక్కువగా వున్నది. ఈ రాష్ట్రంలోనే కాదు, ఏ రాష్ట్రంలో ఆయినా కూడా ఎక్కువ వుంటుంది. రెవిన్యూ ఖర్చు కంటే ఆదాయం తక్కువ అవుతుందో, పడిపోతుందో అది దివాలాకోరు దిశలో ఆర్థిక విధానం నడుస్తుందనడానికి నిదర్శనం

శ్రీ పి. మహేంద్రనాథ్ :— దేశం మొత్తం మీద వున్న ఆర్థిక విధానం....

శ్రీ ఎ. ధర్మారావు :— మరొక విషయంచూస్తే, గత సంవత్సరం క్యాపిటల్ ఎక్స్పెండిచరు 720 కోట్లు చూపారు అయినా, క్యాపిటల్ ఎక్స్పెండిచరు రు. 400 కోట్లు మాత్రమే ఖర్చు చేశారు. ఈ సంవత్సరం క్యాపిటల్ ఎక్స్పెండిచరు 450 కోట్లు చూపెట్టారు. యిది గత సంవత్సరం కంటే చాలా తక్కువ ఖర్చు బడ్జెటులో చూపుతున్నారు. 700 కోట్లు చెప్పినప్పటికీ 400 ఖర్చు అయింది. యిక 400 కోట్లు చూపెట్టినప్పడు 300, 200 కు దిగజారుతుందని ఖచ్చితంగా ఆర్థం చేసుకోవచ్చు. క్యాపిటల్ ఎక్స్పెండిచరు యీ రకంగా పడిపోతుందంటే, ధీర్ఘ కాలంలో ఉపయోగపడే అభివృద్ధికాని కార్యక్రమాలు ఆగిపోతాయి. క్యాపిటల్ ఎక్స్పెండిచరు వల్ల రాష్ట్రానికి కొంత ప్రయోజనం వుంటుంది. యిక రెవిన్యూ ఖాతాకు బయట నుంచి వచ్చే ఆదాయాన్ని చూస్తే, అంటే అప్పులద్వారా గాని, యితరత్రా గాని వరల్డు బ్యాంకునుంచిగాని ఎక్కడ నుంచి అయినా అప్పుల ద్వారా మనం యీ సంవత్సరం రాబట్టే ఆదాయం చూస్తే, గత సంవత్సరం 1287 కోట్లు మనకు ఆదాయం వస్తుందని అంచనా వేశారు.

1988, ఆంధ్రప్రదేశ్ పట్టణ ప్రాంతాల

[అభివృద్ధి] [సంరక్షణ] విప్లవ

యిది అభివృద్ధి, మించి 1475 కోట్లు అప్పులు చేసి ఆ ఖాతాకు పెంచారు. అప్పుల ఖాతాం యీ సకం పెంచుకుంటే రాష్ట్రం ఉత్తర్రోత్తా దివాలా సీతిలో నడుస్తుందన దానికి సంబంధించే గత సంవత్సరం కేంద్రం నుంచి 50 కోట్ల రూపాయల అప్పు తీసుకోవలసి పుట్టించని చెప్పారు. అంతకుంటే ఎక్కువ అంటే రు. 501 కోట్లు కేంద్రం నుంచి గత సంవత్సరం అప్పుగా తీసుకు వచ్చారు. అలాగే, యీ సంవత్సరం కూడా బయటి ఆదాయం రు. 1989 కోట్లు మాత్రం. యిలా పెంచడం వల్ల రాష్ట్రం దివాలా సీతిలో నడుస్తుందని వేరే వెప్పునకుక్కరలేదు. అట్టి శాస్త్రోక్తం చెప్పే సూత్రాలనుబట్టి అలా స్పష్టమగుచున్నది. యింకో విషయం గమనించాలి. ప్లాను ఖర్చుకు సంబంధించి గత సంవత్సరం మన బడ్జెటు అంచనా ఖర్చు రు. 1540 కోట్లు మాత్రం. రు. 1540 కోట్లు అడ్డిక స్థితి వుంటే, కేంద్రం 12 వందల కోట్లకు ఆమోదించినా 1540 ఖర్చు చేస్తున్నామని గత సంవత్సరం చెప్పారు. కేంద్రాన్ని దుమ్మెత్తి పోకారు కేంద్రం. అన్యాయం చేస్తుందని, చివరికి ఏమి జరిగిందంటే, రు. 1540 ఖర్చు చేయలేకపోయారు కేంద్రం అనుమతించిన రు. 1200 కోట్ల కూడా ఖర్చు చేయలేదు చివరికి రు. 1110 కోట్లు మాత్రమే ఖర్చు చేస్తున్నారని యీ లెక్కల ద్వారా తెలుస్తున్నది. మాకు తెలిసిన వాస్తవాన్ని బట్టి చూస్తే, రు. 1,111 కోట్లు కూడా ఖర్చు చేయలేదు. 960 కోట్లు ప్లానులో ఖర్చు అయింది. అంతకు మించే స్థితిలేదు. ఖర్చు చేయలేదు. రాష్ట్రం అధోగతిలో పడిపోయిందని మనకు స్పష్టంగా అర్థమవుతుంది. గత సంవత్సరం ప్లానులో కేంద్రం ఆమోదించిన దానింటే తక్కువ ఖర్చుచేసి దౌర్భాగ్య స్థితిలో మనం వున్నాం. ధరలు పెరిగి పోతున్నాయి, యిన్ ఫ్లేషన్ క్రెండు వున్నది. రాబట్టి, ప్లాను ఖర్చు పెరిగిపోతుంది అన్ని రాష్ట్రాలలో. 1940 కోట్లు ప్రభుత్వం యీ సంవత్సరం చూపితే, కేంద్రం 1250 కోట్లు మాత్రమే ఖర్చు పెట్టడానికి ఒప్పుకుంటూ అనుమతించింది. గత అనుభవం చూస్తే రు. 1380 కోట్లు ఖర్చు చేసే స్థితిలో లేదు. కేంద్రం అనుమతించిన 1250 కోట్లు కూడా ఖర్చుచేసే స్థితిలో లేదు. ప్లాను ఎక్స్ పెండిచరు నిబటితో పోల్చి చూస్తే ఈ సంవత్సరం రు. 800 కోట్లకు పడిపోతుందనే భయం కలుగుతుంది. మన కంటే చిన్న రాష్ట్రం అయిన మద్రాసు ఈ సంవత్సరం రు. 1100 కోట్లు కేంద్రంతో ఆమోదం పొంది ఖర్చు పెడుతున్నారు కొంచెం పెద్ద రాష్ట్రాలు అయిన మహారాష్ట్రలో మన ప్లాను ఎక్స్ పెండిచరు కంటే పెండు రెట్లు, రు. 2,450 కోట్లు 1988-89 లో ఖర్చు చేయడానికి ఎప్రూవర్ పొందారు 7 వ వ చవర్ ప్రజాశిక్షణ మొత్తం 7,500 కోట్ల రూపాయలు ఖర్చు పెట్టడానికి మన ప్రభుత్వం కేంద్రంతో అనుమతి తీసుకుని, అంగీకారానికి వచ్చి నిర్ణయించారు. ఇప్పటికే మూడేళ్ళు గడిచిపోయాయి. ఎంత ఖర్చు చేశామంటే, ఈ సంవత్సరంతో కలిపి రు. 3,500 కోట్లు మాత్రమే ఖర్చు చేయగలుగుతారు. (నాలుగు సంవత్సరాలలో)

1988, ఆంధ్రప్రదేశ్ పట్టణ ప్రాంతాల

[అభివృద్ధి] [సవరణ] బిల్లు

11-30

A. M.

మిగిలిన ఒక సంవత్సరంలో రూ. 4,500 కోట్లు ఎలా ఖర్చు చేయగలమని అడుగుతున్నాను. కాబట్టి మనం ఏడవ పంచవత్స ప్రణాళికలో 7,510 కోట్ల రూపాయలు మన రాష్ట్రంలో ఖర్చు చేసి అభివృద్ధిని సాధిస్తామని తీసుకున్న నిర్ణయానికి లిపోడగాలు వదిలాము. అందులో 80 శాతం మాత్రమే ఖర్చుపెట్టి 40 శాతం అభివృద్ధిని వదలి పేసినట్లు సాఫీగా కనబడుతోంది. ఫినిల్ టార్గెట్స్ విషయం చూసినా, ఖర్చుపెట్టిన మేరకు చూడ ఫిజిల్ టార్గెట్లు అందేట్లుగా ఉనబడలేదు. ఏడవ పంచవత్స ప్రణాళికా కాలంలో కనీసం 50 శాతం కూడా ఫిజిల్ టార్గెట్ సాధించడానికి సాధ్యం అయ్యే విధంగా లేదు, ఫలితాలనుబట్టి చూస్తే. అందువల్ల మనం ఎప్పడయితే అనుకున్న దానికన్నా తక్కువ ప్లాన్ ఎక్స్ పెండిచరు ఖర్చు చేస్తామో, 5 సంవత్సరాలలో ఖర్చు చేయవలసిన దానికన్నా తక్కువ చేస్తామో, అటువల్ల దాన్ని తప్పకుండా దివాలా కోరు ఆర్థిక విధానం అనడంలో సందేహం లేదు. ఈ రాష్ట్రం దివాలా తీయడానికి యిది నిదర్శనం. ఈ ప్రభుత్వం దివాలాకోరు ప్రభుత్వం అనుదానికి యిది నిదర్శనం. 'పొదుపు, పొదుపు' అంటూ చెబుతున్నారు. పొదుపు జరుగుతోందా? లేక దుబారా జరుగుతోందా? ముఖ్యమంత్రిగారు ఒక్క రూపాయి మాత్రమే జీతం తీసుకుంటున్నారు. కాంగ్రెస్ హయాంలో 30, 40 మంది మంత్రులను చేసి దుబారా చేశారు. మా పార్టీ ప్రభుత్వం 15 మంది మంత్రులతో పరిపాలన చేస్తుందంటూ 15 మంది మంత్రులతో పరిపాలన మొదలుపెట్టారు. కాల్పాల్పెట్టు పెట్టి కాంగ్రెస్ వారు పొలిటికల్ రిహబిలిటేషన్ ద్వారా దుబారా చేస్తున్నారు. మేము కాల్పాల్పెట్టును రద్దు చేస్తున్నామని ప్రకటించారు. ప్రజలు విజం కాబోలు అని నమ్మారు. ఒక్క రూపాయి జీతం మాత్రమే తీసుకుంటున్న ముఖ్యమంత్రిగారి ప్రయత్నం యింటికి రూ. 7 లక్షలు ఖర్చు చేశారు. హెలికాప్టర్ వేస్తనీ, ఆమ్ముతామని అన్న ముఖ్యమంత్రిగారు చాలా మొత్తంలో డబ్బు వెచ్చించి రిపేయర్స్ చేయించడం, మరొక హెలికాప్టర్ ను మరొక రాష్ట్రం నుండి బాదుగకు తీసుకోవడం, మరొక హెలికాప్టర్ కొనుగోలుకు ప్రయత్నం చేయడం జరుగుతోంది. హెలికాప్టర్ అవసరమే లేదన్న ముఖ్యమంత్రిగారు హెలికాప్టర్ ను వదలలేని పరిస్థితిలో ఒకటి మూడుసార్లు వారు తున్నారంటే అది పొదుపో, లేక దుబారానో గమనించవలసిందిగా మనవిచేస్తున్నాను. మొదట పదిహేను మంది మంత్రులన్నారు. 15 నుండి 20, అక్కడి నుండి 30, 40 అలా మంత్రులగాన్ని విస్తరించుకుంటూ పోయారు. అలా వారిక ఆరుగురు కరువు మంత్రులను అదనంగా చేసి కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వాన్ని మించిపోయారు. 90 సంవత్సరాల పరిపాలన తర్వాత, ఎన్నో ఒత్తిడులతో కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం పెంచితే, మంత్రి వర్గాన్ని 5 సంవత్సరాల కాలంలో పదవుల కోసం మంత్రుల సంఖ్యను అంతకంటే మించి పెంచవలసిన అవసరం ఈ ప్రభుత్వానికి ఏర్పడిందని మనవి చేస్తున్నాను.

1988. ఆంధ్రప్రదేశ్ పట్టణ ప్రాంతాల

[అభివృద్ధి] [సవరణ] విల్లు

కార్పొరేషన్లు, బోర్డుల విషయం తీసుకుంటే అంజయ్యగారి హయాంలో 30 కార్పొరేషన్లు పున్నాయని అవకాశం చేశారు. ఈ ప్రయత్నం వచ్చాక కార్పొరేషన్లను రద్దు చేసినట్లే చేశారు. బొక్కొక్కదానికి 8 కార్పొరేషన్ల చొప్పున వచ్చింది. రాష్ట్రం మొత్తంమీద కార్పొరేషన్లు, బోర్డుల ఏర్పాడి కారులో ప్రయాణం చేసే పోలిటికల్ అసానింట్ మెంట్లు 250 వరకు పెరిగాయి. ఉమెన్ వెర్ ఫేర్ కు ఒకరు, చేతి కలకు ఒకరు, హస్త కలకు ఒకరు, యిలా పుట్టుకు వచ్చింది. ఉమెన్ అండ్ ఛైల్డ్ వెర్ ఫేర్ తీసుకుంటే దానికి కేటాయింపు సంవత్సరానికి రూ. 50 కోట్లు. దాన్ని అరు రీజియన్ గా వివరించి బొక్కొక్క రీజియన్ కు ఒక్కొక్క నాన్ ఆఫీషియల్ సూపర్ వైజర్, ఆమెకు ఒక కారు, ఈ విధంగా వుమెన్ అండ్ ఛైల్డ్ వెర్ ఫేర్ కు అరు కార్పొరేషన్లను సృష్టించారు. ఉమెన్స్ కో ఆపరేటివ్ సొసైటీ కకుండా, ఇవి అదనంగా వచ్చాయన్నమాట. ఈ విధంగా కార్పొరేషన్లు, బోర్డుల లెక్కపై 250 కి తక్కువ లేకుండా నాన్ ఆఫీషియల్ రిహబిలిటేషన్ కోసం ఏర్పడ్డాలు. పంక్తుల స్థాయి జీతం, మంక్తులకు ఎచ్చినట్లుగా టి.ఎ., డి.ఎ., యిచ్చి సదవదం జరుగుతోంది. యింతటి దుబారా ఈ రాష్ట్రంలో ఎప్పుడూ చూడలేదు. యిది దుబారానో, పొదుపో మరీ? యిది రాష్ట్రాన్ని దోచుకుంటున్న మనవి చేస్తున్నాను.

సరిపాలనా ఖర్చు విషయం చూస్తే, ఉద్యోగముల పయోపరిమితిని వున్నది పున్నట్లు వుంచకుండా ఒకసారి 5కి సంవత్సరాలకు తగ్గించడం, తిరిగి 5కి సంవత్సరాలకు పెంచడం, అనవసరంగా అల్లకల్లోలం, గందరగోళం సృష్టించడం జరిగింది. సుప్రీం కోర్టు ఉద్యోగులను తిరిగి తీసుకోవడం అంటే, వారి సర్వీసెస్ అవసరంలేదు. జీతం ఆవడల పారేపారామి చెప్పి రూ. 8కి కోట్ల ప్రభుత్వ ధనాన్ని వృధాగా మీ బింగ్లింగ్ కారణంగా ఖర్చు చేయడం జరిగింది. అనవసరపు పట్టదలకు, పంచానికి పోయి చేసిన అక్రమ వర్కవల్ల రూ. 8కి కోట్ల రూపాయలు ప్రభుత్వ ఖజానాకు నష్టం కలగడం పొమ్ము దుర్వినియోగం కావడం జరిగింది. ఆ డెబ్బనుండి కోడుకునే అవకాశం లేకుండానే రాష్ట్రం అడ్డంకంగా దివాలా తీయబోతున్నది.

ప్రపంచ ఫిల్మోత్సవాలు మన రాష్ట్రంలో జరగడం జరిగింది మన రాష్ట్రంలో గొప్ప ఫిల్మ్ యాక్టర్ పున్న మాట నిజమే. ఫిల్మోత్సవాలకు అనవసరంగా పెద్ద మొత్తాలు ఖర్చు చేశారు. 5 సంవత్సరాల పండుగకు కొంత ఖర్చు చేశారు. సారా జాబ్లలో ఎక్స్ మెరిమెంట్ క్రింద రూ. 32 కోట్లు ఖర్చు చేశారు. చెరువు కట్ట మీదవిగ్గి హాలి స్టావన కోసం రూ. 10 కోట్లు ఖర్చు చేశాము. కన్నక పరిషత్ ప్రారంభోత్సవం కోసం రూ. 20 లక్షలు ఖర్చు చేశారు. ఇక తెలుగు సమాచారం పత్రిక విషయం

1988, ఆంధ్రప్రదేశ్ పబ్లిక ప్రాంతం

[అధిష్పతి] [సంకలన] విజ్ఞ

చెప్పనక్కరలేదు. గత సంవత్సరము రూ. 8 కోట్లు పబ్లిసిటీ ఖర్చు క్రింద బడ్జెటులో చూపించి, అది రూ. 13½ కోట్లు అయిందని చెప్పారు. స్లెమ్మంటరీ బడ్జెటులో మరో రూ. 2 కోట్లు 90 లక్షల రూపాయలు అదనంగా (రూ. పదమూడున్నర కోట్లు కాకుండా) ఖర్చు చూపించారు. పార్టీ ప్రచారానికి, ప్రాజెక్టులకు వోసం ఈ విధంగా కోట్లాది రూపాయలు ఖర్చుపెడుతున్నారు ఒక ప్రాజెక్టుకు సరిపోయే ఖర్చు రెండు సమాచారం పబ్లిసిటీ కోసం ఖర్చు అవుతోందని చెబితే అలశయోక్తి కాదు. వచ్చే సంవత్సరానికి పబ్లిసిటీ ఖర్చు రెండింటి అంటే అదీ తేదు. రూ. 18½ కోట్లకు పెంచడం జరిగింది. ఇరిగేషన్ ప్రాజెక్టుకు, ఎలక్ట్రిసిటీకి, సోల్ వెర్ పేరతు నిధులు తగ్గా ఎ. కాని పబ్లిసిటీ ఖర్చు పెరిగి రూ. 18.½ కోట్లు వచ్చే సంవత్సరం బడ్జెటులో చూపించారు. వీరి విధానం చూస్తే, ఒడి చాలక స్లెమ్మంటరీ బడ్జెటులో మొత్తం కొంత అదనంగా అలాంటి చేస్తారని అనిపిస్తోంది.

రాష్ట్ర అర్థిక విధానం విషయం చూసుకుంటే ఈనాడు రూ. 500 కోట్ల మేరకు ప్రభుత్వ బిల్డ్ చెల్లించకుండా, వర్క్స్ కంట్రాక్టులను కానీ, యిన్వెస్ట్మెంట్స్ నుండి వచ్చేవి కానీ, ఇతర రూ. 500 కోట్ల రూపాయల బిల్డ్ చెల్లించక నిలిచి పోయిన పరిస్థితి మనం ఈ నాడు చూస్తున్నాము. డెవలప్ మెంట్ కు సంబంధించిన వర్క్స్ అంతా కుంటు వడిన పరిస్థితిని మనం గమనిస్తున్నాము. పబ్లిక్ డెవలప్ మెంట్ గత సం. రూ. 4,000 కోట్లు వడ్డీలో సహా చూపించారు. ఈ సంవత్సరం వడ్డీలో సహా రూ. 5,000 కోట్లకు మించి పబ్లిక్ డెవలప్ మెంట్. సంయుక్త మద్రాస్ రాష్ట్రంలో కానివ్వండి, కర్నూల్ క్యాపిటల్ గా పున్నప్పుడు ఆంధ్రానుండి కనివ్వండి. ఎర్స్టె వైల్డ్ హైదరాబాద్ స్టేట్ లో కానివ్వండి అప్పు వడ్డీతో సహా కలిపి ఈ ప్రభుత్వం అధికారంలోకి వచ్చే నాటికి రూ. 2,000 కోట్లకు మించలేదు. కానీ ఈ ప్రభుత్వం అధికారంలోకి వచ్చిన 5 సంవత్సరాల కాలంలో, ర్యాపిడ్ డెవలప్ మెంట్ లేకపోయినా, అప్పు మాత్రం ర్యాపిడ్ గా డెవలప్ అయిందని మనవి చేస్తున్నాను. ఈ ప్రభుత్వం వచ్చాక అర్థిక పరిస్థితి విషయంలో వైట్ ఎగిపెంట్ గా ఈ ప్రభుత్వం తయారయింది. దీన్ని తరించే స్థితిలో రాష్ట్ర అర్థిక పరిస్థితి లేదు. ప్రభుత్వం ఈ రకంగా ఎంతో దుబారా చేస్తూవుంది.

ఎక్స్ కేషన్ విషయం తీసుకుంటే, కాలేజెస్ రూల్స్ ప్రకారం గ్రాంట్ యిన్ ఎ - డ్ అక్విట్ చేయవలసిన వాటిని 1985 సెప్టెంబరులోనే అక్విట్ చేశారు. 00 కాలేజెస్ విషయంలో గ్రాంట్ యిస్తామని వందల గాను ఒక్క కాలేజీకు కూడా గ్రాంట్ యిన్ ఎయిడ్ రెండున్నర సంవత్సరాల నుండి ఉపబంధం చేస్తున్నారు.

1988, ఆంధ్రప్రదేశ్ పట్టణ ప్రాంతాల

[అభివృద్ధి] [సవరించు] పిల్ల

ప్రయోజ్ మేనేజ్మెంట్‌లో పేమెంట్లు పున్నప్పుడు సగమో. నాలుగవ వార్షికం ద్వారా గడువు తూ పుండేవారు. ప్రభుత్వం గ్రామం యిస్తామని చెప్పడం ప్రయోజ్ మేనేజ్మెంట్‌వారు జీతం యివ్వడం చేయించేందుకు సంవత్సరాలుగా గవర్నమెంట్‌ గ్రాంట్ యివ్వడంలేదు. ఈ విధంగా ప్రయోజ్ కాలేజెస్ స్టాఫ్‌ను ప్రభుత్వం మాన్యీ చంపుతున్నది ప్రయోజ్ కాలేజెస్ ను సంబంధించి, శిశువర్తనా నడిపిన ప్రయోజ్ కాలేజెస్‌కు, శిశు సంవత్సరాలు నడిపిన వుమెన్స్ కాలేజెస్‌కు ఎడ్మిట్ అప్లిక్ అవుతాయని స్టాంపింగ్ రూల్స్ వున్నాయి. అటువంటి కాలేజెస్, ప్రైవేట్ కాలేజెస్ ఎయిడ్‌తోనం ఆర్థికంగా చేయవలసినవి వంద కాలేజీలు వుండగా వాటిని ఆర్థికంగా చేయకుండా ఆర్థికంగా చేసిన వాటికి పెండున్నర సంవత్సరాలుగా గ్రాంట్లు యివ్వకుండా చేస్తున్నారు. ఎ.ఆర్.సి. రిపోర్టును నోరుగల వారికి అప్లయ్ చేశారు. నోరులేని వారికి, అల్లరి చేయని వారికి అప్లయ్ చేయటం యిబ్బంది పెడుతున్నారు. ప్రయోజ్ కాలేజెస్ కెన్సర్టింగ్ పే రివిజ్ కమిషన్ అప్లయ్ అవుతుంది గతంలో 1974, 1978 పి.ఆర్.సి. రిపోర్టును రిజిమెండ్‌షన్‌లో కూడా అప్లయ్ చేయడం జరిగింది. యిది కూడా అప్లయ్ చేయవలసిన అవసరం వుంది. వారికి ఆందోళన చేయడం చేతకాదని అప్లయ్ చేయడం లేదు. టీచర్స్ విషయంలో ఎంతవరకు అప్లయ్ చేస్తారో నమ్మకం లేకుండా వుంది. ప్రతి వర్గాన్ని యిబ్బంది పెడుతూ, యివ్వవలసిన డ్యూటీ యివ్వకుండా ప్రభుత్వం వైట్ అవుట్ చేయటం మాదిరిగా రాష్ట్ర ఆర్థిక పరిస్థితిని దివాలా తీయస్తూ, దుదారా చేస్తున్నదని మనవి చేస్తున్నాను

యిక వ్యవసాయ పరిస్థితి గమనించినట్లు మే నిన్ననే చర్చ జరిగింది మార్గం 11-40 రజల గురించి. ఈ ప్రభుత్వం భూ సంస్కరణలు పెట్టకపోతే మా ద్వేయం, పొషణిమే A. M. మా విధానమని, ప్రపంచములో తనంత లెప్టెస్టు అంటూ ఎవరూ లేరని ముఖ్యమంత్రిగారే ప్రకటించుకున్నారు. కాని చివరకు వచ్చేసరికి అసలు రంగు నిన్న బయట పెట్టారు. మరి భూ సంస్కరణలు అనేది, పట్టణ ఆస్తులకు, యితర ఆస్తులకు లేనప్పుడు దీనికి పెట్టమని చెప్పి అనడం సబబు కాదు, న్యాయం కాదు అని ముఖ్యమంత్రిగారు లేవ దీసిన వాదన సరియైనది కాదు. సైంటిఫిక్ గా కూడా సబబు కాదని చెప్పి మనవి చేస్తున్నాను. పట్టణ ఆస్తుల మీద పరిమితి పెట్టవలసిందే, ఇతర ఆస్తులు అన్నిటి మీద పెట్టవలసిందే. పెట్టమని మేము డిమాండ్ చేస్తున్నాను. కోరకపోతే కాదు ఈ గవర్నమెంటుని. పట్టణ ఆస్తులు కాంకరెట్ లిఫ్ట్ ఉన్నాయి. వాటికి కేంద్ర ప్రభుత్వం పెట్టిన చట్టం అంత ఎఫెక్టివ్ గా లేదు. అది ఒక్క ముఖ్యమంత్రిలకు పేర్లపైగా మాత్రమే పనికి వస్తోంది. అట్లా రాకుండా పట్టణాలలో ఆస్తులు యెక్కువగా ఉన్న వారి నుంచి తీసుకొని పేద వారికి పంచిపెట్టేలా భూగర్భ పరిమితి పెట్టవలసిన

1988, ఆంధ్రప్రదేశ్ పట్టణ ప్రాంతం.

[అభివృద్ధి] [ప్రభుత్వ] విజ్ఞ

అవసరం వుందని చెప్పి నమ్మే వారిలో మేము చుట్టుబంటు. అలా చట్టం పెట్టి ప్రైవేటైజ్మెంట్ గారి అప్రూవల్ తీసుకోవడం చెప్పి ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వాన్ని కొలుకున్నాము. అంతేగాని పట్టణ అస్తుల చట్టం పెట్టడంలో జాగు చేస్తూ, ఎవరితో చేస్తూ పట్టణ భూ పరిమితులు లేవు రాబట్టి భూ సంస్కరణలు అక్కరలేదని చెప్పడం సరికొత్త మూలకాదని మనవి చేస్తున్నాను. భూమికి ఇతర పట్టణ అస్తులకు దిగు రేరేరా ఉంది. భూమి అనేది ప్రధానంగా జీవనాధారంగా అయినందువల్ల వస్తువు.

It is the main instrument of production

ప్రపంచం మొత్తం మీద అన్ని దేశాలలో కంటే మనది వ్యవసాయ దేశం రాబట్టి మనకు భూమి అధారం. ఇది ఏ కొద్దిమందో సొత్తురాదు మొనాపరిష్కార చేతిలో ఉండడానికి.

because it is the main instrument of production any amount of necessity is there for reforms

ఆ ప్రెసిడెంట్ అర్థం చేసుకొని గతములో భూసంస్కరణలు పెట్టడం జరిగింది. మరి మెదిలితే రాఫువరెడ్డిగారు, వెంకటపతిగారు అంటారు, గత ప్రభుత్వములు తూట్లు తూట్లుగా పెట్టాయి, ఆ దిశలో వీరు కంటిన్యూ చేస్తున్నారు అని చెప్పుకున్నాడు మమ్ములను తిట్టుకుండా. యీ ప్రభుత్వ తప్పులను బయట పెట్టడం అలవాటు లేకుండా అయిపోయింది. సి. పి. యం. వారికి బాగా తెలుసు, గత ప్రభుత్వం లొసుగులు, తప్పులలో పెట్టింది కాదు. పరిశీలించి, సక్రిమంగా ఆ చట్టాన్ని పెట్టడం జరిగింది. కాని దురుదృష్టవశాత్తు హైకోర్టు ఇంటర్ ప్రిట్ చేయడముతో ఒక సెక్షన్ పొరపాటున రాంగ్ ఇంటర్ ప్రెటేషన్ అవ్వడంవల్ల కొన్ని అస్తులు వాని నుంచి తప్పించుకోవడానికి అవకాశం కలిగింది. మీకు తెలియనిదికాదు. చట్ట ప్రకారం అగ్రిమెంట్స్ అయినవి జెన్యుయన్ అయినా, టోగస్ అనా వేలిడ్ కావు 1975 జూలై 1 ను తేదీనుంచి చట్టం ప్రవేశపెట్టబడిన నాటికి విక్రయ దస్తావేజు చేసి ఎరియనేట్ చేస్తే తప్ప విక్రయ దస్తావేజు లేకుండా కంట్రాక్టు అనండి, అగ్రిమెంటు అనండి, టరల్ సేల్ అనండి ఇలాంటివి, నాటి ద్వారా ఇంకొకరికి ఇచ్చినట్లు చెప్పినా అది చెల్లవు. అలాంటి హోల్డర్ యొక్క ఆధీనములో ఉన్నట్లుగానే దానికి ఎకౌంట్, రెక్కరేసి పరిగణనలోనికి తీసుకోవలసి వస్తుంది, చట్టములో ఉన్న అర్థం అది. గవర్నమెంట్ అదే ఉద్దేశముతో ప్రవేశపెట్టింది. శాసనసభ అదే ఉద్దేశముతో పాస్ చేసింది. చట్టములో ఉన్న అర్థం కూడా అదే. కాని హైకోర్టు మాత్రం పొరపాటు ఇంటర్ ప్రెటేషన్ దానికి చేసి జెన్యుయన్ అగ్రిమెంటు అయినట్లయితే ఆ నాటికి అగ్రిమెంటు పాస్ట్ వెరఫైయర్స్ పొరపాటు పొరపాటు ఇచ్చినట్లయితే అందువల్ల భూములను మినహించాలని అది హోల్డింగ్ లో కలవకుండా చూపెట్టాలని ఇంటర్ ప్రెట్ చేయడంవల్ల, ఎప్పుడైతే జెన్యుయన్ అగ్రిమెంటు అన్నారో ఇక టోగస్ అగ్రిమెంటు శక్తి కలిగిన వారు వారి

1988, ఆంధ్రప్రదేశ్ పట్టణ ప్రాంతాల

[ఆభివృద్ధి] [సవరణ] బిల్లు

వారి శక్తి కొలది డెన్యుయన్ అని చెప్పి ఋజువు చేసుకుంటూ కోర్టులలో చెల్లించు కుంటూ కొన్ని లక్షల ఎకరాల ధూమిని దాని క్రింద తప్పించుకున్న మాట వాస్తవమే. దానితో అప్పటి ప్రభుత్వం ఏర్పడినంత తీర్పు ఇచ్చిన విషయం మీకు తెలుసు. తీర్పు ఇచ్చిన దానిలో యస్. సి. 1982 పేజీ 121 ప్రకారం డెన్యుయన్ అగ్రిమెంటు అయినప్పటికీ కూడా అగ్రిమెంటు అనేది చెల్లదని చట్టం యొక్క అర్థం. అగ్రిమెంటు డెన్యుయన్ అయితే చెల్లదాయని, బోగస్ అనేది చెల్లననే ప్రశ్న లేదు. బోగస్ వి చెల్లని మాట వాస్తవమే. డెన్యుయన్ కూడా చెల్లదు.

Agreement cannot be entertained

అని చెప్పి సుప్రీంకోర్టు తీర్పు ఇచ్చింది 1982 లో. ఆ తీర్పు దృష్ట్యా అప్పటివరకు దిస్పోజిట్ అయినటువంటి కేసులను మరల తిరిగి రెవ్యూచేసి అగ్రిమెంటు పేరుతో తప్పించుకున్నటువంటి వాటిని తిరిగి బయట పెట్టాలంటే దానికి ఒక ఆమెండ్మెంటు తప్పనిసరిగా అవసరం. ఆ ఆమెండ్మెంటు తీసుకురావడానికి ఈ ప్రభుత్వం గత అయిదు సంవత్సరాలనుంచి వాగ్దానాలు చేస్తూనే ఉంది, ఎస్కూరెన్సెస్ ఇస్తూనే ఉంది చేస్తాము అని. చేస్తామని చెప్పి అంటున్నారు. చివరికి మాత్రం నిన్న బయట పెట్టారు ముఖ్యమంత్రిగారు. ఇకర పట్టణ ఆస్తులకు పెట్టాడే దీనికి ఎందుకు పెట్టాలని చెప్పారు. మరి ఇది చాలా అన్యాయమైన ధోరణి అని చెప్పి మనవి చేస్తున్నాను. సుప్రీంకోర్టు కూడా దీనిని అయిదు జరపడానికి ఆర్డర్ ఉన్న రియల్ స్పిరిటుని ఎక్వైట్ కో పెట్టడానికి అవసరమైన ఆమెండ్మెంటు తీసుకురావాలని, రాంగ్ ఇంటర్ప్రీటేషన్ వల్ల తప్పించుకొన్న వారిని పట్టకోదానికి అవకాశం కల్పించిందని మనవి చేస్తున్నాను. అలా చేస్తే సుమారుగా 5 లక్షల ఎకరాలు తిరిగి రావడానికి అవకాశం ఉంది. మరి అనెం ప్లాంమెంటు రిమావ్ చేయాలని, సోషలిజమ్ వైపు ఒక అడుగు ముందుకు చేయాలనే ప్రయత్నం చేయాలంటే ఊరికే 4 ఇండ్రస్ట్రీస్, 4 ఉద్యోగాలు ఇచ్చినంత మాత్రాన సార్వోత్థాదు. రూరల్ ఏరియాస్ లో ఉన్న పూర్ పీపుల్ కి ఒక అరవకరం పంచితల్లుతే దాని మీద వారు తరంతరాలుగా జీవించడానికి అవకాశం ఉంది. దని వల్ల కనీసం 5 లక్షల కుటుంబాలకు జీవనోపాధి కల్పించడానికి ఈ ప్రభుత్వం తప్పకుండా ఆమెండు మెంటు తీసుకు వస్తుందని, వారు చేసిన ప్రకటనలను, వారు ఇచ్చిన వినాదాలకు అర్థం కల్పిస్తానని నేను ఆశిస్తున్నాను.

అహరిభాగ్యం ఉత్పత్తిని కనుక మనం చూవసామం సైడ్ చూపినట్లయితే మెదిలితే అసెంబ్లీలోను, బయట కూడా గత ప్రభుత్వాలు మరి అంతా వద్దం చేయడం.

1988, ఆంధ్రప్రదేశ్ పట్టణ ప్రాంతం

[అభివృద్ధి] [సంపాద] విజ్ఞ

ఏమీ సాధించలేకపోవడం వల్ల ఈ ప్రభుత్వం పనిచేయలేక పోయిందని, 30 సంవత్సరాల నుంచి ఏమీ జరగలేదని చెప్పి ఒక పాట పాడడం నేర్చుకున్నారు. మరి 30 సంవత్సరాల నుంచి ఏమి జరిగిందో అంటే వారు చిన్న ఎనమిక్ ట్రైండ్స్ నోట్‌లోనే విచ్చితముగా స్పష్టముగా ఉంది. 30 సంవత్సరాల నుంచి యునుకు బీడుమెళ్ళారా లేక వెనక్కు తీసుకువెళ్ళారా, ఈ అయిదు సంవత్సరాలలో వారు ఏ స్థితికి తీసుకువెళ్ళారు అన్నది వారు యిచ్చిన నోట్‌లోనే ఉంది. ఈ ఎనమిక్ ట్రైండ్స్ నోట్‌లో పేజీ 59 పరిశీలించినట్లు చేయవచ్చు.

“During the last three decades, rapid strides have been made in increasing the agricultural production...”

అద్భుతమైనటువంటి అభివృద్ధిని గత 30 సంవత్సరాలుగా పట్టణాలలో సాధించామని వాదించారు.

“...The foodgrains production reached at an all time high record during the year 1983-84.”

మరి ఈ ప్రభుత్వం అధికారంలోకి మొట్టమొదటిసారిగా వచ్చేటప్పటికి అంతకుముందు 1958—59 లో 50 లక్షల టన్నుల ఆహారపదార్థాల ఉత్పత్తి ఉంటే అది క్రమంగా వృద్ధిచెంది ఈ ప్రభుత్వం వచ్చేటప్పటికి 118 లక్షల టన్నులకు రీచ్ అయింది. ఈనాడు ఏస్థితిలో ఉన్నాము అంటే మళ్ళీ యింకా 118 లక్షల టన్నుల ఉత్పత్తి ఈ వ్యభిక్ష పుండగా చూస్తామనే ఆశ లేదు. మెగలపోగా ఈ అయిదు సంవత్సరాల నుంచి ఆ 118 లక్షల టన్నులకు ప్రతి సంవత్సరం 5 లక్షల టన్నులు, 10 లక్షల టన్నులు తగ్గిపోతూ ఉంది. గత సంవత్సరం 911 లక్షల టన్నులు, ఈ సంవత్సరం కూడా 90 టన్నులతోనే విడిచిపోయాము. ఇక రాబోయే సంవత్సరాలలో 80 లక్షల టన్నులకు దిగజారినా ఆశ్చర్యంలేదు, ఈ రకమైన ఎనానమిటీ, ఈ రకంగా తిరోగమనానికి దిగజారి తాము ఏదో అభివృద్ధిని సాధించాము, గత ప్రభుత్వాలు సాధించలేదంటే ఇంతకంటే అన్యాయం లేదు. ఇంతకంటే తప్పుడు ప్రచారము మరొకటి లేదని మనవి చేస్తున్నాను.

ఇకపోతే ప్రతి ప్రైవేటు పరిస్థితి గనుక మనము చూసినట్లుంటే చాలా హృదయ విచారకంగా ఉంది ఈనాడు గుంటూరు, ప్రకాశం జిల్లాలలో, అదేమిటంటే ఇది కేంద్రం బాధ్యత అంటారు. కేంద్రం సరఫరా చర్య బీడుకోసమైంది, లేకపోతే పరిస్థితులు వాటంతట అవి కలిసి రానివ్వండి ప్రైవేటు మీద ప్రతి భర మాత్రం బాగానే ఉంది. ధన గురించి ఎటువంటి ఒడిదుడుకులు, బాధ రాలేదని మనవి చేస్తున్నాను.

1988. ఆంధ్రప్రదేశ్ పట్టణ ప్రాంతాల

[అభివృద్ధి] [సవరణ] బిల్లు

ఇప్పుడు వచ్చిన దాఫల్లా ప్రభుత్వం ఓరు నష్టం చేయవలసిన ప్రాంతాలలో నాగార్జున సాగర్ కుడి కాలువ క్రింద నష్టం చేయకపోవడము, లిప్టన్ ఇస్తామని చెప్పి మైనర్ ఇరిగేషన్ డెవలప్ చేస్తామని చెప్పి అది ఏమీ చేయలేకపోవడం, దానివల్ల అప్పనిసరిగా ప్రత్తి తప్ప ఇంకొకటి పేనుకోలేని పరిస్థితి రావడం, దీనికితోడు పురుగుల మందులలో విపరీతమైన కత్తి జరగడం, ఈ పచ్చ పురుగు, వైట్ ఫ్లై అనేవి గత మూడు నాలుగు సంవత్సరాలుగా డెవలప్ అవుతూ వచ్చాయి. అవుతున్నప్పుడు వాటికి అవసరమైన మందులు కనుక్కోబడలేదు. కనిపెట్టినా మందులు కాస్త పనిచేస్తూ ఉంటే మందుల కత్తి వల్ల పంట పోవడం ఒక నష్టం, యిలా ప్రత్తి రైతులు బంగారం ప్రైవేటు వ్యాపారుల దగ్గర పెట్టి యింజనాలు తీసుకోవడం, చివరకు భార్య మెడలో పుస్తీ, యింటి ఎదురుగా ఉన్న పాడె గేదెను కూడా అమ్ముకొనే పరిస్థితి వచ్చేసరికి నారు ఆత్మహత్యలకు కూడా దిగజారవలసిన పరిస్థితి కలిగింది. దానికి ఈ ప్రభుత్వం ఏమీ యిచ్చిందని నేను ప్రశ్నిస్తున్నాను ముఖ్యమంత్రిగారు గొప్ప గొప్ప ప్లేట్ మెంటు యిచ్చారు. ప్రైవేటు బాకీలు అన్నీ రద్దు చేశాము అంటున్నారు. ఎప్పుడు రద్దు చేశారు, ఎట్లా రద్దు చేశారని అడుగుతున్నాను. గత సంవత్సరం మనం ఒక పనికిమాలిన డెబ్ రివీవ్ అక్టును పాస్ చేశాము. అది పనికిమాలిన అక్టు అని ఆనాడే చెప్పాను. అది ఒక్క గుంటూరు, ప్రకాశం జిల్లాలకు సంబంధించినది రాదు, మొత్తం ఆంధ్రప్రదేశ్ కు సంబంధించినది. దానివల్ల కాస్తో హస్తో ప్రయోజనం జరిగితే అది అందరికీ జరుగుతుంది. దానికి ఏదో ఈ డెబ్ రివీవ్ అక్టు తీసుకు వచ్చాము అంటున్నారు అక్కడ కూడా అప్లయ్ చేసి. యిది వారికి చేసిన ప్రత్యేక సహాయం కాదని నేను స్పష్టంగా మనవి చేస్తున్నాను.

దీని వల్ల ప్రయోజనం లేదు. ఈ బ్యాంకు అప్పులకు సంబంధించి తీర్మానం ఒకటి చాలా ద్వారంగా ప్రవేశపెట్టారు. కేంద్రం కిమర్షియల్ బ్యాంకుల అప్పులను రద్దు చేయాలని తీర్మానం ప్రవేశపెట్టారు. కో-ఆపరేటివ్ బ్యాంకులు రైతుల అవసరాలకే ఉండేది. కో-ఆపరేటివ్ డిపార్టుమెంటులో సింగిల్ విండో అన్నారు. స్వర్గలోకం అని ప్రగల్భాలు పలికారు. ప్రకాశం, గుంటూరు జిల్లాల పరిస్థితిని బట్టి చూస్తే కేవలం 15 శాతం వరకు మాత్రమే కో-ఆపరేటివ్ బ్యాంకుల ద్వారా రైతులు రుణాలు పొందగా మిగతా 85 శాతానికి కమర్షియల్ బ్యాంకుల మీదనే రైతులు ఆధారపడవలసిన పరిస్థితి ఉంది. ఈ రకమైన దౌర్భాగ్య స్థితిలో సింగిల్ విండో పని చేస్తున్నది చెబుతున్నాను. కేంద్రప్రభుత్వం కనుక కమర్షియల్ బ్యాంకుల రుణాలు రద్దు చేస్తే, రాష్ట్రం కో-ఆపరేటివ్ బ్యాంకుల రుణాలు రద్దు చేస్తుందని చివరకు ఒక కంపెనీలో తీర్మానం పెట్టారు. ఇది చాలా హాస్యాస్పదంగా వుంది అసలు కిమర్షియల్ బ్యాంకులంటేనే వ్యాపారి

11-50
A. M.

1983, ఆంధ్రప్రదేశ్ పట్టణ ప్రాంతాల

[అభివృద్ధి] [సమీక్ష] విజ్ఞ

నిమిత్తం వుండేది. వ్యాపారం కోసం పెట్టినది. రోఆపరేటివ్ బ్యాంకులు ప్యవ సాయదారుల కోసం, రైతులకు వుపయోగపడేందుకు, రైతులు పెట్టుకున్నవి, రైతుల నిమిత్తం గల బ్యాంకులు రైతులకు ఆపది పలిగివే ముందుకు రావోరే, వ్యాపారం కోసం వుండే కమర్షియల్ బ్యాంకులు ముందుకు వస్తాయో పస్తే మించిది. సంతోషించేవారిలో నేను వర్గించుచున్నాను.

శ్రీ పి. మహేంద్రనాథ్ . రోఆపరేటివ్ రోన్స్ చూడ రిజర్వ్ బ్యాంకే యిస్తుంది.

శ్రీ ఎ. చిర్రారావు : తెలుసండీ, ప్రభుత్వం సావాజ్వి రియూబర్స్ చేస్తేవారు సంతోషంగా ఒప్పుకుంటారు అట్లాగే కమర్షియల్ బ్యాంకుల విషయంలో చూడ కేంద్ర ప్రభుత్వం ఒప్పుకుంటే మించిదే, రైతుల కోసం వున్న రోఆపరేటివ్ బ్యాంకుల రుణాలు రద్దుచేయడం ముందుకి రావోరే, కమర్షియల్ బ్యాంకులు రద్దు చేయడం జరిగేదేనా ? కనుక ముందు మనం ప్లెవ తీసుకొని, రోఆపరేటివ్ రుణాలను రద్దు చేస్తే కేంద్రం కూడా సీరియస్ గా తీసుకుంటుంది. ఇక్కడ మేము రద్దు చేశాము, మీరు కూడా రద్దు చేయండి అనడానికి మోరల్ రైట్ ఏర్పడుతుంది. ఆ మేరకు వత్తిడి లేవచ్చు. మన కర్తవ్యం వదిలేసి, వారిని రద్దు చేయమనడం, రైతులను మోసం చేయడానికి రాని వాస్తవంగా మేలు చేసేందుకు రాదు. ముఖ్యమంత్రిగారు ఎక్స్ ప్రెసియారు, 3,000 యిస్తున్నారని చనిపోయిన వారి కుటుంబాలు ఈ మొత్తం యిస్తారు. ప్లేట్ గవర్నమెంటు యిస్తుందని ప్రజలను నమ్మిస్తున్నారు. ప్లేట్ గవర్నమెంటు యిస్తే ముఖ్యమంత్రి రామారావు యిచ్చినట్లు, సెంట్రల్ గవర్నమెంటు యిస్తే రాజీవ్ గాంధీ యిచ్చినట్లు అని నమ్మే అయాయతుడిని రాను నెను. సెంట్రల్ గవర్నమెంటు ఆదీనంలోగల ప్రజాధనం సోషల్ సెక్యూరిటీ స్కీం కింద యార్పిడెంట్లు జరిగిన అన్ని ప్రాంతాలకు యిస్తారు. అత్యధికారము కూడా యార్పిడెంట్లుగా పరిగణించి పేదలకు, 80 సంవత్సరాల దాటిన వారేరు. 3000 యిస్తున్నారు రాని రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఒక్క నయం ప్రాంతాల్లా ముఖ్యమంత్రి. ఎక్స్ ప్రెసియారు కనిపించారు. 1 లక్షకు మించి రాష్ట్ర ప్రభుత్వం యివ్వాలి.

ముఖ్యమంత్రిగారు కరువు ఎక్కువగా ఉన్నప్పుడు ప్రజాసహాయ పట్టారు. రాష్ట్రంలో చాలా జిల్లాల్లో పట్టణాలు చేశారు. మా జిల్లాకు సరేనిదిగా శ్రీనివాసులు పెట్టారని పంచారు. రు. 300 కోట్లు ఖర్చు చేస్తామని వచ్చే ఏడే అన్నారు. ఎంతో కొంత రివీవ్ ప్లన్ ఉంది అనుకున్నాము. 300 కోట్లు రాదు రు. 30 కూడా ఖర్చు చేయలేని దౌర్భాగ్యం ఉంది. కేంద్రం యిచ్చిన రు. 80 కోట్లు మాత్రమే ఉంది కరువు సహాయం

1988, ఆంధ్రప్రదేశ్ పట్టణ ప్రాంతాల

[అభివృద్ధి] [సవరణ] విల్లు

కోసం. కేంద్రం ఎచ్చినా ఎవ్వరి పోయినా రు. 300 కోట్లు ఖర్చు చేస్తామని ప్రజాసదస్సులలో చెప్పారు. రు. 300 కూడా ఖర్చు చేయలేదు. రు. 500 కోట్లు అడిగితే, కేంద్ర సహాయం వచ్చింది రు. 80 కోట్లు మాత్రమే అని అన్నారు. కరువు మంత్రులనీ ఒక అంశాన్ని మందిని చేశారు. మార్చి 31 నాటికి కూడా కేంద్రం యిచ్చిన రు. 80 కోట్లయినా ఖర్చు చేయలేని స్థితిగా ఉంది. యంత దౌర్భాగ్య స్థితిలో రాష్ట్ర ప్రభుత్వం పని చేస్తున్నది. ప్రతి సంగతి అట్లా.

ఇక వెంట విషయానికి వస్తే, రాష్ట్రంలో గత 5 సంవత్సరాల నుంచి చెరకు ఉత్పత్తి పడిపోయింది. ప్యాక్టరీలు తెపాసిటీకి తగ్గని అడకపోవడం యందుకు కారణం. కేంద్రం నిర్ణయించే మద్దతు ధర మిగిలేదని వాలా తక్కువగా ఉంది. అందుకే చెరకు రైతు ముందుకు రావడం లేదని ఎంతో తేలికగా అర్థరహితంగా ప్రచారం చేస్తున్నారు. కేంద్రం నిర్ణయించేది మద్దతు ధర ప్రైన్ కంట్రోల్ కాదు. రెండింటికీ తేడా తెలియకుండా, ప్రజలలో ప్రచారం చేస్తున్నారు. మద్దతు ధర అంటే, అంత కంటే తక్కువగా యివ్వరాదని అర్థం. ఫ్యాక్టరీ అంతకంటే తక్కువ ఇచ్చినా, రైతు యిచ్చినా, కొనేవాడు తక్కువ ధర యిచ్చినా ప్రాసెయిజ్ చేయాలని ఉంది. దానికే కేంద్రం మద్దతు ధరను నిర్ణయిస్తుంది. ఎక్కువ యిస్తే సంతోషిస్తాము కానీ తగ్గించరాదు. అటువంటి పరిస్థితులలో అన్ని రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు అక్కడి పరిస్థితి బట్టి, ఫ్యాక్టరీలవారు తమ పరిస్థితిని బట్టి కొంటారు. ఎడ్యుజర్ ప్రైన్లు ప్రతి రాష్ట్రంలో ఉంటాయి. ఎప్పటినుంచో ఉన్నాయి. హర్యానాలో రు. 320 చెరకుకు ధర యిస్తున్నారు. మహారాష్ట్రలో రు. 350, కర్ణాటకలో రు. 325 యిస్తున్నారు. యు. పి. లో రు. 270 ఇస్తే, చాలదు రు. 320 యివ్వాలని ఆందోళన జరుగుతోంది. అటువంటిప్పుడు మన రాష్ట్రంలో యిచ్చేది ఎంత? కేవలం రు. 205 బిస్తుకి యిస్తున్నాము. గతంలో యిచ్చిన రు. 55 సబ్సిడీ కూడా తగ్గించాము. 1982-83 లో కేంద్రం మద్దతు ధర బిస్తుకి రు. 130 వుండేది. ఓనాడు రు. 185 కు పెంచారు. దానిమీద ఇన్ వెస్టింగ్ రు. 55 యిస్తే కొంతైనా గిట్టబాటు ఉండేది. అది కూడా తగ్గిస్తున్నారు. కేంద్రం మద్దతు ధర అడ్డం అని కబుర్లు చెబుతున్నారు. ఈ ధర ఇతర రాష్ట్రాలలో అడ్డు రాకుండా మన రాష్ట్రానికే ఎందుకు అడ్డం వస్తోంది? ఉయ్యూరు చెరకు ఫ్యాక్టరీ, ఆంధ్రా మిగర్ ఫ్యాక్టరీ, తణుకు రు. 300 యిస్తున్నారు. గవర్న మెంటుకి, కో ఆపరేటివ్ మిగర్ ఫ్యాక్టరీలకే ఈ దౌర్భాగ్యం. రైతులు సహజ మవుతున్నారు. రు. 220 తప్ప రు. 250 కూడా కనీసం ఇవ్వడం లేదు.

(విద్యుచ్ఛక్తి సరఫరాని అంతరాయంవల్ల నభా కార్యక్రమాలకు అవాంతరం కలిగింది)

1988, ఆంధ్రప్రదేశ్ పట్టణ ప్రాంతం
(అభివృద్ధి) (సమీక్ష) విల్లు.

12-00
Noon

రాష్ట్రములో తీవ్రమైన కరువు పరిస్థితులున్నాయి. 500 కోట్లు యివ్వాలని కేంద్రానికి వ్రాస్తే కేవలం రూ. 80 కోట్లు యిచ్చింది. ఇది చాలా అన్యాయమని చెబుతున్నారు కరువు తీవ్రతను మేము ఫీల్ అవుతున్నాం. ఎక్కువ యివ్వాలని చెబుతున్నాం. ఎక్కువ సహాయం రావడానికి రావలసిన కేస్ విద్ లిట్ చేసి కోర్టు తప్ప రెక్క జమ లేకుండా పేపరు స్టేటుమెంటు యిచ్చినంత మాత్రాన దబ్బు రాదు. కరువును గుర్తించేట్లు చేయడానికి పొదుపు చర్యలు తీసుకొంటున్నామని అనేది చూడండి. గత సంవత్సరం సహకార సంఘాలకు ఎన్నికలు సమయంలో పూర్వం నుంచి వచ్చిన వడ్డీని మాపి చేస్తున్నాం అనలు పరకే వసూలు చేస్తున్నామన్నారు. ఎలక్షన్ టైము కనుక గత సంవత్సరం చేశారు. ఎలక్షన్స్ అయిపోయినవి. రాని కరువు రాష్ట్ర ములో పోయిందా? కరువు పరిస్థితులలో కోఆపరేటివ్ రోన్స్ ఎట్లా చెల్లిస్తారు? వడ్డీ కట్టాలని ఎందుకీ వత్తిడి చేయాలి? కనీసం కోఆపరేటివ్ రోన్స్ వడ్డీ రద్దుని కొనసాగించకుండా, రోన్స్ ని వాయిదా వేయకుండా చేయడం

(విద్యుచ్ఛక్తి అంతరాయము)

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్ :— (సమావేశమును 10 నిమిషాలు వాయిదా వేస్తున్నాను.

(విద్యుచ్ఛక్తి అంతరాయము పలన సమావేశము ము|| 12-01 గంటలకు వాయిదా వడినది.)

సభ తిరిగి ము|| 12-18 గంటలకు సమావేశమైనది.

(ఉప సభాపతి అధ్యక్ష స్థానంలో వున్నారు)

(సమావేశ మందిరంలో విద్యుత్ సరఫరా వున్నదిగాని, సభ ప్రారంభం సూచించే 'బెల్' మ్రోగుటలో అంతరాయం ఏర్పడి వున్నది.)

—o—

సభా కార్యక్రమము

శ్రీ ఎమ్. నాగారెడ్డి :— అధ్యక్ష, పా యింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్, 40 సంవత్సరాల ఎనెంట్ల చరిత్రతో ఎప్పుడూ జరగని సంఘటన ఈ రోజు ఇక్కడ జరిగింది. రూల్స్ ప్రకారం తమరు హౌస్ లోనికి రావాలంటే డెల్ మ్రోగిన తరువాత మీరు రావాలి. కాని మీరు డెల్ మ్రోగకుండానే వచ్చారు.

1988, ఆంధ్రప్రదేశ్ పట్టణ ప్రాంతాల

[అభివృద్ధి] [సవరణ] బిల్లు

శ్రీ హెచ్. వి. నర్సిగౌడ్ :— చెర్ అక్కరలేదు, స్పీకరును పిలవండి అని చెప్పింది బాగారెడ్డిగారే.

శ్రీ ఎమ్. బాగారెడ్డి :— ఎసెంబ్లీ పరిస్థితి ఇట్లావుంటే యిక విద్యుచ్ఛక్తి లేక గ్రామాలలో రైతుల పరిస్థితి ఎలా వుందో, హాస్పిటల్స్ పరిస్థితి ఎట్లా వుందో అర్థం చేసుకోవచ్చు. ఈ రాష్ట్రం పేరు కొద్దిగా మార్పుచేసి ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం అనకుండా అందేరా ప్రభుత్వం అని పిలిస్తే బాగుంటుంది.

శ్రీ సి. హెచ్. విద్యాసాగరరావు :— అందేరా ప్రభుత్వం అనవచ్చు గాని అందేరా ప్రదేశ్ అనరాదు.

శ్రీ ఎమ్. బాగారెడ్డి :— ఐ ఎగ్రి

శ్రీ ఎన్. ఇంద్రసేనారెడ్డి :— అధ్యక్ష, మన రూల్సుకు వ్యతిరేకంగా యీ 12-20 హౌస్ ను నడపడానికి వీలులేదు. ఎందుకంటే కొంతమంది మిత్రులు సభ బయట P. M. వున్నారు. బెల్ కొడితే తప్ప వారికి యీ హౌస్ సమావేశమవుతున్న సంగతి తెలియదు. బెల్ కొట్టకుండా యీ హౌస్ ను స్టాప్ చేసే ప్రయత్నం చేశారు. మిగతా సభ్యులకు తెలుసుకుండా, బెల్ కొట్టకుండా సభను నడుపుతూ సభ్యులకువున్న అవకాశాన్ని పోగొట్టడానికి వీలులేదు.

SRI MOHAMMED JANI :— This House is not in order.

(ఇంటరప్షన్)

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్ :— ఈ రోజు జరిగినటువంటి విద్యుచ్ఛక్తి రోపానికి కారణం ఏమిటీ అనే దాని గురించి ఎక్స్ప్లెనేషను కోల్ ఫర్ చేయడం జరిగింది.

శ్రీ కె. బాపిరాజు :— అధ్యక్ష, దేముడి గంట తెప్పించండి, ఆ గంట పట్టుకొని ఒక రౌండ్ తిరిగి వచ్చునండి.

SRI N. INDRASENA REDDY :— Without information for all the Members you cannot conduct the House. The House is not in order.

1988, ఆంధ్రప్రదేశ్ పట్టణ ప్రాంతం

[అదిపట్టి] [సహజం] విజ్ఞ

SRI Mohd. Jani (Guntur-1): we want to get a clarification from the Chair. మాకున్న నాచెట్టి ప్రశ్నలకు యీ హౌస్ అర్డరులో ఉన్నాయి.

SRI N. INDRASENA REDDY :— It is very shameful.

శ్రీ డి. శ్రీపాదగావు :— అయ్యో, హౌస్ అర్డరులోకి రావడానికి మీరు ఒక పని చేయవచ్చు. మీరు లోపలకు వెళ్ళి చెల్లెల్ కొట్టిన రుబ్బాన రండి.

SRI G. BUTCHAI AH CHOWDARY (Rajahmundry) :— Quorum is there.

SRI N. INDRASENA REDDY :— Members of House do not know.

SRI MOHAMMED JANI :— This not the way of speaking in the House.

SRI N. INDRASENA REDDY :— There are outsiders.

శ్రీ హెచ్. బి. నర్సేగౌడ్ :— యిప్పుడు బాగారెడ్డిగారు చెప్పింది సబబుగానే వుంది. ఇండ్రసేనారెడ్డిగారు చెప్పింది సబబుగానే వుంది. ముందుగానే ఒక అగ్రిమెంటుకు వచ్చాము. చెల్లెల్ రేసుండా అయినా నరే అని వివరాలు గాని ప్రతివక నాయకులు గాని చెప్పడముతో యిది జరిగింది.

శ్రీ ఎన్. ఇండ్రసేనారెడ్డి :— అది సత్యమూరమైన విషయం.

శ్రీ హెచ్. బి. నర్సేగౌడ్ :— ప్రతి రూముకు వెళ్ళి చెప్పడం జరిగింది. సభ ప్రారంభం అవుతుంది, స్పీకరుగారు వస్తున్నారని. ఆ సమాచారం బయట వున్నవారికి అందజేయడం జరిగింది. హౌస్ అర్డరులోకి వచ్చింది.

The House is in order. There is quorum.

SRI N. INDRASENA REDDY :— Without the Bell, you cannot conduct the House.

బయట వున్నవారికి తెలియదు.

శ్రీ యం. దాగెడ్డి :— లా మినిష్టరుగారు అడ్మినిస్ట్రేటివ్. లా బాగా తెలుసు. అగ్రిమెంటుపల్ల మర్దరు జరిగితే అది నేరమా కాదా? చెప్పమనండి.

1988, ఆంధ్రప్రదేశ్ పట్టణ ప్రాంతాల

[అభివృద్ధి] [సవరణ] విజ్ఞ

శ్రీ హెచ్. వి. నర్సేగౌడ్ :— బాగా రెడ్డిగారు కంప్లెక్స్ గా చెప్పారు. కొన్ని అత్యవసర పరిస్థితులలో మనము ఏమి చేయలేని స్థితిలో యిది ఏర్పడింది. స్పీకరుగారి చేతిలో ఏమీలేదు. తెజస్వీవారు సెక్రటరీగారి చేతిలో ఏమీలేదు, కరంటు పోయింది, జనరేటర్ ఫేలర్ అయింది. అంతరాయం ఏర్పడింది. సభను నడుపుకోవచ్చని అందరూ ఒప్పుకుంటేనే జరిగింది. యిప్పుడు కావాలని చెప్పడం మంచిదిరాదు.

శ్రీ ఎన్. ఇంద్రసేనారెడ్డి :— హౌస్ లో కరెంటు ఎన్నలేని స్థితిలో, జనరేటర్ నడవలేని స్థితిలో టెల్ పని చేయకుండా వున్న పరిస్థితులలో మీరు రాజ్యం ఎలా చేస్తున్నారు ?

శ్రీ హెచ్. వి. నర్సేగౌడ్ :— అది మిషన్ ఇంద్రసేనారెడ్డిగారి చేతి గడియారము అనిపోతే అగకుండా నడుపుతారా ?

శ్రీ ఎన్. ఇంద్రసేనారెడ్డి :— రైటు వుంది. You cannot conduct the House in a dishonoured way.

మిష్టరు డిప్యూటీ స్పీకరు :— ఈ సమావేశాన్ని 15 నిమిషాలసేపు వాయిదా వేస్తున్నాను.

(సభ తిరిగి సమావేశ మగుటకుగాను ము|| 12-25 గం||లకు వాయిదా పడినది.)

(సభ తిరిగి ము|| 12-45 నిమిషములకు సమావేశమైనది)

(ఉప సభాపతి అధ్యక్ష స్థానములో వున్నారు)

సభా కార్యక్రమము

శ్రీ ఎన్. ఇంద్రసేనారెడ్డి :— అధ్యక్షా, యింకొకసారి ఈ విధంగా జరగకుండా కన్సరండు పర్సన్నుమీద చర్య తీసుకోమని చెప్పండి. అసెంబ్లీ సమయం ఈ విధంగా వృధా చేయడం మంచిదికాదు. యిక్కడే ఈ విధంగా ఉంటే పరీక్షలకు పోయే విద్యార్థుల పరిస్థితి ఎలాగుంటుందో ఒకసారి ఆలోచించండి. హాస్పిటల్స్ లో ఆపరేషన్ టేబులుమీద ఉన్నటువంటి పేషంట్స్ యొక్క పరిస్థితి ఎలాగుంటుందో ఈ ప్రభుత్వం ఒకసారి కళ్ళు తెరచి అర్థం చేసుకోవాలని కోరుతున్నాను.

(ఓట్ ఆన్ ఎకౌంట్) పై చర్చ

1988-89 సంవత్సరమునకు బడ్జెటు

[ఓట్ ఆన్ ఎకౌంట్] పై చర్చ

శ్రీ ఎ. ధర్మారావు :— అధ్యక్ష, హానీ ఈ హౌస్‌లోని ఎల్ఐడిసిటీ పరిస్థితినే ఈ ప్రభుత్వం యొక్క ఆర్థిక విధానాన్ని ప్రతిబింబిస్తున్నదని మనవి చేస్తున్నాను. గుడ్డి కన్ను మాదిరిగా మూస్తూ, తెరుస్తూ కాలక్షేపం చేస్తున్నది ఈ ప్రభుత్వం యొక్క ఆర్థిక విధానం. కేంద్రాన్ని ద్రౌహిను గురించి మనం డబ్బు ఆపివేస్తున్నాం ఆ పరిస్థితుల గురించి సరిగా వారికి తెలియజేయాలి. అప్పులు పనులు అనేది ఆపితే కరువు ఉందని అర్థం అవుతుంది. అప్పుల పనులు, పీసల్ ఇంట్రెస్టు గత సంవత్సరానికి ఈ సంవత్సరం పనులు చేస్తున్నారు. అంటే ఈ రాష్ట్రంలో ఎటువైపు ఉన్నట్లు కేంద్ర ప్రభుత్వం ఎట్లాగ అర్థం చేసుకొంటుంది? ఈ రెండైన ప్రపంచనభో కేంద్రం సరైన సహాయం చేయడం లేదు, సరైన మొత్తం రావడం లేదని అంటే అది మన రోజుని మనవి చేస్తున్నాను. కో ఆపరేటివ్ లోన్సుమీద వడ్డీ అనేది గత సంవత్సరం జూన్ వరకు వెయిట్ చేశారు. ఈ సంవత్సరం వచ్చే జూన్ వరకు దానిని ఎక్స్‌ప్రెసు చేసి ఆ కో ఆపరేటివ్ లోన్సుమీద వడ్డీని పూర్తిగా వెయిట్ చేయాలని కోరుతున్నాను. కో ఆపరేటివ్ షుగర్ ఫ్యాక్టరీలనుంచి సుమారు 15 పేలమంది రైతులు షేర్ ర్యాపిటర్ చెల్లించే నిమిత్తం అప్పులు తీసుకున్నారు. పరిశాలలు అను లోన్సు వన్నా వడ్డీలు ఎక్కువ పెరిగిపోయాయి. వారు ఏమీ ప్రయోజనం పొందలేక నానా అవస్థలు పడుతున్నారు. వారిమీద ఎన్నో దావాలు వేసి ఈ ప్రభుత్వం వారిని ఇబ్బందులు పెడుతున్నది. ఈ విషయం ప్రభుత్వం దృష్టికి తీసుకొని వస్తే ప్రభుత్వం వారు దీని మీద ఎక్స్‌వర్జన్స్ కిమిటీని వేశారు. ఈ స్టబ్బుని ఇతర స్టబ్బును పరిశీలించి రిపోర్టు ఇచ్చుని వేశారు. షుగర్ మినిష్టరుగలైన శ్రీ పరూభాగారి ఆధ్వర్యతన, శ్రీ నారాయణప్ప, వద్దె శోభనాద్రేశ్వరరావు, వెంకటేశ్వర్లుగార్లతోను, మరొకతమంది ఎక్స్‌వర్జన్స్ తోను కమిటీ వేశారు. ఆ కమిటీవారు ఒక నివేదికను యిచ్చారు. ప్రభుత్వానికి రిపోర్టు సమర్పించి ఇప్పటికి సంవత్సరంపైన అయింది. యంతవరకు అ నివేదికను ఆమలు చేయలేదు. కనీసం ఇంట్రెస్టు వెయిట్ చేసి కో ఆపరేటివ్ షుగర్ ఫ్యాక్టరీ లలో లోన్సు తీసుకున్నటువంటి రైతులకు, షేర్ ర్యాపిటర్ గా తీసుకొన్నటువంటి రైతులకు అప్పుల చేయకుండా ఆ రైతులను దిస్క్రిమినేట్ చేసి పొందిస్తున్నారు. షుగర్ కమిటీ యిచ్చిన రిపోర్టులోని ఒక అంశమును చదివి వినిపిస్తాను.

“It will be seen that the loan is about Rs. 2,17,74,000 and the accumulated interest on this loan is around Rs. 2,04,99,000.” 2 కోట్ల 17 లక్షలు అప్పు తీసుకున్నారు. వారి రిపోర్టు నాటికి 2 కోట్ల 4 లక్షలు

(ఓబ్ అన్ ఆకౌంట్) పై చర్చ

ఈ అప్పులమీద వడ్డీ పెరిగిపోయింది. 15 వేలపది నన్నకారు, చిన్నకారు రైతులు యిందులో యిన్ వాలుస్ ఆయి ఉన్నారు.

The entire amount of accrued interest as on 31-8-86 on the loan accrued by the growers should be paid by the state Government to the respective banks. After 31-8-1986 the interest accrued should be paid to the banks by the respective factories from their own funds until they start declaring dividends."

ప్రభుత్వం ఈ రికమండేషనును ఆమలు పరచలేదు - వారి బాధ్యత వారు నెరవేర్చలేదు. బ్యాంకులు రైతుల మీద దావాలు నడుపుతున్నాయి. అనువా ప్రభుత్వం నిమ్మకు నీరెత్తినట్లుగా ఉంది. షుగర్ కేన్ రైతుల మీద ప్రభుత్వం ఇలా ఉంది. కోవరేటివ్ షుగర్ ఫ్యాక్టరీలకు నాలుగున్నర సంవత్సరాల నుండి ఎన్నికలు జరపకుండా స్పెషల్ ఆఫీసర్ల చేతిలో కట్టారు. పోనీ మేనేజింగ్ డైరెక్టర్లను చేశారా అంటే పది షుగర్ ఫ్యాక్టరీలకు మేనేజింగ్ డైరెక్టర్లు కూడా లేరు. రెండు మూడు సంవత్సరాల నుంచి ఈ పరిస్థితి నడుస్తున్నది. వేస్తే ఎవరిని వేస్తున్నారు - తమ పార్టీ కార్యకర్తలుగా ఎవరైతే ఫ్యాక్టరీని నడుపుతారనుకొంటున్నారో వారిని వేస్తున్నారు. వారు షుగర్ కేన్ రైతులను దోచుకొంటున్నారు. లాబాలు రావలసిందిపోయి నష్టాలు చూపిస్తున్నారు. దీనికి ప్రభుత్వమే బాధ్యత వహించాలి. జంపన షుగర్ ఫ్యాక్టరీలో ఎమ్. డి. లేకుండా దానిని తమ పార్టీ అంగంగా ఉపయోగించుకుంటున్నారు ఒక పెద్ద పునిషి - ఎన్. సుబ్బారావు అనే ఆయన, ఈ షుగర్ ఫ్యాక్టరీకి రెండు వోచర్లు ఇచ్చి ఆరు వందల బస్తాల సిమెంటు తీసుకున్నాడు. ఈ విషయం నేను కూడా ముఖ్యమంత్రి వ్రాయడం జరిగింది. ఈ ఆరు వందల బస్తాల సిమెంటు వారి నుంచి వసూలు చేయకపోగా వారిని కేన్ డెవలప్ మెంటు టోర్డుకు చైర్మన్ గా చేశారు. చైర్మన్ కాగానే ఆయన తన ముగ్గురు మేనస్వళ్లకు అందులో ఉద్యోగాలు చేసుకొన్నాడు. ఆయన పోనా ఆ ముగ్గురూ ఆ ఉద్యోగాల్లో ఉంటారు. ఈ విధంగా కోవరేటివ్ షుగర్ ఫ్యాక్టరీలను దోచుకొంటున్నారు ముఖ్యమంత్రి ఎందుకు చర్య తీసుకోవడం లేదో ఆర్థం కావడం లేదు. ఆరువందల బస్తాల సిమెంటు దోచుకొన్న వారిని పదవికి నామినేటు చేసి అక్కడ ఎలా పెట్టారని అడుగుతున్నాను. ఇరిగేషన్ విషయంలో ఈ ప్రభుత్వం ఈ రాష్ట్రాన్ని నిలుపునా ముంచిందని చెప్పాచి. ఏ రాష్ట్రమైనా బాగుపడాలంటే ఇరిగేషన్ ఎలక్ట్రిసిటీ ఇండస్ట్రీస్ చాలా ముఖ్యం. వీటిని పూర్తిగా ఈ ప్రభుత్వం నిర్లక్ష్యం చేసింది. ఈ విషయంలో గత మూడు సంవత్సరాలుగా హెచ్చరిస్తూనే ఉన్నాము. ఇరిగేషన్ కు తగినంత డబ్బు ఖర్చు పెట్టడం లేదు. ప్రాజెక్టుల రిపేర్లు లేక పొంగిపోతున్నాయి. మీ చర్యల వల్ల ఈ రాష్ట్రానికి శాశ్వత

12-50
A. M.

(డబ్ ఆన్ అకౌంట్) పై చుప్ప

కరువు రావోతున్నది. దీనికి కూడా ఈ ప్రభుత్వం దాఖ్యత వహించి, ఇంత పెద్ద రాష్ట్రంలో తుపానులు, వరదలు రావచ్చు. కానీ ఈ ప్రభుత్వం ఏ సమయానికి ఆ సమయంలో తగు వర్షాలు తీసుకుండు ఉంచుతుంటే ఈ రాష్ట్రానికి ఈ దాఖ్యత స్థితి ఏర్పడి ఉండేదాదు ఆన్ గోంగ్ ప్రాజెక్టులు ఏడువేల కోట్ల రూపాయలు కావల్సి వుంటే ఈ ప్రభుత్వం సంకల్పరానికి రెండు వందల కోట్ల రూపాయలు కూడా ఖర్చు పెట్టలేని స్థితిలో ఉంది. ఎస్టాబ్లిష్మెంట్ వార్షిక కూడా ఏడేని స్థితిలో ఉంది. పైగా కేంద్రం మేము అడిగిన ప్రాజెక్టులకు క్లియరెన్సు ఇవ్వడంలేదని అంటున్నారు. తుర్కను ఎక్కువ కోట్లనా అది కంటుకుంది అన్నట్లు ప్రతివానికి కేటాయిం మీద నెపం పేయడం వీరికి అలవాటు అయిపోయింది. కేటరం అనుమతి ఇచ్చిన ప్రాజెక్టులు మొదలు పెట్టను. అనుమతి ఇచ్చిన ప్రాజెక్టులు మొదలుపెట్టినారు రెలుగుగుంగకు అనుమతి లేకపోయినా చ్చెన్నారా రేదా, రెలుగుగుంగకు కేటరం ఉద్దు వడింది అంటున్నారు. రెలుగు గుంగకు మా నీళ్ళతో మేము ఏటకుంటాము అనేది హామీ, మిగులు నీళ్ళతో చేసుకుంటాము అంటే మీకు రాయలసీమకు సహాయం చేయాలని నిజంగా ఉందా అని అడుగుతున్నాను. మిగులు నీళ్ళు ప్రాజెక్టు అని ఎక్కడైనా వుందా? కేంద్రం ఇతర రాష్ట్రాలలో చర్చించి పరిష్కరించాలని ప్రయత్నిస్తున్నది. ముఖ్యమంత్రి ఆ వర్షంలో ఎందుకు పార్లొనడం లేకని అడుగుతున్నాను. మాకు స్ట్రాంగ్ కేస్ వుంది. పార్లొనం ఆనడం అర్థరహితం. స్ట్రాంగ్ కేస్ వుంటే తప్పకుండా పార్లొని, పరిష్కరించుకోవాలి యిది కేవలం కేంద్రం మీద నెపం పెట్టడానికి తప్ప మరేమీకాదు. చిత్తకుద్ది వుంటే ముఖ్యమంత్రి తప్పకుండా వర్ష లో పార్లొనాలి పెడ్డో ఆయనకు నన్నిహారుదు - ఆయనలో స్వరంగా మాట్లాడితే తొందరగా పరిష్కారం అవుతుంది. కేంద్రం పిలిచినప్పుడు వెళ్ళుటోలే ప్రాజెక్టు తొందరగా రావాలనే వుద్దేశం లేదని తెలుస్తుంది. కర్ణాటక హైసర్ యిరిగేషన్ అనే పేరు కెట్టి, కృష్ణ మంజీరాల నుంచి వారికి ఉచ్చిన నీరు కింటే ఎక్కువ వాడు కుంటుంటే బాగాడ్డిగారు తెటర్ వాగిసారు. ఆ ప్రభుత్వానికి అబ్జక్షన్ రెలుపండా, కేంద్రానికి కంప్లెంట్ చేయకుండా వున్నారంటే ఈ రాష్ట్రాభివృద్ధి మీద ముఖ్య మంత్రికి ఎంత శక్తి వుందో తెలుస్తున్నది. యిరిగేషన్ కు గత సంవత్సరం రు 518 కోట్లు కేటాయించాము అన్నారు - సంతోషించాము. కానీ ఖర్చుపెట్టింది 260 కోట్ల రూపాయలు కూడా లేదు. ప్రభుత్వం లెక్కల ప్రకారమే - అసలు ఖర్చు పెట్టింది 200 కోట్ల రూపాయలేనని మాకు తెలుస్తున్నది. బడ్జెటులో ఫార్ ఫిగర్స్ చూపించి, ఖర్చు పెట్టేటప్పటికి చేతులు ఎత్తడం జరుగుతున్నది. శ్రీకైలం లెప్ట బ్యాంక్ తెనాలీకు వంద కోట్ల రూపాయలు కేటాయించారు మూడు కోట్ల రూపాయలు ఖర్చు పెట్టాం అంటున్నారు. నిజంగా కోటి రూపాయలు మాత్రమే ఖర్చు చేశారు. దీనికి హెడ్ స్టాన్ ఎక్కువ పెట్టాచి, టర్నెర్ విషయం మరెవరికీ

(ఓట్ ఆన్ ఆరెంట్) పై చర్చ

కూడా తీసుకోలేదు. ఏదా కాల్యలు తప్పకున్నట్లు అక్కడక్కడా చూపుతూ ఉంటారు. హెడ్ స్టాన్ విషయం ఒక విషయం తీసుకుంటారా? తీసుకుంటే ఎవరిది. తీసుకుంటుంటే తెలియదు.

అదే రాదు ఎరిగేషన్ మిద పెన్సన్షిప్ యయర్ ప్లాన్ రో మొత్తం రూ. 2050 కోట్లు ఖర్చు పెట్టవలసివుంది ఈ సంవత్సరం చనము ఖర్చు పెట్టిన దానిలో కలుపుకుంటే రూ. 1100 కోట్లు మాత్రమే ఎరిగేషన్ మీద ఖర్చు పెట్టినాము మిగతా రూ. 900 కోట్లు రాబోయే సంవత్సరంలో ఖర్చు పెట్టడం యెట్లా సాధ్యం అవుతుంది? దాదాపు 40 వర్సలు మెరకు ఎరిగేషన్ దానిలో ఖర్చు పెట్టవలసిన దానిలో ఖర్చు పెట్టక ప్లాన్ ఖర్చులో చనము పెయిల్ అవుతున్నామనేది స్పష్టంగా అర్థం అవుతోంది. యింకా విషయం మనవిచేస్తున్నాను. శ్రీశైలం రైల్వే టాంక్ కెనార్, రైల్వే టాంక్ కెనార్, జూరాల ప్యాజెంట్లు, తెలుగుగంగ యవన్నీ కృష్ణానదిమీద తయారయ్యే, (ఎవన్నీ తయారు కావాలనే కోరుకుంటున్నాము) విజయవాడ బేలేజ్ కు ఓరు వచ్చే పరిస్థితులు ఉండవు — ముఖ్యంగా ఆననపై సీజన్ లో. అందువల్ల దీనికి తప్పనిసరిగా పులిచింతల రిజర్వాయరు కట్టవలసిన అవసరం వుంది. దీనిని గురించి శ్రద్ధ తీసుకునడంలేదు. ఈ సంవత్సరం విజయవాడ బేలేజ్ క్రింద పొలాలు పాడు పెట్టకోవలసిన దుస్థితి కలిగింది. ఈనాడు శాసనసభకు కరెంటు లేక సభను వాయిదా వేసినట్లుగా యీ సంవత్సరం సీక్వల్ కే విజయవాడ బేలేజ్ క్రింద కృష్ణా పెన్షన్ మెయిన్ డెల్టాలో రెనాల్ తాలూకాలో 10,000 ఎకరాలు పాడు పెట్టకోవలసిన పరిస్థితి యీ ప్రభుత్వం వచ్చిన తర్వాత పరిశ్రాలో మొదటిగ కలిగింది. వాటర్ మేనేజ్ మెంటు సరిగా లేక విజయవాడ ఒడ్డు డెల్టా నుంచి ఓరు సప్లయ చేయలేని పరిస్థితిలో వున్నాను. కనుక పులిచింతల రిజర్వాయరును తొందరగా డిక్లర్ చేయాలని కోరుతున్నాను. అంతేకాదు ఒక కోటి రూపాయలతో నా దుగ్గిరాల నియోజకవర్గానికి సంబంధించి రేపల్లె తాలూకాలో 10 లంక గ్రామాలకు పెన్షన్ టాంక్ కెనాల్ నుంచి ఎరిగేషన్ స్క్రీము తయారయింది, ఆ 10 లంక గ్రామాలకు ఎదివరకు మంచిమీరు భూగర్భజలాలు సప్లయ అవుతూ వుండేది, దురదృష్టవశాత్తు ఆ మంచిమీరు మారిపోయి మీమిలో సముద్రం వాటర్ వున్నమీరు వస్తోంది. దీనికి పెన్షన్ టాంక్ కెనాల్ నుంచి యిగ్గేషన్ స్క్రీము రూ. 1 కోటిలో తయారయినది సగం భాగం గ్రామస్థైర్యులు భరిస్తామని ఆ స్క్రీమును అడులు చేయాలని ముందుకు వచ్చినారు.

ఆ మిగతా రూ. 50 లక్షలు ఖర్చుపెట్టి ఆ స్క్రీమును అడులు చేయలేని దౌర్భాగ్య దుస్థితిలో ఉంది యీ ప్రభుత్వం. ఎందుకేతనంటే మొత్తం యీ కోటి రూపాయలు మీరే ఖర్చుపెట్టి చేసుకోమని రైతులను అంటున్నది యీ ప్రభుత్వం ఈ

(టైట్ ఆన్ ఆకౌంట్) పై చర్చ

విధంగా ప్రచురణం చెప్పడం చాలా అన్యాయం. దీనివల్ల సారిపంత్ మైన 8 వేల ఎకరాల భూములను పొదుపెట్టుకోవలసిన పరిస్థితి ఉంది; ఆ విధంగా రాకుండా యీ స్కిమును పూర్తి చేస్తారని ఆసీస్తున్నాను. అట్లాగే పౌండేషన్ చేసినట్లు తెలుగు సమాచారంలో ప్రకటనలు చేస్తారు. నేను ఎం. ఎల్. ఏ. రాకముందు 1984 లోనే ఆ జిల్లా తెలుగుదేశం మంత్రి నా నియోజకవర్గంలోని పల్లభాపురం దగ్గర పెన్షన్ బాంక్ కేనల్ కు రూ. 27 లక్షలలో బిగ్గి కట్టేదానికి బ్రహ్మాండంగా పునాది రాయి చేసినారు అది వస్తుందని ఆ గ్రామస్తులు సంతోషించినారు. దీనికి పునాదిరాయి వేసి 4 సంవత్సరములు అయింది. ఆ పునాది రాయి ఆ నీటిలో కొట్టుకు పోయింది. పురాల రెండవ రాయి యింతవరకు వేయలేదు. అట్లాగే కొల్లూరు దగ్గర కృష్ణకు రాజ్ వే ఒకటి నిర్మిస్తామని శ్రీ దా॥ ఎం॥ ఎస్॥ ఎస్॥ రాజేశ్వరిరావుగారు మంత్రిగా ఉండగా, ఆయన దానికి పునాదిరాయి చేసినారు. నిధులులే ఆ పునాదిరాయి అట్లనే పడివుంది. ఈ రకంగా పునాది రాళ్ళు చేయడం తప్ప పనిమార్గం ఒక అడుగుచూడా ముందుకు జరగడంలేదు. ఇరిగేషన్ కు యీ సంవత్సరం బడ్జెటులో రూ. 300 కోట్లు చూపించినారు. రూ. 512 కోట్లు చూపించిన సంవత్సరంలో రూ. 265 కోట్లు ఖర్చు అయిందని అంటున్నారు. ఇక రూ॥ 300 కోట్లు చూపించిన దానికి రూ॥ 150 కోట్లు కూడా ఖర్చు అవుతుందా; ఈ ఆన్ గోయింగ్ ప్రాజెక్టులు ఒక అడుగు అయినా ముందుకు అయిన నడుస్తాయా; కేవలం ఎస్టాబ్లిష్ మెంటు ఖర్చులకే చాలని పరిస్థితిలో యీ బడ్జెటు ఉందనే అనుమానం ఉంది. ఎలక్ట్రిసిటీ పరిస్థితి యెట్లా ఉందో యంతకు ముందే చూసినాము. ఈ ప్రభుత్వం వచ్చేనాడు యీ రాష్ట్రంలో ఎలక్ట్రిసిటీ మన రాష్ట్ర అససరాలకు సరిపడడమే కాకుండా మిగులు ఎలక్ట్రిసిటీని మనము ఉచ్చిత్తి చేసుకుంటూ యితర రాష్ట్రాలకు ఎలక్ట్రిసిటీని ఇస్తూ వచ్చినాము. తమీనాడు, మహారాష్ట్ర, కర్ణాటకకు ఇచ్చినాము. అటువంటి పరిస్థితి నుంచి యీ నాడు మనము యింద స్ట్రీట్ కు వ్యవసాయానికి, డౌమిస్టిక్ కన్ సమప్షన్ కు కోత పెట్టినాము. చివరికు శాసన సభకు కూడా ఎలక్ట్రిసిటీ కోత పెట్టినాము. ఇతర రాష్ట్రాలనుంచి ఆస్తు తీసుకొనినా, కేంద్రం జోక్యంతో మధ్యప్రదేశ్ 113 మెగావాట్స్ ఎలక్ట్రిసిటీ మనకు సప్లయ చేస్తున్నప్పటికీ మనము యీ పరిస్థితికి చేరినామంటే యీ ఎలక్ట్రిసిటీ పిషయంలో మనము ఖర్చు పెట్టడంలో యీ ప్రభుత్వం కేరలెస్ గా నెగ్గెట్ చేసిందని చునవిచేస్తున్నాను. ఎన్ని సార్లు మా పార్టీ సభ్యులు హెచ్చరించినా దీనిని భారతం చేయలేదు. దీనిమీద ఖర్చు పెట్టలేదు. గత సంవత్సరం రూ. 126 కోట్లు ఖర్చు పెడతామని అన్నారు. ఎలక్ట్రిసిటీ కోత ఆనవలెదు. రూ. 126 కోట్లు ఖర్చు పెట్టకుండా కేవలం రూ. 72 కోట్లు మాత్రమే ఖర్చు పెట్టినారు ఇక విజయవాడ డిస్ట్రిక్ట్ ప్లాన్ విషయం చూస్తే 1974 లో శ్రీమతి ఇందిరాగాంధీగారు పౌండేషన్ స్టోన్ చేయడం జరిగింది 2 సంవత్సరములలో 1976 లో దానిని పూర్తిచేయడం జరిగింది. సెకెండు ఛేజ్ పచ్చేసిరికి

(ఓట్ ఆన్ ఆకౌంట్) పై చర్చ

శ్రీమతి ముదిరాగాంధీకారు 1982 ్లో హిందేషన్ స్టోన్ చేయడం జరిగింది. అప్పుడు దానిని రూ. 250 కోట్లతో తయారయ్యేటట్లుగా ఎస్టేషన్ తయారు చేసినారు. 440 మెగావాట్స్ ఉత్పత్తి అయ్యేటట్లు అంచనా చేయడం జరిగింది. 1986 లో పూర్తి చేయడానికి డ్రాగెట్ షిప్స్ చేయడం జరిగింది. 1986 ్లో పూర్తిచేయలేదు 1988 వచ్చినప్పటికీ అట్లనే పడివుంది

(కరెంటు పోషింది)

మిష్టర్ స్పీకర్ :— సభ తిరిగి సాయంత్రం 4 గంటలకు సమావేశమగునని తెలియ జేస్తూ వాయిదా వేస్తున్నాను.

(సభ తిరిగి సాయంత్రం 4 గంటలకు సమావేశమగుటకు మం॥ 1.05 నిమిషము లకు వాయిదా వడినది)

సభ తిరిగి సాయంత్రం 4 గంటలకు సమావేశమైనది.

(సభాపతి అధ్యక్షస్థానములో వున్నారు)

సభా కార్యక్రమము

శ్రీ యన్. ఇంద్రాసేనారెడ్డి :— ఈ అసెంబ్లీ సమావేశం నిమిత్తం ఒక నిమిషము గురించి కొన్ని వందల వేల రూపాయలు ఖర్చు పెడుతున్నాము. యీ అసెంబ్లీని సీరియస్ గా తీసుకుని దీనిని, నడిపించాలనే వుద్దేశ్యము ఈ ప్రభుత్వానికి వున్నట్లుగా కనిపించటంలేదు. ప్రొద్దుట నాలుగైదు సార్లు కరెంటు పోయి రావడం జరిగింది. యిప్పటికిప్పుడు ఆరు నిమిషాలనుంచి టెల్ మోగుతున్నది. ప్రొద్దున అసెంబ్లీ నడవకపోవడానికి కారణమేమిటి? దీనికి ఎవరు బాధ్యులు? ఆ రకంగా ఎందుకు జరిగింది?

మిష్టర్ స్పీకర్ :— మీరు రెండు వైపులా చూడండి. కరెంటు పెయిల్ అయినది. బాధ్యులు ఎవరు అని నిర్ణయించవలసిన అవసరం లేదు. బోర్డు మెంబర్సులు ఈ విషయంలో డైరెక్షను యివ్వడం జరిగింది. ఎక్స్ ప్లనేషను కాలేఫర్ చేయడం జరిగింది. నోటీసులు, క్వశ్చన్ ఆవర్సులో ఎంతెంత సమయం తీసుకుంటున్నామో ఆలోచించాలి. సమయాన్ని సర్దిబోయోగం చేసుకోండి. ఎటెండా రూడా

(టేట్ ఆన్ ఎకౌంట్) పై చర్చ

సరిగా ఫాలో రావడంలేదు. సభ్యులు సహచారం అందించడం లేదని అనుకుంటున్నాను. ఈవినిగ్గు చూడ చూస్తుంటున్నాము. వర్కింగు అవర్స్ ఎక్కువగానే వుంటున్నవి. మెంబర్సు ఎక్కువగానే ఫాలో అవుతున్నారు. I am taking full care. Let us proceed. సభ్యులు ఎక్కువగానే డిస్కషన్సులో పాల్గొనిపోతున్నారు.

శ్రీ యన్. ఇంప్రెసెనరెడ్డి :— సభ్యులు మాట్లాడడం లేదని రాదు. నేను అడిగిన విషయం పొందుతూ కంటే గురించి అడుగుతున్నాను.

MR.SPEAKER :— Inspite of electricity failure one hour forty minutes time is taken for the discussion. చాలా టైము మీకు యివ్వడం జరిగింది. త్వరగా ముగించండి. తరువాత వెంటకేళ్ళవరకావుగాదు మాట్లాడుతారు.

శ్రీ ఎ. ధర్మారావు :— 10 నిమిషాలలో ముగిస్తాను.

విస్టర్ స్పీకరు :— చాలా టైము టీసుతున్నారు.

1988-89 సంవత్సరమునకు బడ్జెటు

[టేట్ ఆన్ ఎకౌంట్] పై చర్చ

శ్రీ ఎ. ధర్మారావు :— ఈనాడు రాష్ట్రం కంటే కోత ఎదుర్కొంటున్నది; ఉదయం 9 నానరవి చూడ ఎలక్ట్రిసిటీ బ్రబ్బంది ఎదుర్కొన్నది. ఎలక్ట్రిసిటీకి సంబంధించినంతవరకు రాష్ట్రములో ప్రధానమైనటువంటి ప్రాజెక్టు కొల్లూరి ఏమీ లేకపోయినా గతములో ఉన్నటువంటి పాండ్రెట్టలు గత ప్రభుత్వములు ఫస్ట్ పెజ్ పూర్తి చేసినవి. సెకండు పెజ్ యింకా పూర్తయిందే చాక రాలేదు. ఫస్ట్ పెజ్ ఆయన తరువాత సెకండు ఫేజ్ పూర్తి చేయడం చాలా రేలిక కానిరాష్ట్రములో రాష్ట్ర ప్రభుత్వము ఏ ఒక్కటి పూర్తి చేయలేదు. విజయవాడలో ధర్మర్ స్టేషను సెకండు పెజ్ నునా త్వరితగతిన పూర్తి చేయాలని కోరుతున్నాను.

అలాగే, ముద్దనూరు ధర్మర్ పాల్గొన్న విషయంలో మైసూరా రెడ్డిగారు ఈ సభలో అనేకసార్లు "మీరు బొగ్గు సంపాదించేస్తామని ఆమోదించి" యివ్వండి. మీము

(ఓబ్ ఆన్ ఆకౌంట్) పై చర్చ

కేంద్రమునుండి పరిష్కన తెచ్చుకొంటాము'' అని వట్టుపట్టగా కేంద్రం నుండి మద్ద నూరు ధర్మర్ వర్ ప్లేషన్స్ / క్లియరెన్స్ రావడం ముఖ్యమంత్రిగారు పొందేషన్ పేయడం జరిగింది. తక్కిన పొందేషన్లలాగా ఎదిరాడ పొందేషన్ ప్లేజిలోనే పెరిగి రుండా, త్వరలో నిర్మాణ కార్యక్రమం ప్రారంభించినట్లయితే, రాయలసీమ నుండి విద్యుచ్ఛక్తి సరఫరా త్వరలో వచ్చే అవకాశం వుందనేది అందరికీ తెలుసు.

పరిశ్రమలకు సంబంధించి ఈ రాష్ట్రములో 5 సంవత్సరాలనుండి యిరిగేషన్ ప్రాజెక్టు గాని, ఎలక్ట్రిసిటీ ప్రాజెక్టుగాని, పరిశ్రమలకు సంబంధించిగాని ఏ ఒక్కటి రాలేదు. మొత్తం 140 మేజర్, మీడియం పరిశ్రమ ప్రాజెక్టులకు కేంద్ర ప్రభుత్వము క్లియరెన్స్ ఇచ్చి ఎంతో కాలమయింది. కానీ ఏ ఒక్కటికూడా రూపుదల్చలేదు. మంగళగిరి ప్రైవేట్ ఫ్యాక్టరీకి కేంద్రమునుండి క్లియరెన్స్ రాలేదు. క్లియరెన్స్ వచ్చిన గంటలోనే మొదలు పెడతామని అనేకసారులు ఈ ప్రభుత్వము చెప్పింది. నాలుగు సంవత్సరముల క్రితము కేంద్రమునుండి క్లియరెన్స్ వచ్చింది. అదికూడా ఇంకా పునాది రాళ్ళలోనే ఉన్నాయి. ఈ విధంగా వున్నప్పుడు రాష్ట్రము పారిశ్రామికంగా ముందుకు పోవాలంటే ముందుకు పోవడం కష్టము. విశాఖపట్టణం స్టీలు ఫ్యాక్టరీకి సీటిసరఫరా బాధ్యతను రాష్ట్ర ప్రభుత్వము తీసుకొన్నది. ఏలేరు నుండి సీటి సరఫరా చేయవలసి వుంది. అందుకు ఏలేరు ప్రాజెక్టు పూర్తికావాలి. డబ్బులు లేవని ఈ ప్రభుత్వము చేతుపెట్టిరే కేంద్ర ప్రభుత్వము రాష్ట్రం రెస్యూవచ్చి వెంగళరావుగారు యిప్పుడు 75 కోట్ల రూపాయలు రుణం యిప్పించడం జరిగింది. అప్పు యిచ్చినాకూడా నీరు నష్టయిచేసే పరిస్థితి లేదు. త్వరలో విశాఖపట్టణం స్టీల్ ప్లాంటుకు ఏలేరు రిజర్వాయర్ నుండి నీటి సుధరా చేయాలని కోరుతున్నాను.

సోషల్ వెల్ ఫేర్ విద్యార్థుల మెస్ చార్జెస్, స్కాలర్ షిప్పులు తగ్గించారు. యిచ్చినా నడయంట్ ఎవ్వకుండా, స్టడీస్ అయిపోయిన తరువాత యివ్వడం, చానివల్ల మిస్యూజ్ అవడం, సరిగ్గా చేరవలసిన వాళ్ళకు చేరకపోవడం జరుగుతున్నది.

హాస్టళ్ళకు సంబంధించి నదీస్థాండర్లు ఫుడ్ పెట్టడం, పిల్లలు తినలేక మలమల మాడుతున్నారు. కొందరు హాస్టళ్ళను వదలిపెడుతున్నారుకూడా. పేదల పెన్షన్స్ ఐదు రకాలుగా విడిచివారు. ఇది ప్రచారం కొరకే విభజన చేసినట్లు కనబడుతున్నది. వృద్ధాప్య పెన్షన్, వ్యవసాయ కార్మికుల పెన్షన్, వితంతువుల పెన్షన్, గర్భిణి స్త్రీల పెన్షన్, వికలాంగుల పెన్షన్ అని ప్రవేశపెట్టారు. ఈ పెన్షన్లు యెవరికి ఎక్కడ యిస్తారో యెక్కువకి వెళ్ళారో కూడా తెలియని స్థితిలో వున్నారని అమాయక ప్రజలు,

(ఓబ్ ఆన్ ఆరౌండ్) పై చర్చ

దీనికికూడా ఒక సింగిల్ పిందో వద్దతి పెడితే బాగుంటుందని మనవి చేస్తున్నాను. 1985 లో ఎలక్సిన్స్ లో యిచ్చిన పెన్షన్ రఫ్ఫ, అదనంగా పెన్షన్ దరఖాస్తులు మంజూరు చేయలేదు. యొక్కడయినా పెన్షన్ ర్ చనిపోతే కొత్తవాడికి ఆ పెన్షన్ యిస్తారుతప్ప అదనంగా పెన్షన్ గ్రాంటు యివ్వలేదు. అర్హులైనవారు 2/3 వంతు యింకా వున్నారు. వారి అప్లికేషన్స్ అప్పటి నుండి యిప్పటివరకు అలాగ్ వున్నాయి. వాళ్ళు బృతికి వుండేలోపల అప్లికేషన్స్ పరిష్కారమయ్యే పరిస్థితి కనిపించలేదు. ఈ ప్రభుత్వము వుండేటంతలోపల పరిష్కారం అయ్యే నమ్మకం కనిపించలేదు. ఒక స్కీము ప్రవేశ పెట్టిన తరువాత అర్హులైన వారందరకు యిచ్చేటట్లు చూడాలి. కొందరికి యిచ్చి మరి కొందరకు యివ్వటంపోవడం అన్యాయమే అవుతుంది.

సోషల్ వెల్ ఫేర్ డిపార్టుమెంటువారు ఇండ్ల స్థలాలను 50 శాతం మందికి యింకా యివ్వలేదు. కొన్ని లక్షల మందికి ఎలాట్ చేయవలసి వుంది. ముఖ్యంగా డెల్టా ప్రాంతంలో హెచ్చుగా వున్నారు. ఆ విషయంలో ఈ ప్రభుత్వము పూర్తిగా ఫర్ ప్లాపు పెట్టింది. ఇక్కడున్న వాళ్ళు ఆంధ్రులం అని అనుకోవాలంటే కనీసం ఒక్క క్కరికి పెంటు భూమి అయినా వుండాలి. లేకపోతే ప్రమాదం ఏర్పడవచ్చు వారిలో నమ్మకం పోతుందని మనవి చేస్తున్నాను. యిండ్లస్థలాలకు గాను పెండింగులో అప్లి కేషన్స్ కు డబ్బు శాంగ్స్ చేయకుండా, కోర్టులో స్టేటుపెట్టి రాలయావస చేస్తున్నారు. త్వరలో పెండింగులో వున్న అప్లికేషన్స్ కు డబ్బు మంజూరు చేయాలని కోరుతున్నాను.

క్లీన్ అడ్మినిస్ట్రేషన్ యిస్తామని ముఖ్యమంత్రిగారు పదే పదే వాగ్దానాలు చేశారు. క్లీన్ అడ్మినిస్ట్రేషన్ అని చెప్పి ఈరోజు వరకు చూడా ముఖ్యమంత్రిగారు ప్రచారం చేస్తున్నారు. క్లీన్ అడ్మినిస్ట్రేషన్ అంటే ఏదో బాధ్యతలేనివారు ఎరిగే షన్ చేస్తే లేక ప్రచారం చేస్తే తగిలిందని నేను అనేవాడినికాను. క్లీన్ అడ్మినిస్ట్రేషన్ అనిచెప్పి శాసనసభలోనూ బయటను ప్రచారాలు చేసుకుంటే సరిపోదు. హైకోర్టులో ఐదుగురు న్యాయమూర్తులతో కూడుకొన్న ఫర్ చెంచ్ ? అంశాలపై ముఖ్యమంత్రిగారు నెపో టిజిమకు, ఫేవర్ టిజింకు పాల్పడ్డారని క్లియర్ మైండింగ్స్ ఇచ్చిన తరువాత కూడా అది తనమీద కాదన్నట్లుగా, దానికి స్పందించకుండా వ్యవహరిస్తున్నారంటే ఈ రాష్ట్ర ములో క్లీన్ అడ్మినిస్ట్రేషన్ ఎట్లా సాధ్యమవుతుందని అడుగుతున్నాను నైతిక బాధ్యతలు తనమీద లేనట్లుగా నైతిక విలువలకు తిలోదకాలిచ్చి వ్యవహరిస్తున్నారు. ఆపే చేసులో చేస్తువుంటే దూడ గట్లన మెయ్యదు. దూడ అంతకుముందే చేలోకి

(ఓట్ అన్ ఆకౌంట్) పై చర్చ

వెళ్ళి మేస్తుంది; ఆ సే నేర్పగలదని. అంటే కంటే చేసు చేసినట్లు ఉంది. ముఖ్యమంత్రిపై అవినీతి రుజువు అయిన తరువాత కూడా వారు దానిలో స్పందించకుండా అధికారములో కొనసాగితే 'క రాష్ట్రములో అవినీతి ఎట్లా పోతుంది? ఆయన వచ్చిన తరువాత అవినీతి తగ్గకపోగా, అపవీతమీద సర్వార్థిపడినట్లుగా పెరిగిపోయింది. రైతే రాజని, రైతులకు కిక్కిపరిచుతున్న తెస్తున్నానని సంవత్సరం నుండి ప్రచారం చేసి చేసి, చివరకు రైతులను రాజులుగా చేయకపోగా, తన అల్లడిని రాజుగా చేశాడు. రైతులకు కిక్కిపరిచుతున్నట్లు ఒరిగేది ఏమీ లేకపోగా, గతములో పున్నటువంటి మార్కెటు కమిటీలనుంచి రద్దీచేసి, ఒకదానిలో మరొకటి మార్పి ప్రయోగాలుచేసి, ఆ ప్రయోగాలతో ఆశలు కట్టిస్తూ, కాలక్షేపం చేస్తున్నారు. యది కూడా నెరవేరేదిరాదు. యది రాజకీయ రిహాబిలిటేషన్ కొరకు మాత్రం చేస్తున్నారు.

ప్రస్తుత మండలాలకు కర్షక పరిసత్తులకు నామినేటు చేస్తారట. మండలానికి వైస్ ప్రెసిడెంటు ఎన్నికలు జరుగుతున్నాయి. ప్రతి గ్రామ సర్పంచికి మండలాలలో కర్షక పరిసత్తు ప్రెసిడెంటు యిస్తామని మా తరపున ఓటు పేయాలని ఆశలు పెట్టి, ఈ రకంగా అధికార దుర్వినియోగము చేస్తున్నారు. ఆఫీసర్లను తరచు హరాస్ చేస్తూ బదిలీ చేస్తున్నారు. ఆ నెస్టు ఆఫీసర్లను పనిచేయనీయకుండా పేదస్తున్నారు. వాళ్ళను పార్టిజాన్ గా యాక్టుచేయమని వత్తిడి చేయడమేకాకుండా, ఆ విధంగా పని చేస్తున్నట్లు కనపడాలనికూడా ఆఫీసర్లను వత్తిడిచేస్తూ ఫాసిస్టు పద్ధతిని అనుసరిస్తున్నారు. ఈ రకంగా ఆయితే, రాష్ట్ర పరిపాలనలో ఎఫీసియెన్సీ పూర్తిగ పడిపోవడమేకాకుండా, లా అండ్ ఆర్డరు పొడిగి దీనివల్ల చిన్నాభివృద్ధి పరిస్థితి ఎస్తుంది. యిప్పుడు నాస్తిక్ అడ్మినిస్ట్రేషన్ కనబడదు. ప్రభుత్వమునకు అనుకూలంగా వుంటే ఆర్డరు పేయడం, లేకపోతే డిలే చేయడం, ఫలాని కేసులో యింటరెస్టు వుందని తలచినప్పుడు కికారణ్యములో ఒక డౌన్ మొక్కను ఎతికి పట్టుకొని తెచ్చినట్లుగా, కుప్పలు కుప్పలుగా పడివున్న ఫయిల్స్ లో నుండి ఆ ఫయిలును తెచ్చి ఆర్డరు పేయడం జరుగుతున్నది. ముఖ్యమంత్రి, మంత్రులు, మొదలు మండలాల అఫీసుల్లో పరకు టాడ ఫయిల్స్ డిస్ పాజ్ కాకుండా అడ్మినిస్ట్రేషన్ స్టాబిలిచిపోయింది.

అర్థికపరమైన రిలేషన్స్ కు సంబంధించి, కేంద్ర ప్రభుత్వము సవతితలి ప్రేమ చూపుతున్నదని, అందువల్ల మేము ఏమీ చేయలేకపోతున్నామని ప్రతివానికి వంకపెట్టి అనడం తమికి తెలుసు. ప్లేసుకు సెంటర్ కు వున్న రిలేషన్స్ కు సంబంధించి చాప్టర్ 12 ఆఫ్ కానిస్టిట్యూషన్ లో స్పష్టంగా చెప్పబడి వుంది. చాప్టర్ 12 లో ఎవరి హక్కులు ఏవిధంగా వున్నాయి. యెవరి బాధ్యతలు ఏమిటి? ఎవరి రైట్స్ ఏమిటి,

(టెట్ ఆన్ ఆరౌండ్) పై చర్చ

యెవరి ఆదాయం, యెవరి ఖర్చు ఏమిటి అర్బుది క్లియర్ గా చెప్పబడివుంది. వాని ప్రచారం దబ్బు ఎలాకేట్ చేస్తారుతప్ప, వారు యిష్టమొచ్చినట్లు చేయడానికి వీలులేదు. నేషనల్ డెవలప్ మెంట్ కోన్సిల్ కు సంబంధించి రూల్స్ నున్నాయి. ప్లానింగ్ కమిషన్ కు సంబంధించి రూల్స్ నున్నాయి. పరియాడిరల్ గా 5 సంవత్సరాలకొకసారి ఫైనాన్స్ కమిషన్ ను ఏర్పాటు చేస్తారు. వారి ఫంక్షింగ్స్ కూడా ఉంటాయి. వాటినిబట్టి నిధులు యెలాకేట్ చేస్తారు, అంచేతప్ప యిస్తానుసారం చేయడానికి వీలుండదు. కేంద్రమిచ్చిన గ్యారంటీస్ వుడ్ గ్రాంటుగాని, యెరువుల గ్యారంటీ గాని ఈ గ్రాంటు లలో పర్ కాపీటా గ్యారంటీ అల్ ఇండియాది 5% ఫర్ హెడ్ వుండగా, ఆంధ్ర ప్రదేశ్ ని యావరేషన్ 75 పర్ హెడ్ పడుతున్నది. ఈవిధంగా యిరర డిస్ట్రీబ్యూట్ చేస్తే, మనకు యెక్కువగా వచ్చిందితప్ప, తక్కువ ఏమీ రాలేదు. యిలా పున్న వస్తువు కేంద్రము అన్యాయం చేస్తున్నదని చెప్పడం వాద్యతలను విస్మరించి, ప్రచారం కొరకు మాత్రం చేస్తున్నట్లు కనబడుతున్నదితప్ప మరొకటి కనిపించడంలేదని మనవి చేస్తున్నాను.

సర్కారియా కమిషన్ రెకమెండేషన్స్ ని కేంద్రము అమలు చేయలేదని అన్నారు. వారి రిపోర్టు 1500 పేజీలు కలిగివుంది. ఆ రిపోర్టు చూడగా నాకు అర్థమైనంతవరకు ఫైనాన్సియల్ రిపోర్ట్స్ కు సంబంధించి Residuary powers in relation to taxation should continue exclusively with the Union. తప్పనిసరిగా యూనియన్ లో వుండాలి తప్ప, స్టేట్స్ లో ఉన్నదానికే సర్కారియా కమిషన్ ఒప్పుకోలేదు

మరి సెంట్రల్ బడ్జెటు ఏదో కొన్ని కన్ సెషన్స్ ను చూచింది. ముఖ్యమంత్రి గారు సెంట్రల్ డివైజ్ లీసింది అన్నారు; తీస్తే మారేందుకుగాని మనకు అవ్వవలసిన కన్ సెషన్స్, రైతులకు కామన్ మోన్, మొన్న బడ్జెటులో కొన్ని సదుపాయాలు, కన్ సెషన్స్ ను చూపారు. మరి అర్థికంగా తులతూగుతున్నటువంటి మన ప్రభుత్వము బడ్జెటులో ఎవరికీ ఏ కన్ సెషన్స్ ను ఇవ్వబండా ట్లుంటే బడ్జెటును ప్రవేశ పెట్టడం అది ప్రజలను బాగు చేయడానికి కాదు అని చెప్పి మనవిచెస్తున్నాను. యిది పోతే మన ముఖ్యమంత్రిగారు తరుచుగా ఒక కాంట్రవర్సీని లేపి జనాన్ని పెడ త్రోవను వర్తించడం జరుగుతోంది. పెడకర్ సిస్టమ్ అనేది ఈ దేశంలో వున్నది అని, మన కాన్ స్టిట్యూషన్ పెడకర్ కాన్ స్టిట్యూషన్ అని యిది పెడకర్ లిజం అని తప్పుడు ప్రచారము ఒకటి పెట్టి ఆరము ఈనాడు ఒక ప్రక్రియ పంజాబులో మరో ప్రక్రియ అస్సాములో చెలరేగుతున్నటువంటి ఈ ప్రాంతీయ తర్జాలను ఒక తర్జాలను అర్థికతను ప్రోత్సహించడానికి వారి తీరున్నది అని మనవి చేస్తున్నాను. తమకు

(ఓట్ ఆన్ అకౌంట్) పై చర్చ

జాగా తెలుసు. ఈ రాజ్యాంగానికి సంబంధించినంత వరకు రాజ్యాంగంకోసం మొదటి ఆర్టికల్ నుంచి చివరి ఆర్టికల్ వరకు ఎక్కడా కూడా పెడర్ అని గాని పెడరలిజం అనే మాటగాని వాడలేదు. వది పెడ్యూల్సులో ఎక్కడా కూడా లేదు. యూనియన్ ఆఫ్ ఇండియా అని చెప్పి మాత్రమే ప్రతిచోట కూడా అది వాడబడింది. అంతే కాదు. మన రాజ్యాంగ వండితులు యిచ్చినటువంటి యింటర్ప్రేషన్, సరై వర్ ఇన్వింగ్సు లాంటి వారు యిచ్చినటువంటి యింటర్ప్రేషన్ ప్రకారం కూడా మన రాజ్యాంగం అనేది యూనిటరీ యన్ స్ట్రక్చర్ బట్ పెడర్ ఇన్ స్పిరిట్. రాష్ట్రాలుగా సిర్పాలు చేసి పరిపాలన వాలిథ్యం వుండేటట్లుగా మనం చూసుకోవాలి తప్ప యూనిటరీ యన్ స్ట్రక్చర్ బట్ పెడర్ ఇన్ స్పిరిట్ అని మాత్రమే గుర్తు పెట్టుకోవాలి. రాష్ట్రాలకు అధికంగా వవర్సు ఉండవలసిందే, నిధులు వుండవలసిందే, అలాగే జిల్లా పరిషత్తులకు వుండాలి, మునిసిపాలిటీలకు వుండాలి, పంచాయతీలకు వుండాలి. అందరికీ వుండాలి, గాని ఒక రాష్ట్రానికి మాత్రం వుండాలి జిల్లా పరిషత్తులకు వుండకూడదు అనే తత్వం మాత్రం మంచిది కాదు. ఒక రాంగు నోషన్ ఏమెంటు కేంద్రాన్ని రాష్ట్రాలు ఏర్పరుచుకున్నాము. కేంద్రం అంటే మిథ్య అనేటటువంటి ప్రచారము కూడా సాగడం చాల దురదృష్టకరం. కానీ కాన్స్టిట్యూషన్ మూడవ ఆర్టికల్ రాష్ట్రాలను యెల్లా ఫామ్ చేయాలి? రెండు రాష్ట్రాలను ఒకటిగా చేయడంగాని ఒక రాష్ట్రాన్ని రెండుగా విడగొట్టడంగాని సరిహద్దులను మార్చడంగాని అధికారాలు పార్లమెంటుకి వున్నాయి అని ఆర్టికల్ 3 స్పష్టంగా చెబుతూవుంది. అటువంటి పరిస్థితిలో సమైక్యతకు వ్యతిరేకంగా యిటువంటి ప్రచారం చేయడం మంచిదికాదని మనవిచేస్తున్నాను. మరి ఈ రాష్ట్రం తన అధికారాలను నిధులను పెంచుకోడానికి చూసేప్పుడు అలాగే జిల్లా పరిషత్తులకు మున్సిపాలిటీలకు స్థానిక సంస్థల అన్నిటికీ కూడా వాటి అధికారాలను నిధులను కూడా పెంచడానికి చూడాలి అవసరం ఎంతైనా వుంది. ఈనాడు జిల్లా పరిషత్తుల పరిస్థితులు ఏమిటి? ఒక్క గుమాస్తాని ట్రాన్స్ ఫర్ చేయడానికి వీలులేదు. ట్రాన్స్ ఫర్ చేసినట్లయితే యిక్కడ గవర్నమెంటు స్టే యిచ్చి కూర్చుంటుంది. ఈ రకంగా జిల్లా పరిషత్తులలో మీరు ఇంటర్ ఫియర్ అవుతూ వారికి అధికారాలు లేకుండా దిగ్బంధించేస్తూ వారి ఆర్థిక సోర్సులు అన్ని తాము మునిషేస్తూ కేంద్రం మాకు అధికారాలు యివ్వాలి అని పెడరలిజం కావాలి అని అనడంలో అర్థం ఏమిటి? ఈనాడు వాటి ఆర్థిక పరిస్థితి కనుక చూసేటటువంటి మున్సిపాలిటీకి 180 కోట్ల రూపాయలు గవర్నమెంటు స్టాట్యూటరీగా ఇవ్వవలసినటువంటి గ్రాంట్లు ఇవ్వకుండా బకాయిలు పెట్టిమున్సిపాలిటీలను వారి నిబ్బందికి జీలాల కూడా చూపుకోలేని యిబ్బందికర పరిస్థితులలో మున్సిపాలిటీలను పెట్టింది. మున్సిపాలిటీలకు వచ్చే ఎంటర్ టైన్ మెంటు టాక్సు కూడా యివ్వడంలేదు. వండన్ ఫ్రీజు చేస్తూ ఆర్థుల యిచ్చి సబ్ తెన్జరీలనుంచి డబ్బు తీసుకోనియడంలేదు.

(ఫీట్ ఆన్ లెకౌంట్) పై చర్చ

పండ్లు పీజిజ్ చేస్తూ ఉచ్చిర సర్క్యూలర్ నావీ మీకు పంపుతున్నాను. అధ్యక్ష, (నావీ పంపారు) చూడండి. జీరాలకు సంబంధించినది రష్మి ఏ విల్లె పాస్ చేయవద్దు ఏ డబ్బు మువ్వపడ్డ అని కార్పొరేషన్ డెవలప్ మెంట్ సర్క్యూలర్ ఆఫ్ ఫైనాన్సింగ్ పున్నది వంటి బ్రాజిలిన్సిటికి పంపారు. అది చూడండి ఇట్లా పుంటే ఇంకా డెవలప్ మెంట్ వర్క్కు ఏమి జరుగుతా ఎ. మున్సిపాలిటీ పెన్సి ఎంటర్ ప్రైజ్ మెంటు టాక్సు కూడా గవర్నమెంటు యివ్వవలసివచ్చే మున్సిపాలిటీలు వారి స్టాప్ కి జీరాలు యెట్లా యిస్తా ఎ ? రాష్ట్రాన్ని ఒక్కా నివాళియిస్తే ఎంత లభిస్తుంది ఏమి జరుగుతుంది ? దివాళా తీయించారు అంటే మంత్రిగారు కోప్పడతారు. పెంటరు చేసింది కాదు. మీరు డెవలప్ మెంటుకి ఏమి ఖర్చు పెడుతున్నారు. ల్లా ఈ రాష్ట్రం ముందుకు నడిస్తుంది ? పనిపి అన్నము తినడం మానేస్తే నాంత డబ్బు ఆదా చేసుకోవడం జరుగుతుంది కాని దానివల్ల వచ్చిన జబ్బులు ఈ ఆదా అంటే ఎక్కువ ఖర్చు అవుతుంది. ఈ పీజిజ్ ఆర్డరు వల్ల కూడా ముందే. ప్రగతి పథం 13 పాయింట్ల ప్రొగ్రాము పెట్టారు. అందులో మొట్టమొదటి పాయింటు రాష్ట్రము అంతటా కూడా మంచి నీళ్ళు సప్లయ చేస్తాము అని హామీ యిచ్చారు ఇదివరకు కరువు ఎవరైనా ఈ 5 ఏళ్ళనుంచి కరువు చివరకు శానన సభ్యుల కార్పొరేషన్ లో కూడా మంచి నీటి కరువు ఏర్పడింది. దీనిని ప్రగతి పథంలో మొట్టమొదటి పాయింటుగా పెట్టుకున్నారు. అర్థికంగా దివాళా తీసిన పరిస్థితి ఈ రాష్ట్రంలో ఏర్పడిందని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ బి. వెంకటేశ్వరరావు (మతిర) :— అధ్యక్ష, మన రాష్ట్ర ఆర్థిక శాఖామంత్రిలు తాత్కాలిక బడ్జెటు ప్రవేశ పెడుతూ అనేక విషయాలు చెప్పారు. ప్రధానంగా మన బడ్జెటును పరిశీలించినట్లయితే గత నాలుగు సంవత్సరాలుగా మన రాష్ట్రములో వరదలు, కరువులు పగైరా వీటి అనేక దుష్పరిణామాలు ఈ ప్రస్థితి కరుణించకపోవడం ప్రభుత్వ వైఫల్యాలు రెండూ రోడాయి మన ఆర్థిక పరిస్థితి వాల సంక్షోభంలో వూరుకుపోయింది అని మనం ప్రవేశ పెట్టి బడ్జెటు చూస్తే అర్థం అవుతుంది. ముఖ్యంగా ఆర్థిక విషయం వచ్చిన సందర్భంలో ఒక నిర్దిష్టమైనటు వంటి పాయింటు తమ దృష్టికి తేడబడుతున్నాను. 1983-84 వ సంవత్సరంలో మన ఆహార ధాన్యాల ఉత్పత్తి 118 లక్షల టన్నులు అంటే అది 1986-87 వచ్చేప్పటికి 93 లక్షల టన్నులకు పడిపోయింది అదే పరిస్థితి ఈ సంవత్సరం కూడా అంచనా గత సంవత్సరం ఉత్పత్తి అంత రాకొచ్చి డిపెండెంట్ ప్రెజ్యుతి కొంత కరుణించి నందుకు కలిగి చెప్పి. అదే సగము రూపాయలుగా మనం చూసిట్లు అదే 1970-71 వ సంవత్సరంలో 22.78 కోట్ల రూపాయలు వివిధ గౌరవమువంటి ఆహారధాన్యాలు అంటే అది 1986-7 వ సంవత్సరం వచ్చేటప్పటికి 19.00 కోట్లకు పడిపోయింది. దీనిని ఒట్టి మన రాష్ట్ర ఆర్థిక విస్థితి ఎంత చిన్నాభివృద్ధిగా ఉందో తమకు అర్థము

(ఓట్ ఆన్ ఆకౌంట్) పై చర్చ

చేసుకోవచ్చు. అప్పుజై, రాష్ట్రము, కేంద్రము చూడగా ఈ పునరావృత్త విత్త విధానం అని ఒక దానిని ప్రవేశ పెట్టి దానిని ప్రణాళికా బద్ధమైన మన కార్యక్రమాన్ని కూడా దుస్థితిలో వదల వేస్తున్నారు అనేది నేను సహేతుకమైన ఉదాహరణలతో తమ ద్వారా ప్రభుత్వ దృష్టికి తేదలుచుకున్నాను ఉదాహరణకి కేంద్ర ప్రభుత్వం కూడా యిదే పద్ధతి అవలంబించింది. మన కాంగ్రెస్ సోదరులు అంటున్నారు కేంద్ర బడ్జెటుకు రాష్ట్ర బడ్జెటు సంబంధం ఏమిటి అని. సంబంధం లేదు అని. అది వాస్తవం కాదు. గత 40 సంవత్సరాలుగా ఈ దేశంలో కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం అనుసరిస్తున్నటువంటి తప్పుడు రాజకీయ ఆర్థిక విధానాలవల్ల దాని దుస్థితితాలు దేశం మొత్తం మీద పడక తప్పదు మన రాష్ట్ర బడ్జెటు కేంద్ర బడ్జెటు గత సంవత్సరం ఎంత లోటు వున్నదో మనకు తెలియనిదికాదు ఈ ఏక శి వేల కోట్ల రూపాయలకు లోటు బడ్జెటు చేరింది. ఈ బడ్జెటు పెట్టుకోవడం కోసం మక మిగిలిన వారణం ఏమిటంటే ద్రవ్యోల్బణం వచ్చింది. నోట్లు గుడ్డుకోవచ్చు. కేంద్ర కరెన్సీ ఉంది కాబట్టి. ఈ ప్రణాళికలో పునరావృత్త విత్త విధానంలో ఎంత దేశాలనుంచి అప్పులు తెచ్చుకోవడం దాని కేటాయింపులు ఏది అద్దము వస్తే దానికి ఖర్చు పెట్టుకునే పద్ధతిలో తప్ప మరే రకమైనది కాదు అని చెప్పి మీ దృష్టికి తేదలచుకున్నాను. మన రాష్ట్ర ఆర్థిక మంత్రిగారు 211 కోట్ల రూపాయలు నిరస లోటు బడ్జెటు ఉందని అంటున్నారు.

కేంద్ర ప్రభుత్వం అనుసరిస్తున్న యీ పునరావృత్త విత్త విధానంవల్ల లోటు బడ్జెటులు ఏర్పడి దాని ప్రభావం మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వం మీద కూడా పడి ఆ లోటు 500 కోట్ల రూపాయలకు పెరిగినా ఆశ్చర్యపడనక్కరలేదు. కేంద్ర ప్రభుత్వంవారు యీ పునరావృత్త విత్త విధానం పేరుమీద 100 కోట్ల రూపాయలు గత సంవత్సరం కేటాయించి ఒక పైసా కూడా యీ నేషనల్ హవుసింగు స్కీము మీద ఖర్చు చేయలేదు. యీ సంవత్సరం కూడా యీ నేషనల్ హవుసింగు స్కీముక్రింద 100 కోట్లు కేటాయిస్తే అది కూడా ఖర్చు పెడతామని కేంద్ర ప్రభుత్వం చెబుతున్నా ఖర్చు పెట్టలేదు. కాబట్టి యీ పునరావృత్త విత్త విధానం ఏది అయితే వుందో అది మన ఆర్థిక పరిస్థితిని తారుమారు చేసే పరిస్థితికి తీసుకువచ్చింది. కేంద్ర ప్రభుత్వంవారు అనుసరించే యీ తప్పుడు విధానాలవల్ల కేంద్ర ప్రభుత్వమునకే కాకుండా దాని దుస్థితితాలు రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి కూడా చుట్టుకుంటాయి. ఎందుకంటే కేంద్ర ప్రభుత్వం నుంచి రాష్ట్రానికి వచ్చే ఆర్థిక వనరులు యీ విధానములవల్ల హరించుకుపోతున్నాయి. రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి ఎక్స్ సయిజు డ్యూటీలో వాటా రావలసివుంటే దానిని తగ్గించారు. అట్లాగే కేంద్ర ప్రభుత్వంవారు పెన్షన్ల ఎక్స్ సయిజు డ్యూటీ ఏదీ అయితే వేస్తూ దానిని పెంచడంవల్ల రాష్ట్రాలకు వచ్చే పన్నులు రాకుండా చేశారు. ఈవిధంగా రాష్ట్రపరంగా వచ్చే పన్నులు పేరుకు తప్ప ఆనలు పన్నులు అన్ని కేంద్ర ప్రభుత్వం తీసుకునే

4-30
P. M.

(ఓట్ ఆన్ అకౌంట్) పై చర్చ

అధికారాన్ని పొందే అనుశం కనిపిస్తున్నది. దాని ప్రభావం యీ రాష్ట్ర ప్రభుత్వంపై పడలేట్లు. అందువల్లనే రాష్ట్రప్రభుత్వంవారు తమకు వున్న ఐనదులు ఏవిధంగా ప్రాధాన్యత యిచ్చి ఖర్చుపెట్టాలి అనేది చూసుకోవాలి. అలా రాకుండా యీ రికమైన్ షన్ రాష్ట్రంపై పీత్త విధానం అవలంబిస్తే అర్థి పరిస్థితి గంభీర గోళానికి దారితీస్తుందని మనవిచేస్తున్నాను. రాష్ట్రప్రభుత్వం యొక్క ముఖ్య ప్రాధాన్యతగల రంగాలు చూసుకొని వ్యవసాయం యిరిగేషన్ రంగాలకు 500 కోట్ల రూపాయలు కేటాయించినపుడు యీ రాష్ట్రప్రభుత్వాన్ని అభినందించడం జరిగింది. కాని అందులో రాష్ట్రప్రభుత్వం ఖర్చుచేసినది 257 కోట్ల రూపాయలు మాత్రమే. అందులోకూడా లెక్కలుపేస్తే యీ ధరలు ఇన్ ఫ్లేషన్ భాగం కూడా వుంది. అందువల్ల మనము ఆర్థికరంగంలో వెనుకబడిపోతున్నామా ముందుకు వెళుతున్నామా అనేది ఆలోచించాలి. రాష్ట్ర ఆర్థిక వ్యవస్థను బాగుచేయడానికి ఆలోచనలు చేయడంలో యిప్పుడు సంక్షేమ కార్యక్రమాలు అవసరమే. రాదనను కాని ఈ యిరిగేషన్, విద్యుచ్ఛక్తి మొదలైన రంగాలకు తక్కువ ప్రాధాన్యత ఇవ్వకూడదు. యిప్పుడు 1985-86 సంవత్సరంలో అగ్రికల్చర్ కు 250 కోట్ల రూపాయలు, 1986-87 సంవత్సరంలో 307 కోట్ల రూపాయలు ఖర్చు, చేయవలసింది చేయకపోవడంవల్ల యీ సంవత్సరం ప్రియారిటీ యిచ్చి, 512 కోట్ల రూపాయలు దానికి కేటాయించినా అది సరిపోదు. ఇక ఎలక్ట్రిసిటీ తీసుకుంటే 1987-88 సంవత్సరానికి 260 కోట్ల రూపాయలు కేటాయించారు. దానిలో కూడా రెవెన్యూ ఎస్టిమేట్లు ప్రకారం 185 కోట్ల రూపాయలు ఖర్చుపెట్టాలి. అది చేయకపోతే యీ విద్యుచ్ఛక్తి రంగాన్ని అలక్ష్యం చేసినట్లు అవుతుంది. అటువంటపుడు కేంద్రప్రభుత్వం ముదిరే యిక్కడ కూడా పెట్టుబడి విధానాలు అవలంబిస్తే వాటి దుష్ఫలితాలు యిక్కడ కూడా పడతాయి. యిరిగేషన్ కు సంబంధించి యీ సంవత్సరం నీటి వసతి 75,000 హెక్టారులు కల్పిస్తామని బడ్జెటు ప్రసంగంలో 1987-88 సంవత్సరంలో చెప్పారు. కాని అందులో 10,000 హెక్టార్లకు మాత్రమే నీటి వసతి కల్పించి యీ యిరిగేషన్ రంగాన్ని అలక్ష్యం చేశారు. అందువల్ల యిది ప్రకృతి లోపంవల్ల జరిగిందని అనకూడదు. ప్రధానమైన ప్రోజెక్టులక్రింద ఈ యిరిగేషన్ వసతులు కల్పించక పోవడంవల్లనే ఇట్లాగ జరుగుతున్నది. యిప్పుడు నాగార్జునసాగర్, శ్రీశైలం, పోచంపాడు ప్రాజెక్టుల క్రింద కమాండ్ ఏరియా డెవలప్ మెంటు జరగాలి. వాటి మొత్తం డైరెంట్ లో 40,000 హెక్టార్ల భూమికి కొత్తగా నీటి సౌకర్యం యివ్వాలని అనుకొని 8,000 హెక్టార్ల భూమికి మాత్రమే నీటి సౌకర్యం కల్పించారు. అందువల్ల యిటువంటి పనులకు ప్రాధాన్యత ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను. చునం నాగార్జున సాగర్ కు యిదివరకు 800 కోట్ల రూపాయలు ఖర్చు చేశాము. మరూ 150 కోట్ల రూపాయలు ఖర్చు చేస్తేగాని

(ఓట్ ఆన్ ఆకౌంట్) పై చర్చ

లక్షలాది ఎకరాల భూమికి వీరు రాదు. 40 000 హెక్టార్ల భూమికి నీటి వసతి కల్పించవలసివస్తే అందులో 8,000 హెక్టార్లకు మాత్రమే నీటి వసతి కల్పించారంటే యిందులో ప్రభుత్వ వైఫల్యం ఎంతవందో అనిపిస్తున్నది. ఎ. ఉడు నీటి పొదుపు క్రింద వారాబండి పద్ధతి పెట్టి 3 లక్షల 32 వేల హెక్టార్లకు యింట్లమెంటు చేస్తామన్నారు. భూమిని చదును చేయడానికి ఉద్దేశించింది 2100 హెక్టార్ల అయితే అందులో వాస్తవంగా జరిగింది 8,000 హెక్టార్ల మాత్రమే. యిక మిగులు భూమి పంచదం విషయంలో ప్రభుత్వం గుర్తించిన 33,000 హెక్టార్ల పొలాన్ని పంచరామన్నారు. కాని 21,700 హెక్టార్ల మాత్రమే పంచారు. అందువల్ల ఈ భూపంచకం సమస్య రావడానుండి రక్షణలో వుంది తప్ప పరిష్కారం కావడంలేదు. యిక మంచి నీటి సౌకర్యం 5,300 గ్రామాలకు కల్పిస్తామని 3,300 గ్రామాలకు మాత్రమే కల్పించారు. ఈ విధంగా ప్రతి రంగంలోనూ ప్రభుత్వం వైఫల్యం చెందుతోంది. ఎ.క ఆరోగ్యం రంగం తీసుకుంటే 15 కమ్యూనిటీ హెల్త్ సెంటర్స్ పెడతామన్నారు. అందులో ఒకటి కూడా ప్రభుత్వం యిచ్చిన లెక్కల ప్రకారం ఏర్పాటు చేయలేదు. అదే విధంగా 2011 ప్రయమరీ హెల్తు సెంటర్స్ ఏర్పాటు చేస్తామని 9 సెంటర్స్ మాత్రం ఏర్పాటు చేసారు. ఈ విధంగా ప్రభుత్వ వైఫల్యం ప్రతి రంగంలోనూ కనపడుతున్నది. ఇక దాన్యానికి గిట్టుబాటు ధర యిస్తామన్నారు. ఈ గిట్టుబాటు ధరను దాన్యానికి ప్రకటించడంలో భారత ప్రభుత్వం వారు రోమ్ తగులబడిపోతూ వుంటే నీరో చక్రవర్తి ఫిడేలు వాయిదాకుంటున్నట్లు ఏమీ వట్టింతుకోవడంలేదు. భారత ప్రభుత్వంలో వున్న అధికారులకు కూడా యీ గిట్టుబాటు ధర ఏ విధంగా నిర్ణయించాలో అర్థం కావడంలేదు. వారు యీ పద్ధతి చెట్టుకు తాస్తాయి అని ఆనే పరిస్థితిలో ఉన్నారు. ఈ వుత్పత్తి ఖర్చులు చూసుకొని పారిశ్రామిక వస్తువుల ధరలతోపాటుగా యీ దాన్యానికి యితర కమ్యూనియట్ క్రాప్స్ కు ధరలు నిర్ణయించడం లేదు. ముఖ్యంగా ప్రత్తిపంట విషయంలో చూసుకుంటే యీ కాబిన్ కార్పొరేషన్ గవర్నమెంటు ఆఫ్ ఇండియావారు మార్కెటులోకి రావడంలేదు. కేంద్ర ప్రభుత్వ విధానాలు శాస్త్రీయమైన అవగాహనతో పద్ధతులతో వుండడంలేదు. అందువల్ల యీ రాష్ట్ర ప్రభుత్వమే తనకున్న పరిధిలో యీ ధరలను స్థిరీకరించ వచ్చని చెప్పడమే నా ఉద్దేశ్యము.

ఉదాహరణకు పేదలకు రెండు రూపాయలకు కిలో బియ్యం అమ్మిస్తున్నారు. అందుకై మీరు 287 కోట్ల రూపాయలదాకా ఖర్చుపెడుతున్నారు. అయితే దాన్యం కోసం రాష్ట్ర పిఎల్ సప్లయస్ కార్పొరేషన్ వారు గవర్నమెంట్ ఆఫ్ ఇండియా ఆధ్వర్యంలో వున్న కార్పొరేషన్ మీద ఆధారపడుతున్నారు. పంటల తరుణం వస్తే దాన్యం ప్రభుత్వం నిర్ణయించిన రేటుకు వారు కొనడంలేదు. రూ. 110, 115

4-40

P. M.

(ఓన్ ఆన్ ఆకౌంట్) పై చర్చ

రూపాయలకు, ఎక్కువలో ఎక్కువ 130 రూపాయలకు పెట్టగోదావరిలో గానీ, హద్దగోదావరిలోగానీ, ఒడ్డుతెల్లలోగానీ కొంటున్నారు. ప్రభుత్వం సివిల్ సప్లయ్ కార్పొరేషన్ ద్వారా మార్కెట్లో ధన్యాన్ని తానే నేరుగా కొన్నట్లు చివరే సన్నబియ్యం కిలోకు రూ 3.50 పైసలు, 3-60 పైసలకు అమ్మునప్పుడు యిప్పుడు వట్టజాలలో సన్న బియ్యం కిలో నాలుగున్నర, ఐదు రూపాయల చొప్పున అమ్ముతున్నారు. ప్రభుత్వం నేరుగా సేకరించిన ధన్యాన్ని సహకారరంగంలో ఏర్పాటుచేసిన మిల్లులలో ఆదించవచ్చు. ప్రస్తుతం సహకార రంగంలో యేర్పాటుచేసిన అనేకమైన ఆసునిక మిల్లులు పనిచేయడంలేదు. ప్రభుత్వం సేకరించిన ధన్యాన్ని ఆ మిల్లులలో ఆదించినట్లయితే ప్రస్తుత ధరకంటే చోకగా బియ్యం అందించడానికి అవకాశం వుంటుంది. ప్రభుత్వం కొంత పొదుపుచేయడానికి అవకాశం వుంటుంది. నిరుద్యోగులకు ఉపాధి కల్పించబడుతుంది అందువల్ల ప్రభుత్వం ఈ విషయమై తీవ్రంగా ఆలోచించాలని మనవిచేస్తున్నాను. పోతే మీరు కర్షకపరిషత్తు యేర్పాటు చేశారు, ఏమిటి కర్షక పరిషత్తు? ఒక 10 ఎకరాల పొలం, ముఖ్యమంత్రిగారు వారికి ఇచ్చిన 10 లక్షల రూపాయల చెక్కుతో కర్షకపరిషత్తును ఏర్పాటుచేశారు. అయితే ఈ కర్షక పరిషత్తుకు ఏ ఆశయం? ఏ లక్ష్యం? ఏ పుద్గేశించాలో అది తెరచేయకుండా, యిది రైతుల సమస్యలకు సరిష్కారం చేయగలుగుతుందా అని అడుగుతున్నాను. దీనిని పరిష్కరించేయాలంటే పృథ్వీసాయానికి సంబంధించిన అనేక శాఖలపై దీనికి పూర్తి అదుపు వుండాలని నా ప్రతిపాదన. మీరు కేవలం ఒక్క సంవత్సరంలోనే దానికి పైనాన్స్ చేయలేకపోవచ్చు. కనీసం రెండు సంవత్సరాలలో అయినా 100 కోట్ల రూపాయలైనా సరే దానికి రేటాయింపులుచేసి తద్వారా వ్యవసాయ రంగానికి అవసరమయ్యే ఎరువులు మొదలుకొని అన్నింటిపై, వ్యవసాయానికి సంబంధించిన అన్ని శాఖలపై దీనికి అదుపు వుండే వద్దతిలో పనిచేయడమే తప్ప ప్రయోజనంలేదు. లేకపోతే రేపు మీరు మండల స్థాయిలో కమిటీని వేసినా అది దీనికి ఉపయోగపడుతుంది? కర్షక పరిషత్తుకు ఆర్థిక పరిపుష్టి కలుగజేసి, అధికారాలు యివ్వడం ఉపయోగంలేదు.

ఇకపోతే అనేకమంది భూసంస్కరణల విషయం చెప్పారు. దేశానికి స్వాతంత్ర్యం వచ్చాక కీ. శే. పండిట్ జవహర్ లాల్ నెహ్రూ ప్రధానమంత్రిగా వున్న కాలంలో ఈదేశంలో 8 కోట్ల 40 లక్షల ఎకరాల మిగులు భూమి లభిస్తుంది. దానిని పంచిపెడతామని చెప్పారు. వారి ముఠానంతరం శ్రీమతి ఇందిరాగాంధీగారు ప్రధానమంత్రి అయ్యాక అందులో రెండుకోట్లు గాలికి ఎగిరిపోయి మిగులు భూమి 4 కోట్ల 40 లక్షల ఎకరాలు అయ్యాయి. అయితే ఈదేశ వచ్చేసరికి మిగులు భూమిని

(ఓబ్ ఆన్ అకౌంట్) పై చర్చ

40 లక్షల ఎకరాలుగా తేల్చారు. అంటే తేల్చిన మిగులుభూమి 40 లక్షల ఎకరాలు అయితే స్వాతంత్ర్యం వచ్చాక గత 40 సంవత్సరాలుగా పంచిపెట్టింది 90 లక్షల ఎకరాల లోపే. అందులో 12 లక్షల ఎకరాలు 10 సంవత్సరాలక్రితం ఎస్టువెంగాల్ లో అధికారంలోకి వచ్చిన పార్టీ పంచిపెట్టిందే. మనసుంటే మార్గం ఉంటుంది. గత ప్రభుత్వం గురించి వెంటపతిగారు, రాఘవరెడ్డిగారు కామెంట్ చేశారని ధర్మారావుగారు అన్నారు. మీరు తీసుకువచ్చిన ఛానెల్స్, రజల చట్టాన్ని ఎందుకు రాసుగులతో తెచ్చారని కాంగ్రెస్ సౌదరుడిని అడుగుతున్నాను. బినామీ ట్రాన్సాక్షన్స్ జరగడానికి ఎందుకు అవకాశం కల్పించారు? నిజంగా మీరు రైతులపై ప్రేమవుండే కలిగించారా? రాష్ట్ర హైకోర్టు, బినామీ ట్రాన్సాక్షన్స్ అన్నింటినీ చట్టబద్ధం చేసినందువల్ల అప్పటికే రైతులకు పంచిపెట్టబడిన 50 వేల ఎకరాల భూమిని గోళ్ళుడగొట్టి లాక్కుని తిరిగి భూస్వాములకు అప్పజెప్పారు. ఇది సవతితల్లి ప్రేమకదా? ఇవి కాంగ్రెస్ వారి ముసలికన్నీళ్ళుకావా? నిజంగా చిత్తశుద్ధి వుంటే బినామీ ట్రాన్సాక్షన్స్ ను రద్దుచేసే వద్దతిలో చట్టం యెందుకు చేయలేదు? చట్టంలో అనేక లోసుగులు ఉన్నాయి. కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం అమలుపరిచకుండా పున్న సీలింగ్ చట్టాన్ని ప్రాతిపదికగా తీసుకొని వెస్ట్ బెంగాల్ లో మా ప్రభుత్వం 12 లక్షల ఎకరాల భూమిని పంచిపెట్టింది ముఖ్యమంత్రిగారు ఉంటారేమో, వారికి విజ్ఞప్తిచేద్దామనుకొన్నాను. నేను కోరేది చిన్నకారు, సన్నకారు రైతుల జోలికిపోయి వారి దుంపతెంచమనడంలేదు. సుప్రీంకోర్టు తీర్పు వచ్చాక ప్రభుత్వపరంగా పక్కటించిన లెక్కలప్రకారం రాష్ట్రంలో 8 లక్షల ఎకరాల లోపే మిగులు భూమి వుందని చెప్పారు, కాని ఘమాదు 10 లక్షల ఎకరాలు దొరుకుతాయి. అనేక గ్రామాలలో కుక్క పేయతో, నక్క పేయతో కూడా వ్రాశారంటే ఆశ్చర్యంలేదు. ఈ విషయం అనేక ఉదాహరణలతో స్పష్టంగా చెప్పగలుగుతాను. బినామీషేర్లతో పేలాది ఎకరాల భూములను భూస్వాములు దాచుకొన్నారు. యెక్కడైనా చేతకాని ఆబ్సెంటియాండ్ లార్డ్స్ వుంటే భూముల్ని అమ్ముకొనివుంటే చిన్నకారు, సన్నకారు రైతుల నిర్లక్ష్యం గురించి ఆలోచించవచ్చు. ఆ రకమైన క్లాక్ చేయవచ్చు. ఆనాడు చట్టాన్నే అనేక లూప్ హోల్స్ తో తెచ్చారు. పైగా హైకోర్టు తీర్పు యివ్వగానే అప్పటికే పంచిపెట్టిన 50 వేల ఎకరాలను నుంచి గోళ్ళుడగొట్టి తీసుకొని మళ్ళీ భూస్వాములకు ఉట్టిబెట్టారు. దీనివల్ల ప్రభుత్వానికి చిత్తశుద్ధిలేదని మనవిచేస్తున్నాను. ఇప్పటికీ ఘమాదు 10 లక్షల ఎకరాల మిగులుభూమి దొరుకుతుంది. అనాటి సీలింగ్ చట్టాన్ని మార్చమని మేము అనడం లేదు. దానిని యథాతథంగా ఉంచండి, హైకోర్టు యిచ్చిన తీర్పును కొట్టివేసి సుప్రీంకోర్టు యిచ్చిన తీర్పుప్రకారం చట్టాన్ని సవరిస్తే 10 లక్షల ఎకరాలదాకా మిగులు భూమి దొరుకుతుంది. ఈ భూమిని మీరు అనుకొన్న లెక్కప్రకారం

(టెట్ ఆన్ ఆకౌంట్) పై చిర్చి

2½ ఎకరాల మాగాణిగానీ, 5 ఎకరాల మెరగానీ — పందిపెడిచే గ్రామంలో 9 లక్షల కుటుంబాలకు పౌలం ఇచ్చినవారు అపురూప దీనిపల్ల గ్రామీణ ప్రాంతాలలో నిరుద్యోగ సమస్య కొంతమేరకు పరిష్కారమవుతుంది. గ్రామీణ ర్థిక వ్యవస్థ కొంతమేరకు మెరుగవుతుంది కాబట్టి దీనిని అమలుచేయించని కోరుతున్నాను. దీనిని పట్టణ సీలింగ్ ఆస్తులతో ముడిపెడుతున్నారు. వర్తమాన్ సీలింగ్ ఆస్తులను అమలుచేస్తే అందుకు ఎవరు అడ్డువున్నారు? అమలు చేయండి. ఇద్దని అరాధించేదు. కాని దానికి, దీనికి ముడిపెట్టవద్దని ప్రభుత్వానికి విజ్ఞప్తమవుతున్నాను. ఇది చాలా కీలకమైన సమస్య. భారతదేశం వ్యావసాయిక దేశం, నూటికి 70 మంది వ్యవసాయంపై ఆధారపడి గ్రామీణ ప్రాంతాలలో నివసిస్తున్నారు. రైతుల కొనుగోలుకర్తీ పెరిగితే పారిశ్రామిక ఉత్పత్తులు పెరుగుతాయి. తద్వారా దేశం పారిశ్రామికంగా అభివృద్ధి చెందుతుంది. ఇలాంటి కీలకమైన సమస్యను అవినీత్యం చేయవద్దని ప్రభుత్వానికి విజ్ఞప్తమవుతున్నాను. కీలకమైన భూసంస్కరణల చట్టాన్ని నీరు కాల్చుకుంటున్నారని భావిస్తున్నాను. యిం పోలే దేశంలో చదువుకొన్న నిరుద్యోగులు కి కొట్లదానా పుంటే అనే కొట్లమంది చదువుకొనని నిరుద్యోగులు ఉన్నారు. ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర విజ్ఞాన రియూంబే రాష్ట్రంలో ప్యవసాయ కార్మికులు కోటిమందిదానా ఉన్నారు. వారిలో హరిజనులు, గిరిజనులు, వెనుకబడినతరగతులవారు ఉన్నారు. వాళ్ళకు సంబంధించి కనీస వేతన చట్టాన్ని చేశారు. అయితే అది జీవన వ్యయ ప్రమాణాన్ని దృష్టిలోపెట్టుకొని తయారుచేసిన చట్టంకాదు. దీనిలోకూడా అనేక లోపాలు ఉన్నాయి. వారు పోట్లాడి సాధించుకొన్న రేట్లకంటే కూడా మీరు నిర్ణయించిన రేట్లు చాలా తక్కువగా ఉన్నాయి. ఈ చట్టాన్ని అమలుచేయడానికి ప్రభుత్వచేతిలో ఏమిటిమైన యంత్రాంగంలేదు. అందువల్ల కనీస వేతన చట్టాన్ని అమలుచేయడానికి యంత్రాంగాన్ని ఏర్పాటుచేయాలని కోరుతున్నాను. మరొక విషయం యేమిటంటే ప్యవసాయ కార్మికులకు సంవత్సరంలో మూడు మాసాలు మాత్రమే పని దొరుకుతుంది, మిగతా మాసాలలో ఏరకమైన పనులు చూపించడానికి అవకాశంలేని పరిస్థితి ఉంది.

4-50
P. M.

ముఖ్యంగా యీ రికమైన పనులు కల్పించడానికి మిటువంటి కీలకమైనటువంటి వాటిని తీసుకురావడంతోపాటు, చట్టాన్ని చిత్తశుద్ధితో అమలు పరచాలి. అని విజ్ఞప్తి చేస్తూ వీళ్ళకి కూడా ప్రమాదంలో మరణిస్తే వారికి రక్షణ కల్పించాలి. వ్యవసాయ కార్మికులకు ఆరక దున్నతుంటే, పాము కరిస్తే ఏమీలేదు, బండినుంచి పడితే ఏమీ రక్షణలేదు, అలాంటి వారికి నష్టపరిహారం ఇచ్చే విధంగా కూడా అలోచించాలని తమద్వారా ప్రభుత్వానికి విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. అందుకని యీ చట్టాన్ని అమలు పరచడానికి పూనుకోవాలి. రెండవది — భూసంస్కరణల చట్టాన్ని అమలు పరచి నల్లయెత్తి కి లక్షల కుటుంబాలకు నిరుద్యోగ సమస్య తీరుతుంది. చివరకు ఒక

(ఓబ్ ఆన్ అకౌంట్) పై చర్చ

విషయం తమ దృష్టికి తెస్తున్నాను. జూలై నెలలో వర్షాలు పడితే దాన్నిబట్టి మనం నిర్ణయం చేసుకుంటాము. రామవరెడ్డిగారు సామెత చెప్పారు — ఈ మా దొడ్లో పడ్డ ఎద్దు లేచి తిరిగితే, ... నిరుదు పోయిన ఎద్దు చొకితే, మా అత్తగారు ఒకదాన్ని యిస్తే, సకాలంలో స్కూలు ఒక్కటి యిస్తే, మరో ఎద్దును కొంటే నేను కూడా రెండు అరకిలు కిడరాను అన్నాడంటే ఈ రకమైన పద్ధతుల్లో మనం ఆధారపడి దీని మీద మనం బడ్జెటు రూపొందించుకోలేదని తమవ్వారా మనవిచేస్తున్నాను. ముందు చెప్పాను. ముఖ్యంగా మీకు సంబంధించినవారు చెప్పారు. కొన్ని సంక్షేమ కార్యక్రమాలను అమలు పరుస్తున్నారు, మాకు అభ్యంతరం లేదు. మంచిదే. గత ప్రభుత్వం కంటే, కనీసం ఐదు ప్రేళ్ళు నోట్లో పోవడానికి, పేదవారు తల దాచుకోవడానికి యిళ్లు యిస్తున్నారు; అభ్యంతరంలేదు. కీలకమైన రంగాన్ని మరిచిపోకూడదు. మీ ప్రభుత్వం 10 లాలాపాటు మనగలకాలంటే యీ భూసంస్కరణలు అమలు పరచాలి. కీలకమైన ఎలక్ట్రిసిటీతోపాటు, యిరిగేషన్, వ్యవసాయ రంగాన్ని నెగ్గెట్టు చేయవద్దని కోరుతున్నాను. వీటిని అమలు పరచడం ద్వారా సాధ్యమవుతుందని నేను విజ్ఞప్తి చేస్తూ నాకు యీ అవకాశం లభించినందుకు మీకు కృతజ్ఞతలు తెలియ చేస్తూ యీ విషయాలు ప్రభుత్వం తీవ్రంగా ఆలోచించాలని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ డి. చినమల్లయ్య :— అధ్యక్ష, బడ్జెటు పరిస్థితిని ముందు వివరించిన పెద్దలు యిద్దరు మాట్లాడారు. మన బడ్జెటు 1988-89 ఒపెనింగు బ్యాలెన్సు 60 కోట్ల 8 లక్షల 61 వేల రూపాయలతో ప్రారంభమవుతుంది. అదే విధంగా డెఫిసిట్ కూడా 112 కోట్ల 69 లక్షల 12 వేలతో ప్రారంభమవుతుంది. నెట్ ఎమౌంటు కూడా 38 కోట్ల లోటుతో ప్రారంభ మవుతుంది. అంటే, యిప్పుడు మన బడ్జెటు పరిస్థితి ఎట్లా వుందంటే రు. 211 కోట్ల 89 లక్షల లోటుతో యీ బడ్జెటును ప్రారంభం చేసుకున్నాము. యిటువంటి బడ్జెట్, దీని పరిస్థితిని చూస్తే లోటుతో కూడుకున్న బడ్జెటుగా ఉన్నది. బడ్జెటు లోటును పూడ్చుకొనకుండా పేద ప్రజలకు మనం ఎలాంటి మేలు చేశారన్నామనే విషయానికివస్తే, దీనిపైన మరొక విధమైన వన్నులు పెయ్యడం లేకపోతే, మనం యీ లోటుకు సంబంధించినటువంటి కార్యక్రమాలను చేపట్టకుండా, సంక్షేమ కార్యక్రమాలు చేపట్టకుండా ఉంటామా? యిటువంటి పరిస్థితిని గమనించి దీని లోతుపాతులను వునరాలోచించి, సవ్యంగా దీన్ని ముందుకు తీసుకు పోవడానికి ఆలోచన చేయవలసిన అవసరం వుందని నేను యీ సందర్భంగా మనవి చేస్తున్నాను. 1988-89 లో 3,965 కోట్ల 85 లక్షల రూపాయల ఆదాయాన్ని చూపిస్తూ, రు. 4,078 కోట్ల ఖర్చు పెట్టవలసిన అవసరం దృష్టిలో పెట్టుకుని చేయాలి. వర్షాధారం మీద ఆధారపడి బడ్జెట్ను ప్రతిపాదించే దశలో మనం ప్రయాణం సాగిస్తున్నాము. యిటువంటి అసామ్యస్థితి తొలగించేందుకు ప్రభుత్వం

(టచ్ ఆన్ ఆకౌంట్) పై చర్చ

అలోచన, పరిశీలన చేసి చేయకపోతే, ప్రణాళికా ప్యాయం గిస్తూ ప్యవసాయాభివృద్ధి, షీటివనరులు, కరెంటు అభివృద్ధి గురించి చాలా రోజుపాటుగా ఆలోచించవలసిన అవసరం వుంది. ప్రణాళికా సంఘం ఆమోదించిన విధంగా గత సంవత్సరం 1200 కోట్ల రూపాయలు మనం ఖర్చు చేయగలిగి మనం పెట్టిన ఖర్చు రు. 1,112 కోట్లు ఖర్చు చేసినందువల్ల రు. 88 కోట్లు తక్కువ ఖర్చు పెట్టినందువల్ల యింకా 60 కోట్లు నష్టాన్ని మనం యీ రోజు పూడ్చుకొనే పరిస్థితి మన ఎదుట ఉన్నట్లున్నది. యిటు వంటి వ్యత్యాసం రాష్ట్ర అభివృద్ధికి ఏ విధంగా రోడ్డుల మంటి? అదిమరో ప్రధాన మైన జల వనరులపైన కేటాయింపులు — 1987-88 లో యిదిగే నోపైన రు. 512 కోట్లు కేటాయించగా, ఈనాడు దానిపైన రు. 257 కోట్లు మూత్రం ఖర్చు చేయ గలిగాము అంటే, రు. 255 కోట్లు ఖర్చును ఖర్చుపెట్టిన పోయాము. రు. 255 కోట్లు ఖర్చు చేయవలసిన అవసరం వుంది. రేపు రాష్ట్ర అభివృద్ధికి జరుగవలసిన అభివృద్ధి అంతా కుంటువడింది. మన రాష్ట్రాన్ని ఆ దైవ నడిపించి గలుగుతాము, జల వనరులను అభివృద్ధి చేసుకొంటా. మన దేశాభివృద్ధి అవగడు. మన దేశాభివృద్ధి దీని వల్ల దోర్లకంపుతుంది. నష్టాన్ని పూడ్చుకొనే ప్రయత్నం మన రాష్ట్రం ముందుకు ప్రయాణం సాగించవలసిన అవసరం వుంది. విద్యుచ్ఛక్తి రంగానికి రు. 265 కోట్లు కేటాయించారు. యిప్పుడు రు. 184 కోట్లు మూత్రం ఖర్చు చేశాము. పోయిన బడ్జెట్ లో కూడా రు. 81 కోట్లు కేటాయించుకున్న ప్రకారంగా ఖర్చు చేయలేదు. దాన్ని, ప్రధానంగా ఆంధ్ర రాష్ట్రానికి విద్యుచ్ఛక్తి కొరతను తీర్చడానికి రు. 81 కోట్లను కేటాయించుకున్నప్పటికీ ఖర్చు చేయక పోవడంవల్ల, ప్రత్యేకంగా, గవర్న మెంటుకు నష్టానికి దారి తీసింది. అయితే, రైతాంగం దీనికి సంబంధించిన బిల్లులు చెల్లించకపోతే ప్రత్యేకమైన కమిషన్ ను పెట్టి నెల రోవల బిల్లు కట్టకపోతే, పూజలు తీసేస్తున్నారు. వారికి గ్యారంటీలేదు. ఈరోజు పంటలు నోటికి వస్తున్నాయి; అన్ని విధాలా పెట్టుబడి పెట్టుకుని, చేతికి వస్తుందన్న నమ్మకంలో రైతును ఇబ్బంది పెడుతూ దెబ్బ తీస్తూంది. యిప్పుడు పంటలు ఎందుకున్నాయి. గ్యారంటీ లేకుండా వుంది. యిప్పుడు స్లాట్ సిస్టమ్ పెట్టారు, సంబంధించి రాని, దాంట్లో పంటలకు గ్యారంటీ లేదు. పోయినటువంటి పంటలను కూడా ఎల్ ఐ సి ద్వారా షిప్పించే కార్యక్రమాన్ని ప్రవేశ పెట్టారు. ఆ సిస్టమ్ యొక్క పద్ధతి ఈనాడు ఆ రైతులకు ఉపయోగపడే విధంగా లేదు. ప్రత్యేకంగా మండల్ వారీగా, ప్రస్తుతం మండలాలు పేరుగా వున్నాయి. గ్రామ గ్రామానికి జేస్ లేనందువల్ల ప్రధానంగా షిటువంటి సిస్టమ్ ఉపయోగకరంగా లేదు. చాలా విపరీతమైన పరిస్థితులను రైతాంగం ఎదుర్కో వలసి వుంటున్నది. యిటువంటి సందర్భంలో మన ప్రభుత్వం ఒకసారి ప్రత్యేకంగా, ఏ విధంగా ఆలోచించినప్పటికీ మన కేటాయింపులు మన పద్ధతి ఈనాడు వ్యవసాయానికి మనం కేటాయించుకున్న పద్ధతి, సరిగా లేదు. కేంద్రంనుంచి రాష్ట్రానికి వచ్చే

(ఓబ్ ఆన్ ఆకౌంట్) పై చర్య

సబ్సిడీలతో చేస్తున్నాము. కేంద్ర ప్రభుత్వం వారు మంచి చేస్తున్నారని. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం అంతా అవసర్యం చేస్తుందని కాదు. వాస్తవిక పరిస్థితితో, వాస్తవిక దృష్టితో మనం యీ బడ్జెట్ ను పరిశీలించేటప్పుడు మనం చేస్తున్నది ఏమిటి? కేంద్రం నుంచి మనకు వచ్చే సబ్సిడీ వాటా ఎంత వస్తున్నది; నాకు తెలిసినంతవరకూ 1981-82 లో రూ. 107 కోట్లు 93 లక్షలు యిచ్చారు. దాని తరువాత తెలుగుదేశం వచ్చిన తరువాత, వరుసగా ఆ పరిస్థితిని పరిశీలిస్తే 1982-83 లో రూ. 131 కోట్లు, 1983-84 లో రూ. 227 కోట్లు, 1984-85 లో రూ. 240 కోట్లు వుంది.

1986-87 లో నూటికి 93 యిచ్చారు. కేంద్రం నుండి రాష్ట్రానికి 73 శాతం వరకు యిస్తున్నారు. నేను యిదే చాలుతుందా అని ప్రశ్నిస్తున్నాను. కేంద్రం యివ్వడం లేదని, కేంద్రం చేయడం లేదనీ కాదు. కేంద్రం నుండి రావలసిన శాతంలో ఆదాయం వస్తోంది. వ్యవసాయం విషయంలో మన రాష్ట్ర కేటాయింపు చూస్తే 1981-82 లో మన రాష్ట్రం వ్యవసాయం కొరకు కేటాయించింది రూ. 94.50 శాతం. 82-83 లో 93.15 శాతం, 1983-84 లో 63.13 శాతం, 1984-85 లో 58.93 శాతం, 1985-86 లో 57.99 శాతం. అంటే వ్యవసాయం పైన ఆధారపడిన ఈ రాష్ట్రంలో వ్యవసాయం పైన చేసే ఖర్చు ఎలా తగ్గుతూ వుందో చూస్తే, మన రాష్ట్రంలో వ్యవసాయం పైన చాలా తక్కువ కేటాయిస్తూ వున్నట్లు తెలుస్తుంది. యిరిగేషన్ కొరకు కేటాయింపు 1981-82 లో 75.6 శాతం, 1982-83 లో 67.93 శాతం, 1983-84 లో 47.2 శాతం, 1984-85 లో 44.44 శాతం, 1985-86 లో 45.10 శాతం కేటాయించడం జరిగింది. ఎలక్ట్రిసిటీ విషయం తీసుకుంటే 1981-82 లో 17.30 శాతం, 1982-83 లో 24.56 శాతం, 1983-84 లో 15.49 శాతం, 1984-85 లో 13.33 శాతం, 1985-86 సంవత్సరంలో 12.33 శాతం కేటాయించడం జరిగింది. మనం ఈ సమాచారాన్ని పరిశీలించి నటించే యిరిగేషన్, కరెంట్ విషయంలో కూడా కేటాయింపులు తగ్గుతున్నట్లు తెలుస్తున్నది. ఎలక్ట్రిసిటీ విషయములో కేటాయింపు తక్కువగా వుంటే వ్యవసాయం నాగుపడదు. యిరిగేషన్ మీద కేటాయింపులు తక్కువగా వుంటే వ్యవసాయం ఎలా నాగుపడుతుంది? అధ్యక్ష, సంక్షేమ కార్యక్రమాలను చాలా చేస్తున్నాము. ఎందుకు సంక్షేమ కార్యక్రమాలను చేస్తున్నారనేది మీ మాంసం కాదు. రాష్ట్రం అభివృద్ధి కావాలంటే కేటాయింపులు పెరుగవలసి వుండగా రోజు రోజుకూ కేటాయింపులు తగ్గిపోతూ, అద్వాన్న పరిస్థితిలో మనం వున్నామంటే దేశం ఏవైపు పోతున్నట్లు? మనం పురోగమనం సాధిస్తున్నామా? తిరోగమనం సాధిస్తున్నామా? ప్రభుత్వ లెక్కలను పరిశీలిస్తే ప్రభుత్వం వైఫల్యం వైపు తీసుకువెళుతున్నట్లు తెలుస్తున్నది. చేయవలసినవి చేయకుండా, అవసరం

5-00

P. M.

(టేబ్ ఆన్ ఆపొట్) పై చర్చ

లేనివి చేస్తున్నాము. అవసరం గడుపుకోవడానికి క్కారారిక కార్యక్రమాలను చేపడుతున్నాము. రాష్ట్రం దారిద్ర్య దశ నుండి కోలుకొని టాగుపడడానికి కవలసిన కుభ సూచకమైన కారక్రమాలు ఏవీ సూచించడం లేదని ఈ సందర్భంగా చెప్పవలసి వస్తున్నది.

పరిశ్రమల విషయంలో 1981-82 లో 16 శాతం, 1982-83 లో 22 శాతం, 1983-84 లో 52 శాతం, 1984-85 లో 43 శాతం, 1985-86 లో 56 శాతం కేటాయించడం జరిగింది. ఈ కేటాయింపులు రాష్ట్ర పెరుగుతూపోయాయి. పరిశ్రమలకు విద్యుత్ కొరత ఏర్పడడంవల్ల అవి నడపడంలేదు. కలెండు తగ్గిపువల్ల పరిశ్రమలు కేటాయింపులు పెరిగినా నడపలేని అధ్వాన్నపరిస్థితి ఏర్పడింది. కలెండు పెంపదల లేకపోతే ఈ రాష్ట్రాన్ని టాగుచేసుకునే స్థాయిను మును రోల్స్ రాము. దానివల్ల మన ప్రభుత్వం పైవల్పచళపై పుకు పోరుంది

సహకారరంగంలో కేటాయింపులు పెరుగుతూవస్తున్నాయి, 1981-82 లో 2.83 శాతం, 1982-83 లో 3.27 శాతం, 1983-84 లో 1.50 శాతం, 1984-85 లో 2.23 శాతం, 1985-86 లో 2.28 శాతం ఈవిధంగా కేటాయించడం జరుగుతోంది. సహకారరంగంలో కన్జూమర్స్ ప్రైవ్ విషయంలో ధరలు ప్రతి సంవత్సరం పెరుగుతూ వస్తున్నాయి. 1981-82 లో 46 శాతం, తరువాతి సంవత్సరం 50 శాతం యిలా పెరుగుతూవస్తున్నాయి. ప్రత్యేకింగా సంక్షేమ కార్యక్రమాలు అమలు జరుగుతున్నాయి. కాని యివి జనాభా ప్రాతిపదిక ప్రకారం పెరుగవలసిన అవసరం వున్నది. వ్యవసాయిక రాష్ట్రం అయిన ఈ రాష్ట్రంలో యిరిగేషన్, ఎలక్ట్రిసిటీ వనరులు పెంచాలి. వ్యవసాయాన్ని అభివృద్ధి చేసుకోవడానికి కవలసిన వనరులను అభివృద్ధి చేసుకోలేనంత కాలం, యెన్ని సంక్షేమ కార్యక్రమాలను అమలు పరచినా ఈ రాష్ట్రం దారిద్ర్యం నుండి బయటపడజాలదు. యిందుకు యెన్నో ఆస్కారాలు, లెక్కపకారం కనబడుతున్నాయి.

నిరుద్యోగ సమస్య విషయం శ్రీ వెంకటవతిగారు చెప్పారు. రోజురోజుకూ నిరుద్యోగసమస్య మనలను మెంటాడుతూవుంది. ఈ రాష్ట్రంలో ఈ ప్రభుత్వం వచ్చేనాటి వరకు సుమారుగా 17 లక్షల మంది నిరుద్యోగులు వుంటే ఈనాడు వారి సంఖ్య 27 లక్షలకు పెరిగింది. ఈయొక్క 27 లక్షలమంది నిరుద్యోగుల కొరకు మన ప్రభుత్వం ఏమి ఆలోచిస్తుందనేది చూస్తే భూతద్దంపెట్టి వెదికినా ఆరోచనావిధానం మృగ్యం. గమ్మం కూడా కనబడడంలేదు. అంతే కాకుండా

(ఓట్ ఆన్ ఆకౌంట్) పై చర్చ

ఉద్యోగాలను యిస్తామనే పేరుతో ఒక ఉద్యోగానికి ఏడు నుండి 10 చుందివి పెలిచి వాళ్ళకు ఆయ్యే బస్ చార్జెస్ కూడా యివ్వడంలేదు. ఉద్యోగాలు యివ్వడంలో ప్రభుత్వం వైఫల్యం స్పష్టంగా కనబడుతోంది. ఈమధ్య కొన్ని ఉద్యోగాలు ఎచ్చారు.

స్పెషల్ టీచర్స్ ఉద్యోగాలు అవి, రూ. 399. ఈ ఉద్యోగాలను యివ్వడంలో మా జిల్లాలో జరిగిన అవకతవకలను చెప్పడానికి వీలులేదు. నేను యిప్పుడు ఆ అవకతవకల లోనికి పోదలనుకోలేదు. ఈనాడు ప్రాజెక్టు పున్న ప్లాంతుంట్లో వ్యవసాయ కార్మికునికి కూడా రూ. 399 కంటే ఎక్కువే వస్తుంది. అయితే వ్యవసాయ కార్మికునికి ఎక్కువ జీతం రాకూడదనేది నా అభిప్రాయం కాదు. ఆ మాత్రానికి అంత కష్టపడి చదివి, సర్టిఫికేట్ తీసికోవడం ఎందుకు? ఈ విధంగా తెంపరకి ఉద్యోగాలుగా వాటిని వుంచే విధానం సరి అయినది కాదు. వాటిని పర్యవేక్షించు ఉద్యోగాలుగా చేసి సరియగు స్కేల్స్ యివ్వాలి. అంతే కాకుండా నిరుద్యోగులకు నిరుద్యోగ ద్వితి యివ్వాలి. చేతినిండా పనిని కల్పించడం రాజ్యాంగం కల్పించిన హక్కు. నిరుద్యోగులకు ఉద్యోగం, చేతనిండా పని కల్పించవలసిన బాధ్యత, అవసరం యీ ప్రభుత్వం మీద వుంది.

కరువు గురించి కూడా ఒక మాట చెబుతాను. మా జిల్లాలోని 3కి మండలాలు కరువుకు గురి అయినాయి. మా కరీంనగర్ జిల్లాలో తాగడానికి మంచినీరు కూడా దొరకని పరిస్థితి వుంది. గత నాలుగు సంవత్సరాలుగా భారత కరువు మా జిల్లాలో తాండవిస్తోంది. అటువంటి పరిస్థితిలో ముఖ్యమంత్రిగారు కాని, జిల్లాకు సంబంధించిన మంత్రులు గాని ఎవరూ కరువు పున్నట్లు అంగీకరించడం లేదు. 3కి మండలాలు కరువుతో కొట్టుమిట్టారుతున్నాయి. వాటిగతి అధోగతే. పట్టించుకునే నాభుడే కనిపించడం లేదు. ఇటువంటి నివక్షత చూపిస్తూ వుంటే ప్రజలు ఏమనుకుంటారో ఒక్కసారి పరిశీలించవలసిందిగా మనవి చేస్తున్నాను. అంతే కాకుండా మెట్ట ప్రాంతాలకు లిఫ్ట్ యిరిగేషన్ సౌకర్యం కల్పించవలసిందిగా జిల్లాలో వుండే ఎం ఎల్ ఏ లుము, జిల్లాకు చెందిన మంత్రులు అందరూ కోరగా ముఖ్యమంత్రిగారు అందుకు అంగీకరించారు. ఆ తరువాతి జరిగిన ప్రజా సదస్సు సందర్భంగా యిరిగేషన్ పెక్రటరీగారు. కేవలం 16 వేల ఎకరాల పొరుదల పథకం కోసం రూ. 12.5 కోట్లు ఖర్చు పెట్టడం సాధ్యం కాదని ఒక్క మాటతో కొట్టి వేశారు. తప్పుడు లెక్కలు చూపించారు. అది వాస్తవం కాదు. లిఫ్ట్ యిరిగేషన్ ద్వారా కనీసం 80 వేల ఎకరాలను సాగులోనికి తీసుకురావడానికి అవకాశం వుంటుంది, అంతే కాకుండా మంచినీటికి కరువు ఏర్పడకుండా కూడా వుంటుంది. అంతేకాకుండా 80 వేల ఎకరాలకు నీటిపారుదల అవకాశం వుంటుంది. ఎంత చెప్పినా పట్టించుకునే వారు కనపడడం లేదు.

(ఓట్ ఆన్ ఆకౌంట్) పై చర్చ

5-10

P. M.

కేంద్రం గురించి రాష్ట్రం గురించి, కేంద్రాన్ని గురించి మీరు మాట్లాడితే మాకు అవ్యంతరంలేదు. కాని యిప్పుడు నేను అడుగుతున్నాను, కిరీంనగర్ కిల్లాలో వుండే ప్రజలు, మెట్ట ప్రాంతాలలో వుండే ప్రజలు కూడా మిమ్ములను అడిగితే ఈ ప్రధులకు అర్హమిద్దరు ఉందా? అర్హమిద్దరు వుంటే ఆ కిల్లా యివ్వాలి గంగూ కరిసిపోయే నీరు, ఉపశాఖలను ఉంచించే నీరు, పరదల సందర్భములో వచ్చే నీరు 23 రోజులు శ్రీరాంసాగర్ కు పరదలు వచ్చిన సందర్భములో 2 టి. ఎమ్. సి. 3 టి. ఎమ్. సి. నీరు, రు. 12.50 రోట్లు ఖర్చుపెట్టి 20, 25 మండలాలకు మించినీటి సౌకర్యం, కాళ్ళరంగా ఉడుపులేకుండా ఈ ప్రభుత్వాన్ని చేయమంటే చేయలేదే ఈ ప్రభుత్వానికి హృదయములేక, ఉంటే యెందుకు చేయడంలేదని ఈ సందర్భంగా మీ ద్వారా గుర్తుపెట్టుకోవాలి మంచినీటి కరువు విపరీతంగా పెరిగిపోయావుంది.

చేతవారియొక్క పరిస్థితి, దుస్థితి అంతా ఇంతా అని చెప్పడానికి వీలులేదు. దానిపైనే ఒక కమిటీని వేశారు. మేము ఆంధ్రరాష్ట్రం అంతా పరిగాము. ఒకటి రెండు సమస్యలకు ముఖ్యమంత్రిగారు స్పందించారు. ఒకటి రెండు కార్యక్రమాలు చేపట్టారు. కాని అంతటితో వారి సమస్య పరిష్కారమయినది కాదు. వారి సమస్యలు చూస్తే రోజురోజుకు చాలా గడ్డు సమస్యలుగా మారిపోతున్నవి. వారు బజారులలో పడితేతలాని పని చేయలేక అడుక్కురినే వస్తేతులకు దారివీస్తున్నాయి. ముఖ్యమంత్రిగారు నిన్న మాట్లాడుతూ చెప్పారు. వారు చెప్పినదానికి మేము వ్యతిరేకం కాదు. దానిని వెంటనే అమలుచేయాలి. నూలు ఏర రెండింతలు పెరిగిపోయింది. రు. 100 వుండేది రు. 200 పైన పెరిగింది. వెంటనే ఆ పెరిగిన ధరకు సబ్సిడీ యిచ్చి, మగ్గము యిచ్చి, నేను కొనేదానికి వీలుగా కల్లు ఏర్పాటు చేసి, కూలి సరిగా యిచ్చి, వారు నేసిన బట్టలు ప్రభుత్వం కొని, ప్రభుత్వమే వ్యాపారంచేసి వారికి దారిద్ర్యం లేకుండా చేయడానికి కావలసిన కార్యక్రమం వెంటనే కిరిగించకపోతే మన రాష్ట్రములో చేనేతమీద ఆధారపడిన 50 లక్షలమంది ఏవిధంగా వుంటారో అన్నది అలోచించి వారికి న్యాయం కలుగజేయాలని తమద్వారా ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను ఇది ప్రభుత్వం గమనించాలి. గుర్తించాలి, వారికి వుండే గ్రూపును కాపాడుకొనేదానికి ప్రయత్నం చేయాలని మనవిచేస్తున్నాను.

పాలేర్లు, దిన కూలీల విషయం ఒక మాట చెప్పాలి మా నాయకులు చాలా మంది మాట్లాడారు. మాట్లాడిన దానితో నేను విభేదించడం లేదు. కార్మికులు అంటే దేవుళ్లు. పేదవారు అంటే దేవుళ్లు అని హృదయం స్పందించే ఈ ప్రభుత్వమూ,

(ఓట్ ఆన్ ఆకౌంట్) పై చర్చ

ముఖ్యమంత్రిగారు ఉన్నారు. నేను దానికి వ్యతిరేకించడం లేదు. ఆ విధంగా అభిమానముతో ఉన్నందుకు నేను హృదయ పూర్వకంగా వారిని అభినందిస్తున్నాను. కాని ఒక్క విషయం మీ ద్వారా గుర్తుచేయవలసి వుంది. యిక్కడ మూడవ జోన్ లో మినిషమ్ షేజ్ లో లోయస్ట్ కేటగిరికి బోర్డు వారు రు. 12 నిర్ణయించారు. మన ప్రభుత్వం రు. 8-50 పైసలు మాత్రమే గుర్తించింది. రు. 12 బోర్డు నిర్ణయిస్తే రు. 8-50 పైసలు గుర్తించడం యిండాకి బి. వెంకిటేశ్వరరావుగారు చెప్పినట్లు దానిని అమలు చేయడములో ఈ ప్రభుత్వానికి హృదయం వుండా అని అడుగుతున్నాను. మండలాలలో ఇన్ స్పెక్టర్స్ ని పెట్టి అమలు చేయడానికి ఈ ప్రభుత్వం ఏమైనా చేస్తున్నదా ? ప్రభుత్వం చేయగలిగిందా అంటే అది లేదు. ఈ సందర్భముగా ఒక మాట చెప్పాలి. ఢిల్లీలో యిండియా తెలెస్కో ఒక రాస్సరెన్స్ జరిగింది. అప్పటి లేబర్ మినిష్టర్ ఇంద్రారెడ్డిగారు ఆ మీటింగులో పాల్గొన్నారు. ఆ సందర్భములో ఏకగ్రీవంగా ఒక తీర్మానం చేయడం జరిగింది. రు. 11-50 కి తక్కువ ఉన్నటువంటి లోయస్ట్ కేటగిరిని వెంటనే రు. 11-50 చేయాలని, అమలు చేయాలని చెప్పారు. వారు లేబర్ మినిష్టర్ పదవి నుంచి పోయారు, మరో లేబర్ మినిష్టర్ గారు వచ్చారు ఈనాటికి రు. 11-50 అమలు చేయడానికి ఈ ప్రభుత్వం ఏమైనా చట్టం చేసిందా అని నేను అడుగుతున్నాను. పేదవారు దేవుళ్ళు, పేదవారు సర్వస్వం అంటే వారు ఓట్లకొరకే దేవుళ్ళా? వారిని బాగుచేయడానికి, వారి దరిద్రం పోగొట్టడానికి, చట్టములు చేయడానికి మీకు వున్న వివక్ష యేమిటని చెప్పి ప్రశ్నిస్తున్నాను. ఇది నేను వారిని యేదో ఎత్తి పొడవటానికి కాదు. అమలు చేయడానికి యెందుకు ప్రయత్నం చేయడంలేదు. అమలుచేయకపోతే మీరు అనేటటువంటివానికి యేవిధమయిన బలం ఉంటుంది ? ప్రజలు మిమ్ములను ఏవిధంగా నమ్ముతారు ? ఈవేళో, రేపో ఏమి జవాబు యిస్తారు ? మీకు అవసరంవుంటే పేద ప్రజలు దేవుళ్ళా ? పేద ప్రజలకు చట్టములు అమలు చేయకుండా, చేసిన చట్టములు అమలు చేయకుండా ఎలా, మీరు వారి హృదయాలలో చోటుచేసుకోండి. అంతేకాని యెన్నికలలో పేడి, వాడి ఉపన్యాసాలు యిచ్చి చట్టముల దగ్గరికి వచ్చేసరికి ఈవిధమైన భావన కలిగించకూడదని మనవి చేస్తున్నాను. ప్రజలు యిలాచేస్తే యెంతకాలం నమ్ముతారు ? నమ్మరు. నమ్మకనే కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం పడిపోయింది. రేపొద్దున్న మిమ్ములనుదూడా నమ్మకుండాపోతే మీకు అదే గతి చేస్తారు. అది మీకు చాకూడదని వాస్తవముగా దీనిని అమలుచేసేటటువంటి కార్యక్రమం తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను. ఇటువంటి పేదప్రజల యెడల తెచ్చే చట్టాలు అమలు చేయడానికి పూనుకోవలసిన అవసరం ఎంతయినా వుందని చెప్పి మనవి చేస్తున్నాను.

(ఓట్ ఆన్ ఆకౌంట్) పై చర్చ

పోతే గీత కార్మికుల పరిస్థితి. గత కౌంగ్రెస్ ప్రభుత్వములో పోరాడి కల్లు గీత కార్మికులకు నూటికి అయిదు రూపాయలు పెంచుతున్నదనిని తగ్గించుకోవడం జరిగింది. అది ఏదో మంచి ప్రభుత్వం ఇది ఏదో చెడ్డ ప్రభుత్వమని చెప్పి నేను చెప్పడంలేదు. తమరేమో సొసైటీలు తీసేస్తామని సొసైటీలమీద ఈ ఏడు డబ్బు అయినా కావాలని పెంచుకోవడం జరిగింది. పెద్ద, చదు, హడదు అని లక్షల మంది బజారులవెంట ఊరేగింపులు చేస్తే దానికి గ్రామాలమీద చేసే 5 తగ్గించి పట్టణాలలో 10, 15 పెంచుకుంటామని రంగండ్డికిల్లాలోను, హైదరాబాదుకుట్టా వుండే చోట్ల 15 రాదుకదా నూటికి 25 వ్రాయించుకున్నారు మీరు డబ్బు అవసరం. శ్రమ, పేదవాడు బ్రతకడం రాదని దీనిని ఒట్టి యిజాపు అవుతోంది. మీరు డబ్బు అవసరం తప్ప కార్మికుల బ్రతుకులు, కార్మికుల అభివృద్ధి అర్హమేరేదు. వాడి శరీరంలో రక్తం రావారి, వాడు ధృఢంగా వుండాలి అనే ఆలోచన లేదని స్పష్టముగా చెప్పడానికి యిటువంటి ఉదాహరణలు ఎన్నో వున్నా ఎ. నిన్న నేను రిలీంనగర్ వెడితే అనేక గ్రామాలలో ధూర్వాములు మారు ఓట్లు చేయలేదు అందుకొరకు మా భూములలో వుండే చెట్లు ఎక్కవద్దని అంటున్నారు, గారివల్లలో, కిళ్ళేవల్లలో చెట్లు ఎక్కనివ్వడంలేదు, గ్రామాలలో వారిని నిరుద్యోగంపాలుచేస్తున్నారు. యిటువంటి లొసుగులు వుండే చట్టాలను తీసుకువచ్చారు. రైతులకు, కూలీలకు జాట్టు ముడిపెట్టి వేసేటటువంటి చట్టాలు వుండరాదను. రైతాంగానికి యివ్వండి. జాట్టుకు రు. 5, మొదలుకు రు. 5 యిటువంటిది తీసేసి రైతుకు రు. 10 యివ్వండి, మాకు అభ్యంతరంలేదు. రు. 20 ఇవ్వండి, రైతు నష్టపడితే రైతుకు యివ్వండి. రైతుకి కార్మికుడికి కొట్లాట పెట్టించే చట్టాలు వున్నందువల్ల వారు యెలా వుండగలరు, ఈ రాష్ట్రం ఎలా ప్రళంఠముగా వుంటుంది? యిప్పుడు మీరు ప్రజాస్వామ్య పద్ధతిలో ఎన్నికల జరిపామన్న సందర్భములో యిటువంటివి జరుగుతూవుంటే వీటిని నివారించడానికి మార్పు తీసుకువచ్చేటటువంటి, వారికి బతుకుతెరువును కలిగించేటటువంటి చట్టాలు తీసుకురావడానికి మన ప్రభుత్వం ఆలోచించాలి. అటువంటివి సవ్యముగా తేవడానికి మీరు గమనించవలసిన అవసరం వుందని మనవిచేస్తున్నాను.

అవినీతి, అక్రమాలు, శాంతిభద్రతల విషయం పరిశీలిస్తే నేను నిన్న చెప్పి నట్లుగా గత ప్రభుత్వం లాగే ఈ ప్రభుత్వం కూడా అనేకమైన పొరపాట్లు పార్టీకి అనుగుణ్యమైన ధోరణిలో వుందని చెప్పి ఒక మాట చెప్పాలి. మా పార్టీకి చెందిన ముసుగు రాజరెడ్డిగారు షర్దార్ రాబడ్డారు. ఆ సందర్భంగా నేను, రాజేశ్వరరావుగారు మా నాయకుడిని పోగొట్టుకున్నామన్న బాధతో ఆయన దహనక్రియలలో పాల్గొన్నాము.

(ఓట్ ఆన్ అకౌంట్) పై చర్చ

అక్కడ స్పందించిన కొంతమంది ఒకటి రెండు గుడికెలు తగలపెట్టారు. తప్పు ఒరిగించని చెప్పారు. అది జరగలేదని మేము అంటున్నాము. కాని దానిని పురస్కరించుకొని నాయకులైనటువంటి నేను, రాజేశ్వరి రావుగారు మేము నిలబడి తగలపెట్టించామని మా పైన కేసు పెట్టారు. మేము ముఖ్యమంత్రిగారి దగ్గరకు వెళ్ళాము. ముఖ్యమంత్రి తప్పు అన్నారు. పరిశీలిస్తాము అన్నారు. కాని పరిశీలించలేదు. కారణం ఏమిటంటే — మాకు ఏమి అనిపిస్తోంది అంటే సి. సి. ఐ కౌన్స్ల దూరముగా ఉంటుంది కనుక లేనిపోని కేసులు సి. సి. ఐ మీద కలిగించి, ఆ కేసులలో ఇరికించి నాయకత్వాన్ని లొంగదీయడానికి ప్రయత్నం చేసేటటువంటి ఆలోచన తప్ప యింకొకటి కాదనిపిస్తోంది. పరిశీలిస్తామని, తప్పని ఒప్పుకున్నటువంటి ముఖ్యమంత్రి, వాగ్దానము చేసిన ముఖ్యమంత్రి దీనిని పరిశీలించడం లేదు, ఆలోచించడం లేదు. న్యాయం కలిగించే పద్ధతితో ఆలోచించడం లేదు. మా మీద కేసులు ఉన్నాయని కాదు. ఆ కేసులకు మేము బయపడము. కేసులు జరిగేవి జరుగుతూ వుంటాయి. అటువంటి కేసులకు గాని, యింకా పేటికి కాని మెరవవలసిన అవసరం లేదు. మరి అదే విధంగా వారి కార్యక్రమ ఒకరు చచ్చే పెంటనే స్పందించి అక్కడికి వెళ్ళి మీరు లాఠీలు తీసుకొందని, రక్షణ చేసుకొందని ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పారు. ఆ మాటలు కూడా మేము చెప్పలేదే! మేము చెప్పుకున్నా మమ్మలను కేసులో పెట్టారు. ముఖ్యమంత్రిగారు ఆ మాటలు చెప్పారు. ముఖ్యమంత్రిగారి మీద ఎవరు కేసులు పెట్టగలరు? పెట్టే అవకాశం వుందా? యిది పెద్దవారికి ఒక న్యాయం, పేద వారికి ఒక న్యాయం అనేటటువంటి పద్ధతిలో సాగిస్తే

మిష్టర్ స్పీకర్ :— ఒక చిన్న సామెత కూడా ఉంది కదా — చేసోదోళ్లు చెప్పరు, చెప్పే వాళ్ళు చేయరని.

శ్రీ డి. చినహల్లయ్య :— అటువంటి పరిస్థితులను కౌన్స్ల జ్ఞానంగా పరిశీలించి..

శ్రీ సి. నర్సిరెడ్డి :— తెలుగుదేశం చెప్పేది అంతా చేయదనా ?

మిష్టర్ స్పీకర్ :— అది మీరు ఊహించుకోవాలి.

శ్రీ డి. చినహల్లయ్య :— అదే విధంగా మన ప్రభుత్వం పుండలారంసు ఏర్పాటు చేసినప్పుడు పుండలారికి ఒక జూనియర్ కాలేజీని యిస్తామన్నారు. నా వియోజక వర్గంలో నాలుగు పుండలాలి ఉన్నాయి. ఉన్నది ఒకటే జూనియర్ కాలేజీ.

(ఓడ్ ఆన్ ఆకౌంట్) పై చర్చ

రెండు రావాలని మండలాలు ఏర్పడినప్పటి నుంచి అడుగుతున్నాను. ఫలితం లేదు. మండలానికి ఒక హాస్పిటల్ ఏర్పాటు చేశారు. దానిర్లు లేదు. మందులు లేవు. వీటిని వుపయోగపడేటట్లు చేయాలని నా కోరిక ప్రజలకు న్యాయం జరిగేట్లు చేయవలసిన అవసరాన్ని గమనించాలి.

ఇళ్ళ స్థలాలు విషయం :— వీటి పరిస్థితి చూస్తే, నా నియోజక వర్గంలో 20, 25 గృహాలకు ఇళ్ళ స్థలాలు రాలేదు. ఎందుకంటే వెంటనే స్టేలు రెస్తారు. వ్యభిచారం చేస్తే దానికిన్నా అదనంగా ఎంటికి 100 బూపాయలు యిస్తేనే ఖామి యివ్వాలని వ్రాసుస్తామని, స్టేటి పోలీసులూ పుంటామని ఖామిమి అంటారు. కనుక చట్టాన్ని మార్చవలసిన అవసరం వుంది. ఇళ్ళ స్థలాలు తప్పకుండా పొందేలా, చట్టం చేయాలి. ఇళ్ళ నిర్మాణంలో రు. 315 కట్టించి పోస్టించి. కనుక ఆ మొత్తం కట్టవసరంలేకుండా ఇళ్ళు వచ్చే కార్యక్రమం చేయాలి. అప్పుడే వాస్తవంగా పేదలకు ఇళ్ళ నిర్మాణ కార్యక్రమం చేపట్టినట్లు అవుతుంది. ఎనుక రు. 315 మినహాయించు, ఇళ్ళస్థలాలు యివ్వడం ములకతరం చేయడం, పేదలైన పసతులు కల్పించడం వంటివి చెయ్యాలి. పేదల యింటికి కరెంటు రావాలంటే పోలీస్, వైరింగ్ కి సరిపడే డబ్బు కడితేతప్ప రాదు. పేదలు, వెనుకబడినవారు ఎట్లా కట్టగలరు? కట్టకపోతే కరెంటు రాదు. కనుక పేదవారి విషయంలో ఈ డబ్బు కట్టే విధానం రద్దుచేయాలి. లేకపోతే వారు కరెంటుకి నోచుకోలేరు.

నేను గతంలో చెప్పాను. చెబుతున్నాను. ముందుగా చెబురాను. దోపీ ఘాట్స్ విషయం చూడండి. రూ. 25 పేల నుంచి రు. 50 పేల వరకూ యిస్తారు. వీటి నిర్మాణం నిమిత్తం. కరువుప్రాంతమని నా నియోజకవర్గంలో యెక్కువ భోపీ ఘాట్స్ నిర్మాణం చేశారు. కానీ ఒక్కడానికి కరెంటు లేదు. ప్రజాసదస్సులలో ముఖ్యమంత్రిగారు కూడా కరెంటు ఉన్నదానికి వాస్తవమన్నారు. కానీ యీనాటికి అందుకు సంబంధించిన జి. వో. రాలేదు. కరెంటు రాలేదు. దీనివల్ల లాభమేమిటి? బి. సి. లకు అమలు జరగవలసిన సంక్షేమ కార్యక్రమాలు సరిగ్గా వారికి ఉపయోగపడడం లేదు. వెంటనే దీనిపై చర్య తీసుకొని అచరణివచ్చేలా చేసి, న్యాయం జరిగేట్లు చూడాలి. నాకీ ఆపరాళం యిచ్చినందుకు ధన్యవాదాలు తెలుపుతూ సెలవు తీసుకొంటున్నాను.

(శ్రీ ఎస్ రంగస్వామినాయుడు (కవ్వం) :— అధ్యక్ష, 1988-89 ఆర్థిక సంవత్సరానికిగాను ప్రవేశపెట్టబడిన బడ్జెటును నేను పూర్తిగా సమర్థిస్తున్నాను. మన రాష్ట్రంలో గల పేద ప్రజలకు ఏదో విధంగా ముందుకు తీసుకొని రావాలి.

(ఓట్ ఆన్ ఆకౌంట్) పై చర్చ

ఈ తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత తీసుకొన్న కార్యక్రమాలు పేదలకు శ్రీరామరక్షగా ఉన్నాయి. ఇది వాస్తవం. వ్యవసాయ రంగంలో ముందుకు వెళ్లి విస్తృతమైన మార్పులు తెచ్చింది తెలుగుదేశ ప్రభుత్వమే. రైతులకు సామాహిక బావుల శ్రవణకర్మ, బోర్స్ పేయడం, నల్లదీని మంజూరుచేసి కావలసిన ఇన్ ఫుట్స్ పేయడానికి, తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం వచ్చినతరువాతే ప్రజలను ఆదరంతో గుర్తించి, సహాయ కార్యక్రమాలు అమలుచేసి, ఉత్పత్తులను పెంచడానికి దోహదం చేసింది. ప్రజలకు కావలసిన ఉపకరణాలు, తిండి, చిట్ట వుండటానికి ఇల్లు వంటి ముఖ్యవసరాలను తీర్చడానికి విస్తృతమైన చర్యలతో ఆహారోత్పత్తులను పెంచడానికి ప్రయత్నించి తీసుకొంది. పేద వర్గాల వారికి ఇళ్ళస్తలాలు కేటాయంపులో యంతో శ్రద్ధ వహించి, కాళ్ళపై గృహ నిర్మాణ కార్యక్రమం చేపట్టింది. గతంలో అంతే కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం హయాంలో, 10 సంవత్సరాలలో 46 పేల యిళ్ళు, అవి కూడా సక్రమ నిర్మాణం లేకుండా, చూలిపోయేట్లు కిక్కితే, తెలుగుదేశం అధికారంలోకి వచ్చిన కొద్ది కాలంలోనే 8 లక్షల యిళ్ళు పూర్తిచేసి, మరొక 2 లక్షల యిళ్ళు నిర్మాణంలో ఉన్న విషయం వాస్తవం. గృహనిర్మాణ పక్షంలో, ముఖ్యంగా తప్పని సరిగా త్రాగే నీరు వుండే వసతికిగను శ్రద్ధవహించి ప్రతి గ్రామంలో బోర్స్ యిచ్చి, దాదాపు నాలుగయిదు సంవత్సరాలుగా వస్తున్న కరువు కాటకాలలో ప్రజలకు ఎటువంటి కష్టాలు లేకుండా కాపాడుతూ వచ్చింది. అదేరకంగా చేనేత కార్మికుల వృత్తిని ప్రోత్సహించి, వారు ఉత్పత్తిచేసిన వస్త్రాలను ప్రభుత్వంద్వారా నల్లదీ రేట్లకు గ్రామాలలో పేద వర్గాలవారికి అందిస్తోంది. యిటువంటి విస్తృతమైన విధానాలతో సామాన్యప్రజలను అదుకునేందుకు అవసరమయ్యే విధానాలు గతంలో ఎందుకు రాలేదని ప్రశ్నిస్తున్నాను. ఈ తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాతే, సామాన్య ప్రజానీవానికి, దారిద్ర్య రేఖకు దిగువన గలవారికి కనీసం ఒక పూటయినా తిండితినే అవకాశం కల్పించేందుకు కిలో బియ్యం రెండు రూపాయల పథకం ప్రవేశపెట్టింది. ఇందుకు రు. 300 కోట్లు వెచ్చించి అయినా, సాంఘిక సంక్షేమాన్ని ప్రభుత్వం చూడడం, యింత ఉదారంగా ఎన్. టి. రామారావుగారి పుంతివర్గంక్రిందనే జరుగుతోంది కానీ ఎక్కడా భారతదేశంలో జరిగలేదు. కాంగ్రెసువారు దీనికి వ్యతిరేకించారు. యిటువంటి వాటి వల్ల అభివృద్ధి కుంటుపడుతుందన్నారు. పేద వర్గాలవి అదుకునేందుకే ప్రభుత్వం సంక్షేమ కార్యక్రమాలని అమలుచేసి తద్వారానే అభివృద్ధి సాగుతుందనే సత్సంకల్పంతో ఈ కార్యక్రమాలు అమలు చేస్తున్నది. యిప్పుడున్న పరిస్థితులలో విద్యుచ్ఛక్తి లోటు వల్ల వ్యవసాయ రంగంలోనే కాకుండా, పారిశ్రామిక రంగంలో కూడా అభివృద్ధి కుంటుపడిందన్నారు. నిజమే, 35 సంవత్సరాల కాంగ్రెస్ పరిపాలనలో 2100 మెగావాట్లు ఉత్పత్తి చేయగా, 1100 మెగావాట్లు ఎక్సిషన్ గా

(ఓట్ ఆన్ అకౌంట్) పై చర్చి

(శ్రీమతి వై. సీరాదేవి అభ్యుత్థానంలో ఉన్నాయి)

సాదించింది. వ్యవసాయ రంగంలో దాదాపు చూడు సంవత్సరాలనుంచి విద్యుత్ వాడకం 50 శాతం ఎక్కువ అంది. ఎస్. టి. పి. సి. నుంచి రావలసిన వాటాని మన రాష్ట్రంలో వినియోగించుకోలేకపోవడం, కేంద్ర ప్రభుత్వ విధానాలవల్ల జరిగింది. దానివల్ల విద్యుత్ కొరత రాష్ట్రంలో వున్నప్పటికీ, అభివృద్ధి విషయంలో ఎదో విధంగా ముందుకే పోరున్నాము. పరిశ్రమలు పెట్టుకోవానికి విద్యుచ్ఛక్తి కొరత ఉన్నప్పటికీ, మునుముందు యెటువంటి లోటుపాట్లు రాకుండా చూసేందుకు రెగ్యులేషన్ ప్రభుత్వం ధృఢంగా నిశ్చయించి, ప్రోత్సహిస్తున్నది.

మరొక ముఖ్య విషయం : ఏ రాష్ట్రంలో కానీ, దేశంలో కానీ ముఖ్యంగా ధర్మర్ ప్రాజెక్టులు ఎక్కువగా వుంటేనే యూనిటాంగ్ విద్యుచ్ఛక్తికి పెయింట్ అవున్ చేయగలం. దురదృష్టవశాత్తు అప్పటికి స్వాతంత్ర్యం వచ్చి 40 సంవత్సరాల నా, ఈ రాష్ట్రంలో హైద్రో ప్రాజెక్టులమీదనే ఆధారపడడంవల్ల, ధర్మర్ ప్రాజెక్టులను ప్రోత్సహించనందున, దాదాపు నాలుగయిదు సంవత్సరాలుగా కరువు కాటకాలవల్ల, విద్యుత్ కొరత ఏర్పడింది. మునుముందు ధర్మర్ ప్రాజెక్టులను అభివృద్ధి చేస్తే, నష్టం నివారించవచ్చును.

5-30

P. M.

రాష్ట్రానికి వున్న వనరులను ఏ విధంగా అయినా ఉపయోగించుకొనలేకుండా కేంద్రమును విమర్శిస్తున్నారని సోదర సభ్యులు చెబుతున్నారు. దాదాపు మన రాష్ట్రం నుంచి 2060 కోట్ల రూపాయలు కేంద్రానికి పోతున్నప్పుడు కొద్ది మొత్తమయినా మన దమ్ము మనకు యివ్వడానికి అనేక కంపెనీస్ కేంద్రము పెడుతున్నది. ఫెడరల్ వ్యవస్థలో మనకు అందించవలసిన సహాయాన్ని అందించకుండా చేయడం రాజకీయ దురుద్దేశముతో కూడాకొన్నదని, దురదృష్టకరమని మనవిచేయక తప్పదు. కాంగ్రెస్ పాలనలో వున్న లీకేజీని గుర్తుంచి మన ప్రక్క రాష్ట్రాలతో పోల్చి చూసు కొన్నప్పటికీ, కాంగ్రెస్ పాలనలో వున్న రాష్ట్రాలతో పోల్చి చూసుకొన్నప్పటికీ వనరులను సమీకృతము చేసుకొని అభివృద్ధి కార్యక్రమాలలోను, సంక్షేమ కార్యక్రమాలలోను రాష్ట్రాన్ని ముందుకు తీసుకుపోతున్నాం. శాంతిభద్రతల విషయం తీసుకొంటే కాంగ్రెస్ పాలన కంటే యిప్పుడు చాలా బాగా వున్నాం. దీనిని ప్రశంసించాలి తప్ప విమర్శించుట న్యాయం కాదు. రాష్ట్రాన్ని సంక్షేమ మార్గము లోను, అభివృద్ధి మార్గములోను ముందుకు తీసుకుపోతున్నప్పుడు ప్రాంతీయ పథిదాలను రెచ్చగొట్టకూడదు. రాజకీయ దురుద్దేశముతో విమర్శిస్తూ రాష్ట్రములో జరుగుతున్న

(ఓట్ ఆన్ ఆకౌంట్) పై చర్చ

మంచి కార్యక్రమాలను ప్రశంసించక పోవడం శోచనీయం. యిక మహిళా సంక్షేమం. సమాజములో 50 శాతమువున్న స్త్రీ సంక్షేమం విషయంలో కేంద్రంలో ఇందిరాగాంధీగారు పాలనలోహడ లేనంత సంక్షేమ కార్యక్రమాలను గుర్తించడం జరిగింది. విద్య విషయంలో కాని, స్త్రీలకు హాస్టల్స్ నిర్మాణం విషయంలో కాని, ఉద్యోగాలు కేటాయింపు విషయంలో గాని వారిని ముందుకు తీసుకుపోవడానికి కృషి చేస్తున్నది. ఈ ముఖ్యపంత్రిగాలు అకుంఠితమైన దీక్షతో కోట్ల రూపాయలు ఖర్చు పెట్టి రాష్ట్రాన్ని ముందుకు తీసుకువస్తున్న సమయంలో ఈ ప్రభుత్వాన్ని కూల దోయాలని ప్రయత్నించినప్పటికీ ఆ బాధలను తట్టుకొని సమాజాన్ని ముందుకు నడిపించడం ఎంతో ప్రశంసనీయము. ఎంత మాత్రం విమర్శించడానికి పీటలేదు. 1988-89 లో వ్యవసాయం, విద్యుచ్ఛక్తి, పరిశ్రమల రంగాలకు యిచ్చిన కేటాయింపులు సంతృప్తికరంగా వున్నాయి. విద్యుచ్ఛక్తి కొరతను తీర్చిన థర్మల్ ప్రాజెక్టులను నిర్మాణం చేయడానికి ప్రభుత్వం దోహదరీగా వుండగలదని మనవి చేస్తున్నాను. ప్రతి సమావేశములో జంట నగరాలలోని మంచి నీటి సమస్యను ప్రస్తావిస్తూ ఉంటారు. పింగూరు ప్రాజెక్టు ఒక మాన్యుమెంట్ గా నిలిదిపోయిందని బాగారెడ్డిగారు చెబుతూ వుంటారు. భవిష్యత్తులో నీరు వుండదని దూరదృష్టి లేకుండా, బెక్నొక్కల్లో సలహాలు లేకుండా ఆ రోజున ఎందుకు ప్రారంభించారు? ఆ రోజునే గోదావరి నుంచో, కృష్ణ నుంచో నీటిని తీసుకురావాలనే దృష్టి ఎందుకు లేకపోయింది? 1978 లో శంకుస్థాపన చేస్తే 1983 లో తెలుగుదేశం పార్టీ అధికారంలోకి వచ్చే వరకు పింగూరు ప్రాజెక్టును పూర్తి చేయాలనే సంకల్పము వారికి ఎందుకు లేకుండా పోయింది? 200 కోట్ల రూపాయలు ఖర్చు పెట్టి రానున్న 10 సంవత్సరాలలో మంచి నీటి సమస్య తీరునట్లుగా నిమియం చేయడం జరుగుతున్నది. ఆ రోజున దూరదృష్టి ఎందుకు లేకుండా పోయింది? ఈ రోజున విమర్శించే నైతిక హక్కు కాంగ్రెస్ వారికి లేదు. 38 సంవత్సరాలు అధికారంలో వున్న కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వాలు మంచి నీటి సమస్యను ఎందుకు తీర్చలేకపోయారు? అనేక సంక్షేమ కార్యక్రమాలతో ముందుకుపోతున్న ఈ ప్రభుత్వాన్ని దెబ్బ కొట్టాలనే దురుద్దేశ్యముతో కాలము గడుపుతున్నారు. సహకరించి రాష్ట్ర పురోభివృద్ధికి చెయ్య కలసకపోవడం దురదృష్టకరమని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ సి.హెచ్. విఠల్ రెడ్డి (నర్సాపూర్) :— మన ఆర్థిక పంత్రిగారు 211 కోట్ల 99 లక్షల రూపాయల లోటుతో 1988-89 బడ్జెటును ప్రవేశపెట్టారు, కాని

(ఓట్ ఆన్ ఆకౌంట్) పై చర్చ

దేశములో, రాష్ట్రములో తీవ్రమైన అర్థిక సంక్షోభం ఏర్పడింది దానిని ఎవరూ కాదనడానికి వీలులేదు. యానాడు కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు అదే ఎడ్యుకేషన్ తమ బడ్జెట్లను ప్రవేశ పెట్టారు పెట్టుబడిదారీ విధాన ఎద్దేరులు అనునరించారు. అర్థిక సంక్షోభం కారాస్థాయికి చేరుకొన్నది. రెవెన్యూ ఎట్టు చూసినట్లుంటే 1988-89 లో 112 కోట్ల 62 లక్షల 12 వేల రూపాయలు మైన చూపించారు దీని ఎక్కవసానం అభివృద్ధి కార్యక్రమాలను ఆపారి లేక ఎక్కువగా ఎన్నుకైనా వేయారి చేరే మార్గం లేదు యిది గమనించి పరిసిన విషయమని అర్థిక మంత్రిగారికి చెనవి చేస్తున్నాను. అప్పుల భాగము పరిమితంగా పెరిగిపోయింది 1981 లో 278 కోట్ల 8 లక్షలు వుండగా 1987 కి వచ్చే సరికి రు 369 కోట్లు అయి పా 1 సంవత్సరాలలో 13 రెట్లు పెరిగింది లండన్ రాష్ట్ర ఆర్థిక పరిస్థితి దీచాలా తీరించని చెప్పవచ్చు. రాష్ట్రములో టి డి పి గిబర్నమెంటు ఉంది. కేంద్రములో కంగ్రెస్ గెప్పు మొటు వుంది పా రెండింటిలో లేదా ఏమి లేదు. ఉద్దయా పెట్టుబడిదారీ విధాన పట్టుతులలో పరిపాలన సాగిస్తారు సోదర భాగము, నోదర విభాగాలు కాట్టి మోలికమైన మార్పులు రావనేది స్పష్టముగా లభించువురోంది.

5-40

P. M.

అంతేకాదు, గత సంవత్సరం ఉన ప్రదాశిక రు 1540 కోట్లు అయితే అంతా ఖర్చు కెట్టలేకపోయాము. 1112 కోట్ల రూపాయలు మూత్రమే ఖర్చు పెట్టాము. ఈ 1112 కోట్ల రూపాయలలో కూడా వ్యవసాయ రంగానికి, యిరిగేషన్లు ఎంత ఖర్చు పెట్టామో వశీరించారి. 1981 వ సంవత్సరం నుండి రెక్కలు చూస్తే 1981-82 వ సంవత్సరంలో వ్యవసాయానికి 91.50 పర్సెంటు ఖర్చు చేస్తే విద్యుచ్ఛక్తికి 17.34, సీటి పారుదలకు 75.06, పరిశ్రమలకు 0.16 పర్సెంటు సహకార రంగానికి 2.83, అయితే ఉష్ణ్యామర్కు 0.50 పర్సెంటు ఖర్చు పెట్టాము. 1982-83 వ సంవత్సరం చూస్తే వ్యవసాయానికి 93.15, విద్యుచ్ఛక్తికి 24.56, పరిశ్రమలకు 0.22, సహకార రంగానికి 3.21, ఉష్ణ్యామర్కు 2.46 పర్సెంటు ఖర్చు చేశారు 1983-84 వ సంవత్సరానికి వ్యవసాయానికి 83.13, విద్యుచ్ఛక్తికి 15.49, సీటి పారుదలకు 47.07, పరిశ్రమలకు 0.52, సహకార రంగానికి 1.50, ఉష్ణ్యామర్కు 34.01 ఖర్చు చేస్తే 1984-85 వ సంవత్సరంలో వ్యవసాయానికి 58.33, విద్యుచ్ఛక్తికి 13.33, యిరిగేషన్కు 44.44, పరిశ్రమలకు 0.17, సహకార రంగానికి 2.23, ఉష్ణ్యామర్కు 38.42 ఖర్చు చేస్తే 1985-86 వ సంవత్సరంలో వ్యవసాయ రంగానికి 57.19, అయితే విద్యుచ్ఛక్తి 12.35, యిరిగేషన్కు 45.10, పరిశ్రమలకు 0.56, సహకార రంగానికి 2.28, ఉష్ణ్యామర్కు 38.11 పర్సెంటు ఖర్చు పెట్టడం జరిగింది. ఈ రెక్కలనుబట్టి చూస్తే ఉష్ణ్యామర్కు ఎక్కువగా ఖర్చు పెట్టినట్లు కనపడుతున్నది విద్యుచ్ఛక్తి, సీటి పారుదలకు, పరిశ్రమలకు కోత పెట్టడం జరిగింది. దీనిని బట్టి రాష్ట్రం ఎలా అభివృద్ధి

(ఓట్ ఆన్ ఆకౌంట్) పై చర్చ

చెందుతుందో అలోచించాలి. వ్యవసాయ, విద్యుచ్ఛక్తి, యిరిగేషన్, పరిశ్రమలకు తగ్గించి కష్టాధీనమున పెంచడం పల్ల రాష్ట్రం దివ్యా తీసే పరిస్థితికి వచ్చిందని గమనించాలి. ప్రజలను ఆకర్షించే పథకాలు పెట్టారు. రెండు రూపాయల కిరో బియ్యం అన్నారు. ప్రజలను ఆకర్షించటానికి యిది పెట్టారు. యిక సాంఘిక సంక్షేమ కార్యక్రమాలను చూస్తే వాటికి సంబంధించి విద్య, గృహనిర్మాణాలలో 348 కోట్ల రూపాయల వరకూ కోత పెట్టటం జరిగింది. అలాగే బి. సి. సంక్షేమ కార్యక్రమాలకు 179 కోట్ల రూపాయలు కోత పెట్టటం జరిగింది. ఈ కోతకు అతివృష్టి అనావృష్టి పరిస్థితులు కారణమని చెప్పవచ్చు కాని ముఖ్యమయిన వాటికి కోత పెట్టడం జరిగిందనేది గమనించవలసివుంది. ప్రణాళికలో మనకు 1017 కోట్ల రూపాయల వరకే ఆర్థికశ్రోత వుందని ఒక ప్రక్క చెబుతూ మరో ప్రక్క ముఖ్యమంత్రిగారు రు. 1518 కోట్లకు ప్రణాళిక రూపొందిస్తామని అంటున్నారు. ప్రణాళికాసంఘం మాత్రం రు. 1250 కోట్లకు మాత్రమే నిర్ణయించడం జరిగింది. తలసరి ఆదాయంపై కేంద్రం నుండి మనకు వస్తున్న సబ్సిడీ 1981-82 వ సంవత్సరములో రు. 107.52 కోట్లు అయితే 82-83 వ సంవత్సరంలో రు. 131.36 కోట్లు, 1983-84 వ సంవత్సరంలో రు. 227.54 కోట్లు, 1984-85 లో రు. 249 కోట్లు, 1985-86 వ సంవత్సరంలో రు. 449.94 కోట్లు వచ్చింది. ఈ సబ్సిడీమీద ఆధారపడి రాష్ట్ర ప్రభుత్వం అభివృద్ధి కార్యక్రమాలను చేపడుతున్నది. అంతేగాని మన రాష్ట్రంలో మన పనులను అభివృద్ధి పరచుకొని రాష్ట్రాన్ని సర్వతోముఖంగా స్వయంసమృద్ధి సాధించడానికి మనం ఏమీ చర్యలు తీసుకోవడంలేదు. ఈనాడు అందరూ అంగీకరించిన విషయం భూసంస్కరణలు కాని మొన్న ముఖ్యమంత్రిగారి వివరణ విన్న తరువాత భూసంస్కరణలు భూస్థాపితం అయినట్లు ఆర్థం అయినవి. ముఖ్యమంత్రి ఎప్పుడు మాట్లాడినా భూసంస్కరణలు వస్తాయి, సవరణ తీసుకువస్తాం అని చెబుతూవుండేవారు. కాని యిప్పుడు వారి మాటలపై విశ్వాసం పోయింది. భూసంస్కరణలను భూస్థాపితం చేయడం జరిగింది. చాలామంది భూస్వాములు తప్పుడు డిక్లరేషన్స్ ఇచ్చి తమ భూములను తమ ఆదీనంలోనే వుంచుకున్నారు. భూసంస్కరణలపై సుప్రీంకోర్టు ఇచ్చిన తీర్పును దృష్టిలో పెట్టుకొని సవరణ తీసుకువస్తే మొత్తం 12 లక్షల ఎకరాలు లభించే అవకాశం వుంది. పేద వర్గాలకు ఆ భూమిని పంపకంచేస్తే రాష్ట్ర ఆదాయం పెరుగుతుంది. ఉత్పత్తి పెరుగుతుంది. దానిపల్ల 500 కోట్ల రూపాయలవరకూ ఆదాయంవచ్చే అవకాశం వుంది. తెలుగుదేశ ప్రభుత్వం సోషలిజంకు పత్రిభాష్యం చెప్పి తమ విధానాలు మార్చుకుంటే ప్రజలు మౌనం వహించరు అని మనవిచేస్తున్నాను. ఒకనాడు ప్రజలు అటు బ్రిటిష్వారికి, ఇటు విజాం నవాబుకు ప్యతిరేకంగా పోరాడి స్వాతంత్ర్యం సంపాదించుకున్నారు.

(ఓట్ ఆన్ ఆరౌంట్) పై చర్చ

మీరు మీ దోపిడి విధానాన్ని మార్చుకోకపోతే ప్రజలు మౌనంగా వుండటం దా పోరాటానికి నిద్రమవుతారని ఘనవిచేస్తున్నాను.

5-50

P. M.

అదేవిధంగా ఎవ్వరినీ వుంది. ఆదాయ పనులు పెంచునే అవకాశాలు వున్నవి. సారా యి వ్యాపారాన్ని ప్రభుత్వమే స్వయంగా చేపట్టే అదనంగా 500 కోట్ల ఆదాయం వచ్చే అవకాశం వుంది దాని ప్రభుత్వం చేతిలో వేస్తున్నది. ఆ పాట పాడిన కాంట్రాక్టర్లు లక్షలు కోట్లు సంపాదిస్తున్నారు. ప్రభుత్వమే తీసుకొని వదిలిస్తే 500 కోట్ల రూపాయల ఆదాయం వస్తుంది. అందుకని ప్రభుత్వం దానిని తీసుకోవలసిన అవసరము వుందని ఘనవిచేస్తున్నాను.

పోతే సూతన విద్యా విషయం గురించి చెప్పాలి. అటు కేంద్ర ప్రభుత్వం గాని యిటు రాష్ట్ర ప్రభుత్వం గాని సూతన విద్యావిధానాన్ని ప్రవేశపెట్టడం లేదు. ఈనాడు విద్యావిధానము చాలా లోపభూయిష్టంగా వుంది. అందుకే రాష్ట్రములో కులతత్వం ప్రాంతీయతత్వం, మత దురహంకార శక్తులు విజృంభిస్తున్నాయి. స్వాతంత్ర్యం వచ్చి 40 సంవత్సరాలు అయింది. కేంద్రప్రభుత్వం గాని యెప్పటి కప్పుడు విద్యావిధానముతో మౌళికమైన మార్పులు తీసుకువస్తావని గొప్పలు చెబుతున్నారే తప్ప యంతవరకు సూతన విద్యావిధానాన్ని ప్రవేశపెట్టలేదు. దాని ఫలితంగానే దేశములో అయితేనేమి రాష్ట్రములో అయితేనేమి మురతత్వ శక్తులు, ప్రాంతీయతత్వ శక్తులు విజృంభిస్తున్నాయి. అందుకని ప్రస్తుతం లోపభూయిష్టంగా వున్న విద్యా విధానాన్ని మార్చవలసిన అవసరముందని ఘనవిచేస్తున్నాను. అంతేగాకుండా మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వం విద్యావిధానాన్ని ఒక వ్యాపారముగా మార్చడానికి ప్రయత్నం చేస్తోంది. ఈనాడు ప్రైవేటు స్కూల్స్ కు స్వేచ్ఛ యివ్వడం జరుగుతోంది. రాహితీలు యివ్వడం జరుగుతుంది. వారే టీచర్లను ఎంపికం చేసుకోవచ్చు. వారే జీతాలు ఎచ్చే విషయం నిర్ణయం చేసుకోవచ్చు అన్నారు. దానివల్ల పేద విద్యార్థులకు వదుపుకోడానికి అవకాశం లేకుండాపోయింది. రాజ్ కి ఇది అభివృద్ధి నిరోధక విధానము. ఈ విద్యా విధానాన్ని మార్చాలి. పేద విద్యార్థులు పీజలు కట్టకోలేరు. దొనేషన్లు ఎచ్చుకోలేరు, అందుకని అలాంటి విద్యా విధానాన్ని మార్చాలి అని ఘనవిచేస్తున్నాను.

ఇక పోతే వైద్య ఆరోగ్య విషయం. దీనిని కూడ వ్యాపారముగా తయారు చేశారు. నికాం ఆర్గోమెంట్ హాస్పిటల్ ను ప్రైవేటువారి చేతిలో పెట్టారు. ఆర్థిక స్తోమత గల వారితోపాటు పేదవారు, బలహీన వర్గాల వారు కూడ అక్కడ డబ్బు చెల్లించాలి. మన రాష్ట్రం పేద రాష్ట్రం.

(ఓట్ ఆన్ ఆకౌంట్) పై చర్చ

అలాంటప్పుడు ప్రజలకు ఉచిత ఆరోగ్య వైద్య సదుపాయాలగురించి ఆలోచించకుండా వైద్యాని కూడ ఒక వ్యాపానిముగా చేశారు. ఇవి అన్ని చూస్తుంటే, యీనాడు తెలుగుదేశము ప్రభుత్వ విధానాలు ఏ వైపుకు ప్రయాణం చేస్తున్నవో అర్థం కావడం లేదు. తెలుగు దేశము పార్టీలో కూడ చాలా మంది రెవ్వు భావాలు గల అభివృద్ధి కాముకులు ఉండవచ్చు. కాని మొన్న ముఖ్యమంత్రిగారు సమాధానం ఇస్తూ భూ సంస్కరణలను భూస్థాపితం చేస్తూ చూట్లాడినప్పుడు ఆ పార్టీలో ఉన్న కొంత మంది బాధపడ్డారు, కొంత మంది చంకిలు ఎగురవేశారు. అందుకని ప్రభుత్వ విధానాలు ఏ వైపు పోతున్నవో గమనించవలసిన అవసరం ఉంది. ఎన్. టి. రామారావుగారు అంటారు — నేను అతివాదిని, మన దేశాన్ని రాష్ట్రాన్ని రెవ్వు విధానము వైపు తీసుకపోతాను అంటారు. ఆయన సోషలిజం ఏమిటో, సామ్యవాదం ఏమిటో మాకు అర్థం కావడం లేదు. చాలా గందరగోళంగా ఉంది. ఆయన సామ్యవాదానికి, సోషలిజానికి వక్రభాష్యం చెబుతున్నారు. మీకు తెలుసు. కాంగ్రెస్ రాజ్యం పున్నప్పుడు భూ సంస్కరణలు తీసుకువచ్చారు, ఆ భూ సంస్కరణ తప్పుడు విధానాలతో కూడి ఉండవచ్చు. బూటకపు విధానాలు కావచ్చు. అలా కొంత వరకు అయినా ఆచరణలో పెట్టగలిగారు. కాని యీ తెలుగు దేశము ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత వాటికి సవరణలు తీసుకురావడానికి కూడ సిద్ధముగా లేదు. వాటిని భూస్థాపితం చేయడానికి సిద్ధమయ్యారు. నేను పైనాన్స్ మినిష్టరుగారిని ఒకటి అడుగుతున్నాను. పోయినసారి బడ్జెటు ప్రసంగంలో వాగ్దానం చేశారు — సుప్రీం కోర్టు తీర్పుకు అనుగుణంగా కొద్ది రోజులలో సవరణలు తీసుకు వస్తానని చెప్పారు. వారు రెండుసార్లు బడ్జెటు ప్రసంగాలలో ఆ విషయం చెప్పారు. కాని ఇప్పటికి నాలుగు సంవత్సరాలు అయింది. అయినా సవరణలు తీసుకు రాలేదు. దానిని బుట్టదాఖలు చేశారు. మహేంద్రనాథ్ గారు మంచి అభ్యుదయవాది, పేద కుటుంబములో నుండి వచ్చారు. భూ సంస్కరణలు కావాలని కోరేవారు. కాని ఆయన నిస్సహాయ స్థితిలో ఉన్నారు. చాలా మంది యీనాడు తెలుగు దేశములో ఉన్నవారు కూడ భూ సంస్కరణలు కావాలి, పేదవారికి భూములు దొరకాలి అని కోరుకునే వారు ఉన్నారు. కాని బయటకు వచ్చి చెప్పే పరిస్థితి లేదు. పట్టణ ఆస్తుల గురించి చెప్పకుంటూ భూ సంస్కరణలు ప్రక్కదారులు వట్టింపడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. పట్టణ ఆస్తుల గురించి కూడ చట్టం తీసుకు రండి. భూ సంస్కరణల గురించి చట్టం తీసుకు రండి. బలపరుస్తాము. కాని దానికి దీనికి ముడిపెట్టి భూ సంస్కరణలను బుట్టదాఖలు చేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తే ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రజలు చూసే చర్య అని చూస్తారు అని చెబుతున్నాను.

(ఓట్ ఆన్ ఆకౌంట్) పై చర్చ

పోతే ప్రధానమైన విషయం — ఉత్పత్తి శక్తులు, ఉత్పత్తి సంబంధాలు - ఆ రెండింటిని సమన్వయ పంచవలసిన అవసరం వుంది. ఉత్పత్తి శక్తులు, ఉత్పత్తి సంబంధాలు దూరము అయితే అది విస్ఫోవానికి దారితీస్తుంది. ఆ విషయం గమనించాలి.

ఈనాడు అవిని ఏట్లా పెంచడం చాలా మందికి తెలుసు. అవిని ఏ విధంగా పెరిగిపోతుందో మిత్రులందరికీ తెలుసు పోస్ట్ హార్గెస్ పరిపాలనలో అవినీతి, దుర్వినియోగము వున్నాయనుకుందాము. అందుకేగా, ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రజలు తెలుగు దేశాన్ని ఎన్నుకున్నారు. మరీ ఆ అవినీతి, అవహరణ ఏమైనా రిగ్గయా? గుండె మీద చేయి మేసుకొని చెప్పండి, అవి యంకా పెరిగి పోతున్నవి. దుర్వినియోగం పెరిగిపోయింది, అవహరణ పెరిగిపోయింది. ఈ వ్యవస్థ మారే పరకు అవినీతిని మీరు నిర్మూలించలేరు.

6-00

P. M.

ఏందుకంటే మీరు పెట్టుబడిదారీ విధానంలో పరిపాలిస్తున్నారు. ఎందుకంటే అవినీతిని నిర్మూలించే కత్తి మీకు లేదు, అది మీకు సాఫ్యం కాదు. ఈ వ్యవస్థ మారి నప్పుడే ఈ అవినీతిని, లంచగొండితనాన్ని రూపుమాప గలుగుతారు. అవినీతిని నిర్మూలించమని చెప్పి పరిపాలించే మంత్రులు కాని, ముఖ్యమంత్రి కాని, అవినీతికి దూరంగా వుండాలి. ఈనాడు మన రాష్ట్ర ప్రజలు ఎమనుకుంటున్నారు? పరిపాలించే వారి దగ్గర అవినీతి వుంది. కనుక వారు అవినీతిని నిర్మూలించలేదని అనుకుంటున్నారు. ఈ సంవత్సరంలో ప్రజలలో తీవ్రమైన అసంతృప్తి పెరుగుతున్నదనే విషయం ప్రభుత్వం గమనించాలి. పూర్వం కాంగ్రెస్ వారు మన రాష్ట్రాన్ని అవిచ్ఛిన్నంగా పరిపాలించారు. 6 సంవత్సరాల క్రితం ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రజలు కాంగ్రెస్ పార్టీని చిత్తుగా ఓడించారు. మీకు కూడా అటుపంటి రోజులు దగ్గర వరుతున్నాయి. మీ పరిపాలనా పద్ధతులు అదర్భంగా ఉండాలి. లేకపోతే ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రజలు మీకు బాగా బుద్ధి చెబుతారని గమనించాలి. యిప్పటికైనా ఈ రాష్ట్రాభివృద్ధికి మనమంతా త్యాగం చేయవలసిన అవసరం వుందని మనవి చెప్తూ నాకు ఈ సమయం ఇచ్చినందుకు దన్యవాదాలు తెలియజేస్తూ నెలపు తీసుకొంటున్నాను.

శ్రీ గుమ్మడి నరసయ్య (ఎల్లందు) :— అధ్యక్ష, ఈ బడ్జెటు గురించి యంతకుముందు గౌరవనీయులైన సభ్యులు మాట్లాడుతూ తమ అనుభవాలు చెప్పారు. యీనాడు మన ఆర్థిక పరిస్థితి ఎంతో సంక్షోభంలో పడిపోయింది, ఈ ఆర్థిక సంక్షోభం చూసి మనం యింకా అనుభవాలు తెచ్చుకోవలసిన అవసరం వుంది. యీనాడు ఈ 211 కోట్ల లోటు బడ్జెటును ప్రోత్సహించే పెట్టారు. మన రాష్ట్రం యింకా ఎంత దివాళా లీయబోతున్నదో దీనినిబట్టి అర్థం అవుతున్నది. అప్పులనుంచి ఒడ్డుకు

(ఓట్ లన్ అకౌంట్) పై చర్చ

లాక్కొని వచ్చి తీర్చి దిద్దవలసిన అవసరం ఎంతైనా వుందని మనవి చేస్తున్నాను. ఈ బడ్జెటు చూస్తే ప్రకాశం, గుంటూరు జిల్లాలలో ప్రతి రైతులు అప్పులు తీర్చుకోక ఆత్మహత్యలు చేసుకున్నట్లుగా ఈ రాష్ట్రంలో ఉన్నటువంటి ప్రజలు హాస్టల్ ఎటాక్ వచ్చి అధోగతిపాలయ్యే అవకాశం వుంది. కాంగ్రెస్ పరిపాలనలో కాని ఈ గ సంవత్సరాల తెలుగుదేశం పార్టీ పాలనలో కాని ప్రజలకు వాగ్దానాలు చేయడమే కాని వారి అవసరాలు తీర్చలేదని మనవిచేస్తున్నాను. ఈ ప్రభుత్వం ఎక్కడ చూసినా, యెప్పుడు చూసినా, లోటు, లోటు అని చెప్పడమే జరుగుతున్నది. ఈ ప్రభుత్వానికి ఎప్పుడు చూసినా, ఎక్కడ చూసినా నిమిల కొరతే. ఈ వర్ధతి ఏమిటి? ఈ ప్రభుత్వాన్ని రక్షించే పరిస్థితి ప్రజల చేతులలో వుంది. ఆ ప్రజలు వ్యవసాయం చేయకపోతే, ఆ ప్రజలు శ్రమ చేయకపోతే సబ్బాలు వస్తాయి. ఆ ప్రజలను ఆదుకోవలసిన బాధ్యత యీ ప్రభుత్వమీద వుంది. ఈనాడున్నటువంటి తునికాకు సమస్య చూడండి. ఈ నెలలో చెట్ల కొడుతున్నారు, యిక యెప్పుడు మోడు చిగురిస్తుంది? యంతకుముందు కాంట్రాక్టర్లకు యిస్తే మొత్తం తునికాకు ప్రాంత మంతటిలో ముందు మోడులు కొట్టే పరిస్థితి చేసుకొనేవారు. కాని వారివల్ల నక్కలైట్లు బ్రతుకుతున్నారనే పుద్గేశంతో కుట్రచేసి ఈ విధానం అవలంబించారు. 1987 నుంచి ఈవిధంగా చేయడంవల్ల తునికాకుల వ్యాపారంలో ఈ ప్రభుత్వానికి చాలా నష్టం వచ్చింది. సారా వ్యవహారం చూస్తే అది ప్రజలను ఎంత పీడిస్తున్నదో అలోచించండి. మనం చేసే పథకాలవల్ల ఆ సారా కాంట్రాక్టర్లు వినామీ ప్లేస్ తో వారిని ఎంతో పీడిస్తున్నారు. ఈనాడు ఐమ్మం, వరంగల్, అదిలాబాద్, కరీంనగర్, తూర్పు గోదావరి, పశ్చిమ గోదావరి మొదలైన ప్రాంతాలలోని ఏజన్సీ ఏరియాలలో వున్నటువంటి గిరిజనులకు ఉపయోగపడే పథకాలు చాలా వున్నాయి, సంతోషిస్తాము. కాని ఆ పథకాలు వారికి సక్రమంగా ఉపయోగపడడంలేదని మనవిచేస్తున్నాను. యీ గిరిజనాభివృద్ధికోసం ఐటిడిఎ అను వ్యవస్థను స్థాపించారు. ఈనాడు గిరిజనులకు గవర్నమెంటు చేసిన సహకారం ఏమిటని చూస్తే వారికి యిచ్చే సహాయం తక్కువ వారినుంచి చేసే దోపిడీ యెక్కువ. యివ్వపూవు, జిగురు మొదలైన అటవీ సంపదనంతా వారినుంచి తక్కువ రేటుతో సేకరిస్తున్నారు. యంత తక్కువ యిస్తున్నారేమిటని అచ్చటి అధికారులను అడిగితే ప్రభుత్వంయొక్క ఇనవ్వుక్ష్మన్న ప్రారంభ మేము చేస్తున్నాము. మా జీతాలనుంచి యివ్వలేము కదా అని అక్కడున్నటువంటి సేబ్బుమెన్, అక్కడున్నటువంటి అధికారులు చెబుతున్నారు. కాని ఆ వస్తువులను యితర చోట్లకు తరలించినప్పుడు చాలా లాభాలు వస్తున్నాయి. అందువల్ల గిరిజనులకు యెక్కువ రేట్లు వచ్చేట్లు చూడవలసిన అవసరం యెంతయినా వుందని మనవిచేస్తున్నాను. ఐటిడిఎ వారు గిరిజనులకు అవసరమైనటువంటి

(ఓట్ ఆన్ ఆకౌంట్) పై చుప్ప

స్కూలు విల్డింగును, అందులో అవసరమైనటువంటి టీచర్లను సమూహ్యపరిచిన అవసరం వుంది. అలాగే వాటికి కావలసినటువంటి చెరువులు, కుంటలు నిర్మించ వలసిన అవసరం వుంది. వాటికోసం నిధులు లేవని బట్టి వారు అంటున్నారు. వారికి నిధులు యెక్కువగా యివ్వవలసిన అవసరం ఎంతైనా వుందని మనవి చేస్తున్నాను. గిరిజన ప్రాంతాలలో పనులు చేసిన కొంత క్షణాల నిధులు కాక అక్కరపర్చు చేసుకొనే పరిస్థితి ఏర్పడింది. అలాగే అన్ని గ్రామాలలో రోడ్లు కాని కుంటలు కాని అక్కరున్నటువంటి ప్రజలకు యిచ్చ పనులు చేయవారు. వారు యెంతో సంయోగంగా ఆ పనులు చేసుకున్నారు. కాని రిజనాడు వారు ఎంతో యిబ్బంది పడుతున్నారు.

6-10
P. M.

దానికి రికార్డులు చాలా ఉన్నాయి. సూపర్వైజర్ నుంచి డి. ఇ. ఇ. ఇ. దాకా పర్సనల్ లీకుల ద్వారా మిడి సలహాని చేయరు. ఎలాగో అప్పు చేసి పనులు చేయించాము కదా అని మళ్ళీ కొంత అప్పు చేసి తీసుకుపోయి అప్పుడు చెక్కులాస్తారు. ఆ చెక్కు ద్వారా తీసుకువెళ్తే, ద్వారా వారికి ముందు చెల్లించాలి వాళ్ళు డబ్బు యివ్వడం లేదు. ఈ పరిస్థితి గురించి మేము ఎస్సీ రెవెన్యూ క్రాసినా ఏమీ సమాధానం రావడం లేదు. విద్యార్థుల పండ్ల మెరుగుపరుచుకోవడానికి ప్రభుత్వం ఏమీ చేయడం లేదు. స్కూలు లేనిచోట స్కూలులు కావాలని, ఉపాధ్యాయులు లేనిచోట ఉపాధ్యాయులు కావాలని మేము అసెంబ్లీలో అడగడం జరుగుతున్నది. ఎక్కడైనా జరిగితే నామ మాత్రంగా జరుగుతున్నది. మండలాలు అ. న. తరువాత మండలానికి ఒక రాలేజీ పెడరావన్నారు. నా నియోజక వర్గం పరిధిలో ఏడు మండలాలు వున్నాయి. ఇల్లందు పట్టణంలో డిగ్రీ కాలేజీ కావాలని అడుగుతున్నాము. ముఖ్యమంత్రిగారిని అడిగాము. వారు కృష్ణవనాదుడుగారు విద్యా మంత్రిగా వున్నప్పుడు వారిని అడిగాము. యిప్పుడు ఉన్న ఇంద్రారెడ్డిగారిని చూడాలి అడిగాము. ఏదో కంటి తుడుపుగా మాటలు చెప్పి పంపిస్తున్నారు గానీ యంతరాయ ఏమీ చేస్తున్నారో తెలియడం లేదు. ప్రశ్నలు అడగడం జరిగింది — ఆది కస్తాయో రిపోర్ తెలియదు. సవ్యమైన పద్ధతిలో రాష్ట్ర ప్రజలకు కావలసిన సౌకర్యాలు కల్పిస్తూ ముందుకు వెళ్ళవలసిన అవసరం వుంది. ప్రజల సమస్యలు చాలా దూరదృష్టితో పరిశీలించి మెరుగుపరచాలి. అప్పుడే ప్రజల్లో నిలబడిగిరిగే పరిస్థితి వుంది. లేకపోతే 1988 లో కాంగ్రెసును కొట్టి తెలుగుదేశం వచ్చినట్లు — వారికి చెప్పిన బడ్జెట్ వీరికి చూడాలి. వ్యవసాయానికి కరెంటు, ఊరు ఎంతో అవసరం. వ్యవసాయం లేకుండా ప్రజలు బ్రతుకలేరు. వారు చేసే వ్యవసాయం అధివృద్ధి చేయడం కోసం చాలా సౌకర్యాలు చేయాలి. ఏ స్టామిన్ ఏ స్టామిన్ ముగియాలి. వారికి పెట్టబడుతున్న పెట్టాలి, ఊటి పనులు లేనిదొట్ల పనులు కల్పించాలి. వీలులేనిదొట్ల బోర్ యెల్వీ యెల్వీ, లిఫ్ట్ ఇరిగేషన్ - పెట్టాలి వాటికి కరెంటు అవసరం. అందిం

(ఓట్ అన్ ఆకౌంట్) పై చర్య

ఏ మేరకు యివ్వగలుగుతున్నాడు? ఖమ్మం జిల్లాలో గానీ వరంగలు జిల్లాలో గానీ తూర్పు గోదావరి జిల్లాలో గానీ అతని ప్రాంతాలలో వున్న గిరిజనులకు కంటింటు ఏమిటో తెలియదు. వారి గురించి ప్రభుత్వం యేమన్నా ఆలోచిస్తున్నదా? వారికి కంటింటు యిచ్చి వారి వ్యవసాయానికి ప్రభుత్వం తోడ్పడుతుందా అని అడుగుతున్నాను. ప్రభుత్వం వారికొరకు సర్వవిధాల కృషి చేయాలని కోరుతున్నాను. రెండు రూపాయలకు కిలో బియ్యం యిస్తున్నారు. గ్రీన్ కార్డుకు నెలకు 15 కిలోలు యిస్తున్నారు. దానిలో వారు 15 రోజులు నడిపించుకొంటున్నారు. తరువాత 15 రోజులు ఎలా బ్రతకాలి? దోపిడీ దర్బాజాలు తెరిచి దోపిడీకి పదిలేస్తున్నారు. మన దగ్గర వున్న వ్యవసాయాన్ని అభివృద్ధిచేసి, పంట రైతులనుంచి నేకరించి, వారికి కావలసిన నెల గ్రానం సప్లయ్ చేయాలి. రేషన్ కార్డుల విషయంలో బోగస్ కార్డులను తీసివేయాలనే విషయంలో నేను కూడా ఏకీభవిస్తున్నాను. బోగస్ కార్డులవల్ల నిజమైనవారికి దొంగకడంలేదు. నేనుకూడా అందుకు తోడ్పడుతున్నాను. మతానికి పంగలి, దర్జీ పని చేసుకునేవారు వున్నారు. వారు ప్రభుత్వోద్యోగులు కాదు. వారికి నెల జీతాలు వుండవు. రోజంతా కష్టపడి పనిచేసి ఓ ముప్పుయి, నలభై రూపాయలు సంపాదించుకొంటారు. వారికి గ్రీన్ కార్డు యివ్వమంటున్నారు. వారు రోజు కూలీ చేసుకొని బ్రతికేవారు. వారికి పేదలతోబాటు గ్రీన్ కార్డు యివ్వాలంటే అధికారులు మాకు ప్రభుత్వం నుంచి ఆదేశాలు లేవు, యివ్వమంటున్నారు. వారు ప్రభుత్వోద్యోగులు కాదు. రోజు కూలీ చేసుకొంటారు. వారికి అన్యాయం జరుగుతున్నది. వారికి న్యాయం చేయాలని కోరుతున్నాను. భూసంస్కరణలు యెలా అమలు చేస్తారో తెలియదు. హరిజనుల నుంచి తీసి గిరిజనులకు యివ్వడం, గిరిజనుల నుంచి తీసి యిళ్ళ ప్లాట్సుకని యివ్వడం జరుగుతున్నది. సరైన పద్ధతిలో ఆరులు జరగడంలేదు. గిరిజనుల భూములు బీసాస్వాములు ఆక్రమించుకొన్నవి వున్నాయి. వాటిని యెందుకు తీసుకోరు? గిరిజనులు పేదవారు-వారికి అన్యాయం జరుగుతున్నది. ఒకచోట హరిజనుల భూమి పంద ఎకరాలు వుంటే, అందులో 25 మంది హరిజనులు వుంటే, ఐదుగురి నుంచి తీసుకున్నారు. 20 మంది నుంచి తీసుకోలేదు. కారణం. ఈ అయిదుగురూ దిక్కులేనివారు, చేతకానివారు, లంచం పెట్టలేనివారు అయినందున వారి భూములు తీసుకుని గిరిజనులకు ఇచ్చారు. నేను గిరిజనులకు భూములు యివ్వడానికి వ్యతిరేకిని కాదు. కానీ యిక్కడవున్న 20 మంది హరిజనులనుంచి ఎందుకు తీసుకోలేదు అని అడుగుతున్నాను. డబ్బు తీసుకుని ఈవిధంగా చేస్తున్నారని నాకు తెలిసి కలెక్టరుకు

(ఓబ్ ఆన్ ఆకౌంట్) పై చర్చ

రిపోర్ట్ ఇస్తే, ఏమి చర్య తీసుకున్నారో తెలియదు. ముఖ్యమంత్రిగారికి, రెవిన్యూ మంత్రిగారికి కూడా ప్రజాపక్షాన్ని యిచ్చాను — జవాబు లేదు — ఏమి చర్య తీసుకున్నారో తెలియదు. హాస్టల్స్‌లో విద్యార్థుల పరిస్థితి గురించి మంతకు ముందు మాట్లాడిన పెద్దలు చెప్పారు — కనుక నేను ఓకే ఆ విషయం గురించి చెప్పడం లేదు. రెసిడెన్షియల్ స్కూల్స్ అక్కడక్కడ పెడుతున్నామని చెప్పారు. ఎవరినాకు ఎక్కడా కనిపించడం లేదు. ప్రభుత్వం చేపట్టిన పథకాలు మంచి ఫలితాలలో అమలు జరగాలి

6-20

P. M.

ఈ కోరికలు నెరవేర్చడానికి ప్రభుత్వం పుత నిశ్చయంతో కృషి చేస్తుందని ఆశిస్తూ ప్రభుత్వాన్ని మరల యీ లోటుపాట్లను దృష్టిలో పెట్టుకొని ఆంధ్ర రాష్ట్రంలో 6 కోట్ల పేద ప్రజానీకానికి సేకరణ చేయాలని కోరుతున్నాను. నాకు యీ ఆమోదాన్ని ఇచ్చినందుకు ధన్యవాదాలు తెలుపుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

ప్రకటన

సర్వశ్రీ పి. జనార్దనరెడ్డి, ఆర్. దామోదరరెడ్డి అరెస్టు కాబడి డెయిల్ పై విడుదల అయిన విషయము.

CHAIRMAN :— I am to announce to the House that Sarwasri P. Janardhana Reddy and R. Damodar Reddy were arrested at 12-30 P. M. on 25-3-1988 and released on bail at 2-30 P. M.

The House is adjourned to meet again at 8-30 A. M. tomorrow.

(The House then adjourned at 6-21 P. M. till 8-30 A. M. on Tuesday, the 29 th March 1988)

